

EGYETÉRTÉS

49. évfolyam

Budapest, 1913 CSÜTÖRTÖK július 24.

174-ik szám

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér
Egyes szám helyben és vidéken 10 fill., vasuti állomásokon 12 fill.

Főszerkesztő:
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs:
EÖTVÖS KÁROLY

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
VI. KERÜLET, VÁCZI-KÖRUT 19. SZÁM

Békeremények

Budapest, július 23.

Szinte félve, aggódva, a reménynek alig mervén kifejezést adni, fogadjuk és regisztráljuk a hirt, hogy monarchiánk és Oroszország megegyezésre jutott a balkáni kérdésben s hogy ez a megegyezés lehet kiinduló pontja a végleges kibontakozásnak, amelyet a népek oly régóta és oly türelmetlenül várnak.

A megegyezés még most csak hír, de lehet, hogy igen gyorsan, talán miközben e sorok napvilágot látnak, valósággá lesz. Lényeges tartalma és legnevezetesebb része az, hogy Oroszország, mely eddig a titokzatosság politikáját követte, homályba burkolózott s legfőlebb sejtetni engedte, hogy a pánszláv irányzatnak a szószólója és támogatója gyanánt akar feltűnni a balkáni szlávosság előtt, ezt a szerepét elejtette és a nyílt ajtó politikáját akarja a jövőben követni.

E szerint a bécsi és pétervári kabinetek teljes megegyezésre jutottak a balkáni egyensúlyra vonatkozólag, amelynek problematikus volta jelképezte azt a küszöböt, amelyen a béke géniusza sem átlépni, sem átrepülni nem tudott eddig.

Hangsúlyozva újra, hogy a hír megerősítését remélni lehet s hogy azt

dementi nem fogja követni, a monarchia politikáját vereség legalább látszólag nem érte. A pétervári kabinet belátta, hogy Bulgáriának gyöngítése, vagy éppen megsemmisítése a balkáni egyensúlyt föltétlenül felborítja, ami beláthatlan időnkig a békés kibontakozást lehetetlenné teszi. És így csatlakoznia kellett a józan ész és politikai logika törvényei szerint Ausztria-Magyarország amaz álláspontjához és felfogásához, hogy bizonyos határokon túl Bulgária gyöngítése meg nem engedhető. Ennek alapján reményli úgy a bécsi, mint a pétervári kabinet, hogy ez a megegyezés, valamint a legutóbbi balkáni események nem fogják szükségessé tenni az intervencziót. Azonban megegyeztek abban is, hogy abban a pillanatban, amikor ez szükségessé válik, tettekre is készen vannak, hogy elvi megegyezésüknek nyomatékot adjanak.

Ez a pillanat nem alkalmas arra, hogy rekapituláljuk, milyen arányú és mérvű hibákat követett el Bulgária diplomáciája, amely hibák azt eredményezték, hogy a hadviselésben elért eredményeiket dubiozussá tegyék és magukat megfoszszák a győzelem gyümölcseitől. Bizonyos, hogy nagy és súlyos hibákat követett el Bulgária kormánya akkor, amikor a mozlim ellen viselt háboru végét ért. Mindaddig, amíg teljesíthetetlen követeléseikkel Romániát

arra nem kényszerítették, hogy fegyveres erejét mobilizálja, Bulgáriát nevezte a sajtó „A Balkán oroszán“-jának. Attól fogva megváltozott az elnevezés és a „Balkán farkasá“-nak mondották. Mert hihetetlen és ki nem elégíthető birtok- és terjeszkedési vágy tüze emészette a bolgár diplomaták szívét. S ez a mértéktelen vágy katasztrófává fejlődhetett volna, ha a monarchia nem állt volna résen.

Egészen a bolgárok dolga, hogyan számoljanak le azokkal a diplomatákkal, akik az országot az örvénybe sodorták. És a bolgár diplomaták dolga felelni úgy a bolgár nép, mint pedig a korszak s a történelem ítélőszéke előtt, ha a felelősségre kerül sor. Minden más diplomáciának tanulság gyanánt szolgálhat, hogy a hirtulfeszíteni éppen olyan veszedelmes, mint az, ha a kellő pillanatban a mértéket elvesztik. Bizonyos az, hogy a pétervári és bécsi kabinetek megegyezése szerint is Bulgária gyengítése csak bizonyos határokon túl megengedhetlen. Ez azt jelenti, hogy semmiképpen sem tarthat igényt annyira, amennyire igényt tarthatott volna, ha a törökök ellen viselt háboru befejezése után nem idézték volna föl a viszály szellemét régi szövetségeseivel s mielőtt Romániát arra kényszerítették, hogy haderejével sikra szálljon.

Ha csakugyan békekötésre kerül

Beszélgetés

Írta: Havadi Barnabás

(Utánnomás tilos)

Két író beszélget egymással. Az egyik de-resedő férfiú, egy általánosan ismert mestere az írásművészetnek; a másik fiatalember, a harminczon még valamivel innen, új akarója még ismeretlen új sikereknek. A mesterségükről beszélnek. Az öreg szereli az ifju tehetségét és szeretne rajta lökni, hogy hamarabb rájusson arra az utra, mely diadalokhoz viñné. Oktatja éppen.

— Nézze! — szól. — A maga írása... De várjon! Láttá már a hullámozó tengert? A mikor harsogva zajlik s a tajtékzó hullámszörnyetegek egymást gázolva hánykolódnak benne? S az ember megrendülten nézi a megveszekedett egymásra omlást s kicsiségében összekuporodva hallgatja a megdühödt orkánlást? Ugye milyen más ilyenkor, mint akkor, amikor csak gyöngye szél fodrozza kissé a ruháját! Nézze, öcsém! Ugyan nagyon banális dolog az író lelkét tóhoz, tengerhez hasonlítani, de megteszem, hogy megértsen. A maga írása nem az az igazi, a mélységeket felkavaró s a belső feneketlenségeket feltáró viharzás, csak az a szelidebb, inkább csak sejtető ringatózás. A maga írásán meg lehet hatódni, el is lehet rajta gyönyörködni, a maga igaz emberiségét azonban, a véres mélységeket csak sejtetni lehet. De éppen mivel sejtí az ember, mivel megérzi, hogy vannak a maga mélyén is véresek és mások, mint a többi ember lelkében, kielékitetlen hagynak az írásai. Maga pedig csak ábrándozásnak fátyolába burkoltan áll elénk, mintha nem volnának szenvedélyei.

A fiatalember erősen a messzeségnek szegzett tekintettel hallgatta a beszédet.

— Mit tegyek hát? — szólt.

— Merjen többet, merjen mindent mondani — felelt az öreg. — Éppen azt mondja el egészen nyíltan, aminek az elmondásától huzódzik, amit azzal a gondolattal hallgat el, hogy ez mégsem való mások elé. Éppen erre a nem mások elé való dologra volnánk kíváncsiak, ezt dobja elénk. Magában van ilyen, hadd ismerjük meg.

— Van — szólt hosszan zengő szóval a fiatalember. Aztán közelebb huzódott az öreghez s úgy kezdett beszélni.

— Mondták már nekem máskor is, hogy a vihart merjem s ne bujjak el eléle ábrándozásba. Hogy egy törvénye van az életnek: merni, mindent merni. Azt is, amitől visszadöbbenünk, amit bűnnek érzünk.

— No és?

— Hogy teltebben, igazabban élünk, ha szenvedélynek viharjába vetjük magunkat.

— No és?

— És mégis ábrándozni kényszeredtem.

— Mesélje!

A fiatalember elkezdte a meséjét.

— Fiatal voltam, sokkal fiatalabb, mint most. S a tehetségtől és nagyrahivatottságtól mámoros. És mégis úgy volt, hogy nem lettek sikereim, amitől nagyon elkeseredtem. Elkeseredésemből daczos szomjuság lihegett elő, lázadó vad akarása mindannak, ami hiányzott. Hiányzott pedig minden, hiányzott a pénz és hiányzott az asszony és hiányzott a siker. El kellett akkor mennem világgá. Tengerre hajtott a nyughatatlanságom. Fiumében szálltam rá. S a hajón, alighogy rajta voltam, hirtelen közel találtam mindent, a pénzt is, az asszonyt is, mindent. Akkor megkörnyékezett

az ördög. A tenger mosolygásából nevetett rám, a szél zugásából beszélt hozzám, az elibém táruoló végtelenségéből hivatogott.

A hajó fedélzeten, közel hozzám, fekvőszéken kényelmesen elnyújtózva egy nő ült és nézett. Nem a tengert nézte és nem az eget, hanem engem. Én is őt kezdtem nézni. S valahányszor elfordultam tőle s a tengerre dobtam ki tekintetemet tanácsért, eligazításért, hallottam onnan a szót: merj! Mindent merj! Most merj mindent! Ezt az asszonyt merjed!

Ismertem az asszonyt. Tudtam róla, hogy százezrek vannak. Tudtam azt is, hogy éppen úgy a magára maradottságának bitangja, mint én. És ágaskodott bennem, már előre is diadalmasan ágaskodott bennem a szilaj, daczos akarat, hogy meghódítom, leigázom, rabommá teszem, a szerencsémnek, a diadalaimnak s az életemnek szolgájává.

Az asszony nézett, lobogó tekintettel nézett. A szél zugásában ott harsogott a szó: merj!

És megduzzadt bennem a kiméleflen mindent merés. Erős, határozott lépéssel feléje indultam. Az asszony nézett. Megálltam előtte. Ő máris nyújtotta kezét, én nem is szólhattam.

— Ismerem — szólt. — Ismerem az írásait is. És sokat vitatkoztam már miattuk, mert nekem tetszenek. És szeretném, ha az eleven valósága csakugyan olyan volna, amilyennek írása után sejttem.

— Csak ekkor juthattam szóhoz.

— Milyennek gondol?

— Embernek, aki nem gondolkodása szerint akar, hanem ösztöne, kényszerűsége szerint tesz.

Ebben a szóban is benne hangzott a kísértő szó: merj! Mindent merj!

sor s a legújabb megegyezés csakugyan a várva-várt kibontakozásra vezet, Európa népei bizonyos hálával tartozhatnak Románia királyának s a mostani román kormányának is. Mert ugyanaz a hirforrás, amely azt jelenti ma, hogy a bécsi és pétervári kabinetek közt megegyezés jött létre, regisztrálja azt is, hogy a bukaresti kabinet kezdeményező lépéseket tett az iránt, hogy az ellenségeskedéseket megszüntessék. E szerint tehát, ha a hirt megerősítik, Románia lehetővé akarja tenni, sőt siettetni akarja a kibontakozást.

Nagy államférfiúi providencia ez a román diplomaták részéről. Most, amikor hadseregük ugyszólván ellentállás nélkül nyomul előre és kardcsapás nélkül száll meg bolgár területeket, a vérontás elkerülésével akarja biztosítani akciójának gyümölcsét. Annál mélyebb államférfiúi bölcsesség az, minél könnyebb ily sikerekkel szemben elveszteni a józan mértéket. Belátták a román diplomaták, hogy vérontás után sem érhetnek el nagyobb eredményt, mint vérontással. Bármilyen sikereket érjenek el is a harctéren, az európai hatalmak, amelyeknek érdeke meg nem zavartatni a balkáni egyensúlyt, nem engednék meg, hogy Románia többet érjen el, mint amennyit el tud majd érni békés megegyezés útján.

Akárhogy áll a dolog, monarchiánk népeit minden körülmények közt örömmel töltheti el az a reménység, hogy a bécsi és pétervári kabinetek megegyezését nem követi majd fegyveres beavatkozás. Mert ez még abban az esetben is súlyos áldozatokkal és rettenetes megpróbáltatással járna, ha a fegyveres beavatkozás közben a megegyezés Oroszországgal föl nem bomlana. Uj véres bonyodalmakat idézhetne elő, amelyek

a népeknek eddig is veszélyeztetett gazdasági életét még jobban károsítanák.

Éppen ezért Magyarország népei is, mint az egész monarchia népei, feszült figyelemmel néznek a bekövetkezendő események elé. Hisz arról van szó, hogy hosszú idő után, miközben minden egészséges gazdasági viszonylat lehetlenné vált, minden fejlődés ki volt zárva, véget érjen a bizonytalanság. Arról van szó, hogy hosszú idő után, mi alatt jóformán minden romba dől s minden veszendőben volt, hozzá lehet látni az építéshez. A békés munkálkodás reményét jelenti az a kilátás, hogy a balkáni félszigeten végre-valahára helyre áll a rend és a béke anélkül, hogy ott az egyensúly felborulna a mi érdekeink hátrányára. Sok szenvedésünknek, sok megpróbáltatásunknak végét jelenti a békeremény, vagy az a kilátás, hogy békekötésre kerül sor. Mert igaz, hogy a balkáni népek vérezték a hosszú háboru alatt, de monarchiánk népeinek verejtéke belevegyült a Balkánon kiontott vér tömegébe. S végeredményében egyre megy, hogy éhen pusztulnak-e tömegek, vagy pedig a csatásokon esnek-e el.

Budapest, július 23.

Justh Gyula Budapesten. Justh Gyula, a függetlenségi és 48-as párt elnöke holnap tornvai birtokáról Budapestre érkezik és rövid tartózkodás után, hosszabb üdülésre *Joachimsthalba* utazik.

Harkányi a nagyszentmiklósi kerületben. Makóról jelentik: *Rónay* Ernőnek, a nagyszentmiklósi kerület képviselőjének elhalálozása következtében már megindultak a kombinációk utódjára vonatkozólag. A kerület vezető emberei báró *Harsányi* Jánost, az új kereskedelmi minisztert akarják felléptetni.

— Ahhoz, asszonyom, — feleltem — más világ kellene.

— Alkossa meg ezt a más világot! — felelt ő. — Az ilyen embereknek kellene azt megalkotniok, mint amilyen ön. Érti ön magában a zsenit?

Nem feleltem.

— Kell felelnie — folytatá a szót. — És nem szabad azt mondania: nem. Mert tudom, hogy érzi, kell éreznie. A zseninek pedig egy nagyon nagy kiváltsága van. Ugy formálja magának a világot, ahogy szükségét érzi. Avval formálja ugy, hogy ugy éli.

— S ha hódításnak, ha ragadozásnak érzi szükségét? — vetettem közbe szót.

— Hódítson, ragadozzon! — felelt.

— S ha önt akarná hódítani?

— Rajta!

— Ha magát akarná elragadni?

— Rajta!

— Ha leigázná, engedelmes rabjává, eszközévé kényszerítené?

— Rajta!

Felkelt, nyugtázott s egy mélyet sóhajtott, mintha ivott volna a végtelenségből.

Én bennem susterregve forrott a vágy.

A hajó orrára mentünk. A tenger már elszintelenedett, mert már reánk tötétedett az éj.

— Az író, a művész, — kezdett megint beszélni — sajnos, mind terhelten járja az életet. A gyerekségüknek, az ifjuságuknak ábrándjait czipelik magukkal. Néha lerázzák s beleviharznak egy új, egy más világba, az első elbágyadásnál azonban, az első pihenőn azonban már megint visszahanyatlanak emlékeik, ábrándjaik közé. Két véglet között hánykolódnak: szilaj nekiágaskodások és áhitatos elábrándozások között. Ön is ugy van, ugye?

— Ugy! — feleltem.

— És mondja, milyen képek vannak most előtte? — kérdezett.

— Érett buzatáblák illata lehet rám — kezdtem beszélni. — Pipacsvirágzás lángja lobog felém. A magyar pusztá ködlik előttem, akácok mögé rejtőzködő pusztá. A kertben rózsá, meg dáblia, meg dupla málna nyílik s egy fehér asszony jár. Gyerekkoromban ilyen virágot építettek elem az első látomások. S most is, ha nagyon mélyről gerjed föl a sóvárgásom, megint csak ez a világ áll a látásom elé s ebben gyönyörködik az ábrándozásom. Azt a fehér asszonyt nem tehetem rabszolgámmá! Azt az asszonyt nekem nem szilaj vadsággal kell magamhoz ragadnom, ott, ahol érem, hanem áhitatos rajongással kell magamhoz magamra imádkoznom. És nem bünt nem ismerő mindentmeréssel kell leigáznom, hanem csöndes jóssággal kell körülölelnem, körüláldanom.

Igy beszéltem tovább. A hódításra kínálkozó, viharzó, lobogó osszonyoknak egy csöndes fehér miszteriumlelkű ábrándról.

A fiatalember itt elhallgatott beszédjében, a mester pediglen mosolygott.

— Lássá, öcsém! — szólt. — Megint nem ugy mesélt, ahogy én szeretném. Megint elhallgatta a velejét s az elhallgatásra ráterítette ez ábrándnak szines fátyolát. Egy ponton ugy tetszett az érzésének, hogy brutalisság volna tovább beszélni, átsiklott rajta illatok s virágok közé. Igaz-e?

— Igaz — felelt a fiatalember. — De már ilyen vagyok.

— Nem! Mondta volna, hogy még ilyen vagyok. Még nagyon nagy áhitattal tiszteli az asszonyokat. Legyen egy kissé cinikusabb s akkor, meglássa, sokkal nagyobb sikerei lesznek. Próbálja meg!

A fiatalember megfogadta magában, hogy meg fogja próbálni.

A renegát püspök

— Nem pihen az ellenzék —

— Hírek a politika világából. —

Budapest, július 23.

A kurucz Hajdúvármegyében nagy elkészedést és felháborodást szült, hogy *Balthazár* Dezső református püspök, a hajdani radikális Justh-párti lángszavú agitátor most Tisza egy intésére oly csunya szerepre vállalkozik: egy függetlenségi kerület visszahódítására. Azaz, hogy hát visszahódítva még nincs, még áll Nyír-bátor s reméljük, hogy az ottani derék kálvinisták megtéveszteni nem hagyják magukat s nem szavaznak a 67-essé vált renegát püspökre. Elég szomorú, hogy ő korrumpálódott, helyes volna, ha viszont a tömegek korrumpálása nem sikerülne.

A parlamenti nyári szünet az idén az ellenzéknek nem ad alkalmat a pihenésre. Nemcsak a véletlenül egyre torlódó időközi választások miatt, hanem az előrelátható rémségek miatt szükséges az akció ébrentartása. Gróf *Andrássy* Gyula lankadatlanul folytatja pártalakításának előmunkálatait, amelyekkel még az országgyűlés megnyitása előtt szándékozik elkészülni. De nem marad tétlen a függetlenségi párt sem s a vakációt arra használja föl, hogy a pártot országosan, mindenfelé megszervezze. Hiába szállított magának a kormány innen is, onnan is bizalmi votumokat, az ellenzék győzelme az általános választásokon már eleve biztosra vehető.

Mai híreink itt következnek:

Andrássy Gyula nyilatkozata

Gróf *Andrássy* Gyula tegnap reggel Tiszadobról automobilon Töketeresbesre utazott, ahová tanácskozásra hívta meg a Zemplén vármegyei ellenzék vezető embereit. — A tanácskozáson megerősítették azt a régebbi határozatot, hogy a vármegye legközelebbi közgyűlésén, szeptemberben a kormány ellen *bizalmatlansági indítványt* terjesztenek elő. Most megállapodtak abban, hogy az indítványt *Andrássy* fogja megokolni.

Andrássy még tegnap visszatért Tiszadobra, ahová a déli órákban megérkezett gróf *Károlyi* Mihály is. A délután folyamán a politikai helyzetről folytattak eszmecsereit. Az ellenzéki szorosabb szövetkezés konkrét kérdései ezuttal nem kerültek tárgyalás alá, erről majd akkor fognak érdemlegesen tanácskozni és határozni, amikor az *Andrássy*-párt megalakulása már megtörtént.

Egy hírlapíró ma délelőtt kérdést intézett *Andrássy*hoz a pártalakítás dolgában, amire a kiváló politikus a következőket mondotta:

— Folytatjuk a szervezőmunkát s örömmel látom, hogy mindenfelől sokan jelentik be csatlakozásukat. A megalakulás időpontja még nincs meghatározva, de az országgyűlés őszi ülésébe előtt feltétlenül megtörténik. Az alakuló gyűlés Budapesten fog végbemenni. Nemsokára Budapesten előkészítő értekezlet lesz, amelyen magam is részt veszek.

Károlyi tegnapi látogatásáról ezt mondotta *Andrássy*:

Gróf *Károlyi* tegnap átmenőben látogatott meg, nagy kérdésekről nem tárgyaltunk és így nem is határoztunk.

Függetlenségi szervezkedés

Mint közöltük, az egyesült függetlenségi és 48-as párt országosan szervezkedik. A kezdeményező lépések megtörténtek s e héten véglegesen megállapítják az agitáció programját. Pénteken délelőtt gróf *Károlyi* Mihály elnöke alatt ülést tart a párt-szervezőbizottság, amelyet a függetlenségi párt igazgatótanácsa bizott meg ezzel a feladattal. Gróf *Károlyi* kívül rész fog venni a tanácskozásban: *Bakonyi* Samu, *Tóth* János, *Zlinszky* István és *Beck* Lajos. Ezen a tanácskozáson az egész nyári akció programjáról lesz szó s

kijelölik az ő július és augusztus a függetlenség

Hajdú

Debreczeni lencségi párt t. prémy István történt kilépés Sándor ügyve zso következő

„Tiszte

Kedves

Van sz

hogy bölcs getlenségi n belében vis tagjai iránt köszönetem dok Fogadó stb.

A felszól

tették kritik

toztatását. En

gyei független

dr. Balthazár

lartotta az ün

adást tett és

el nem haqqi

szárván mag

a pártot és ell

Végül Cs

párt, hogy a

ránkozásal v

azt a pártot é

éppen a leqv

nithatja maga

A vármeg

bizottsági tag

politikai pály

a beszédre, ar

for a zászló

lartott. Mások

thazár kilépés

már régen a

advari válas

miniszter, mu

litokban. Söt

ben föl is szó

dekből lépjen

prémv azonban

lámogatott Gy

ben kizárási i

zár ellen, de

nyiltan nem le

lagjai helyese

thazár nyiltan

Kipattant

annival a meg

nak és tanít

gyűlésén elő

elmult hét eg

komán s ott

nyilatkozatot

lekésznek fiz

mat kielégitő

Balthazár

közjogi színe

Képviselősegr

törvényezikk

törvényezikke

ott akar lenni

Maquarou

vényhatósági

kormány bem

mával a korn

lenében támo

Istvánnak, r

szavazott.

Székesfel

28-án, közgy

tósági bizotts

Tisza István

közönségével

datja. Meszl

hogy a nagy

párt bizalmat

Tisza István

Aurél cs. és k

kijelölik azokat a vármegyéket, amelyekben július és augusztus hónapokban megjelennek a függetlenségi párt küldöttei.

Hajdumegye Balthazár ellen

Debreczenből jelentik: a hajdumegyei függetlenségi párt tegnap délben gyűlést tartott Veszprémi István elnöklésével s a püspöknek a pártból történt kilépésével foglalkozott. Dr. Juhász Nagy Sándor ügyvezető alelnök fölolvasta Balthazár Dezső következő levelét:

„Tisztelt Pártelnök ur!
Kedves Barátom!

Van szerencsém becses tudomásodra hozni, hogy böles vezetésed alatt álló hajdumegyei függetlenségi párt kötelékéből kilépek s a párt kebelében viselt a te névvel állásról, irántad s a párt tagjai iránt érzett szeretetem, tiszteletem és hálás köszönetem állandó megőrzése mellett, lemondok. Fogadd őszinte tiszteletem megnyilvánítását, slb.
Dr. Balthazár Dezső.

A felszólalók éles, sőt kiméletlen szavakkal tették kritika tárgyává a püspök politikai frontváltását. Emlékeztetbe idézték, hogy a hajdumegyei függetlenségi párt zászlószentelése alaklmával dr. Balthazár Dezső, akkor még böszörményi lelkész tartotta az ünnepi beszédet és abban ünneplés fogadást tett és tételt a párttal, hogy a loboqót soha el nem hagyja. S most, mikor ennek a pártnak a szárnyán magas pozícióba jutott, cserben hagyta a pártot és elfeledte a fogadalmát.

Végül Csiba Elek indítványára kimondta a párt, hogy a kilépést megdöbbenéssel és megbotrányozással veszi tudomásul, mert Balthazár Dezső azt a pártot és azt a radikális törekvést hagyta el, éppen a legválságosabb időben, amelynek tulajdoníthatja magas méltóságára emelkedését.

A vármegye összes községeiből összesereglett bizottsági tagok elkeseredéssel tárgyalták a püspök politikai pályafutását. Sokan emlékeznek még arra a beszédre, amelyet a párt zászlójának felavatásakor a zászló melletti hűségéről, a férfibecsületről tartott. Mások azonban fölemlítették, hogy Balthazár kilépése csak most történt meg ugyan, de ő már régen a kormány mellett dolgozik. Így a nádvardi választáson György Endre volt darabonminiszter, munkapárti jelölt mellett korteskedett litokban. Sőt Veszprémi István pártelnököt levélben föl is szólította, hogy a református egyházi érdekből lépjen vissza György Endre javára. Veszprém azonban ezt visszautasította s a püspök által lámogatt György Endrét megbuktatta. Akkor többen kizárási indítványt akartak benyújtani Balthazár ellen, de az abban maradt, mivel Balthazár nyíltan nem lépett föl a munkapárt mellett. A párt tagjai helyesebbnek tartják, hogy most már Balthazár nyíltan is tiszlázta pártállását.

Kipattant már Balthazár Dezső kortesfogása is, anivel a megüresedett nyirbátori kerület papságának és tanítói karának Nyirbátorra összehívott gyűlésén elő fog állani. A püspök nevezetesen az elmúlt hét egyik napján részt vett egy tanítói lakomán s ott, jelezvén képviselőjelöltségét, kötelező nyilatkozatot tett, hogy a református tanítók és lelkészek fizetését két éven belül minden kívánalmat kielégítő módon rendeztetni fogja.

Balthazár pártönkivüli programmal, minden közjogi színezet nélkül jelölteti magát Nyirbátoron. Képviselőségre azért tör, mert az 1848. évi XX. törvényzikk tárgyalásánál ott akar lenni. Hü M törvényzikkkel kapcsolatos kérdések tárgyalásánál ott akar lenni a képviselőházban.

Bizalomszállítás

Magyaróvárról jelentik: Moson vármegye törvényhatósági bizottsága mai közgyűlésén az új kormány bemutatkozói leiratának tárgyalása alkalmával a kormányt az összes szavazatokkal hat elevenben támogatásáról biztositotta és úgy Tisza Istvánnak, mint a kormány tagjainak bizalmat szavazott.

Székesfehérvárról jelentik: Hétfőn, július hó 28-án, közgyűlést tart Fehér vármegye törvényhatósági bizottsága. A tárgysorozatban szerepel gróf Tisza Istvánnak leirata is, melyben a vármegye közönségével kormányelnökké való kinevezését tudatja. Meszlényi Pál főispán erősen szorgoskodik, hogy a nagy munkaidőt felhasználva, a munkapárt bizalmat szavazathasson a közgyűléssel gróf Tisza Istvánnak. A bizalmi indítványt Sárkány Aurél cs. és kir. kamarás fogja benyújtani a munkapárt részéről. A bizalmi indítványval kapcsolatban a főispán a községi jegyzőknél, akik tagjai a törvényhatósági bizottságnak, megkezdte a váratlan hivatalvizsgálatot.

kapárt részéről. A bizalmi indítványval kapcsolatban a főispán a községi jegyzőknél, akik tagjai a törvényhatósági bizottságnak, megkezdte a váratlan hivatalvizsgálatot.

A horvát kormány-változás

— Normális állapotot akar a király —

Cuvaj komisszárus magyar báró left

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 23.

Ma közli a hivatalos lap gróf Pejacevich Tivadarnak horvát-szlavon-dalmátországi tárcza nélküli miniszterre, báró Skerlec Ivánnak királyi biztossá való kinevezését, valamint dr. Cuvaj Edének, az eddigi komisszárusnak a felmentését. Érdekes, hogy Cuvajról a királyi kézirat egy elismerő szóval sem emlékezik meg és egész szárazon, minden további megokolás nélkül juttatja neki a magyar báróságot — nyilván a rebellis magyar nemzet megcsufolása céljából. A Skerlecnek intézett dekrétumnak viszont az a nevezetessége, hogy a korona egész kifejezetten követeli a normális viszonyok mielőbbi visszaállítását, illetve a lendő bán erre vonatkozó előterjesztéseit.

A királyi kéziratok

A király július 21-én kelt legfelső elhatározásával gróf Tisza István miniszterelnököt felmentette a horvát miniszterség ideiglenes vezetésétől s gróf Pejacevich Tivadart nevezte ki miniszterre. A Cuvajhoz és a Skerlecnek intézett kéziratok így hangzanak:

Kedves Cuvaj! Önt, magyar miniszterelnököm úján előterjesztett kérelmére horvát-szlavon-dalmátországi báni és királyi biztosi állásától kegyelemben felmentem s ezen alkalomból Önnek és törvényes utódainak a magyar bárói méltóságot díjmentesen adományozom.

Kelt Bad-Ischlben, 1913. évi július 21-én.

Ferencz József s. k.

Gróf Tisza István s. k.

Kedves dr. báró Skerlec! Magyar miniszterelnököm előterjesztésére Önt Horvát-Szlavonországokba királyi biztossommá ezenel kinevezem és felhívom, hogy a normális állapotoknak Horvát-Szlavonországokban oly annyira kívánatos mielőbbi helyreállítását a Magyarországgal fennálló közjogi kapcsolatnak változatlan fenntartása mellett készítse elő és vonatkozó javaslatait annak idején terjessze Elém. Együttal Önnek ez alkalomból a belső titkos tanácsosi méltóságot díjmentesen adományozom.

Kelt Bad-Ischlben, 1913. évi július 21-én.

Ferencz József s. k.

Gróf Tisza István s. k.

Cuvaj bucsuja

Ischlből táviratozzák: Öfelsége ma délelőtt 11 órakor kihallgatáson fogadta Cuvaj báró kir. biztost. Cuvaj báró alattvalói hálás köszönetét fejezte ki a királynak lemondási kérvénye elfogadásáért és magyar bárói méltósággal történt kintüntetéséért. Öfelsége a hivatalától megváltó kir. biztost kegyesen fogadta és kegyelemben elbucsuzott tőle. A kihallgatás tíz percig tartott.

Cuvaj báró ma visszautazik Reichenhallba és onnan a legközelebbi napokban Zágrába megy, hogy bucsut vegyen a horvát országos kormány hivatalnoki karától.

Uton hazafelé

Gróf Tisza István miniszterelnök, gróf Pejacevich Tivadar horvát miniszter és báró Skerlec Iván királyi biztos ma reggel Ischlből Bécsbe érkeztek.

Az új királyi biztos ma délelőtt a miniszterelnökkel együtt a külügyminiszteriumba ment, ahol hosszabb ideig tanácskoztak gróf Berchtold Lipót külügyminiszterrel. Délután mindketten visszautaztak Budapestre, Skerlec pedig szombaton Zágrába megy és elfoglalja hivatalát.

A miniszterelnök Latinovits titkára kíséretében este hét órakor visszaérkezett Budapestre. Tisza a pályaudvarról egyenesen a Lloyd-klubba hajtatott, ahol a munkapárt tagjaival hosszasan elbeszélgetett.

Unkelhausser visszajön

Unkelhausser Károly dr. bányhelvettes, belügyi osztályfőnök ma Budapestre érkezett, ahol bejárja Skerlec Iván bárót, az ujonnan kinevezett horvát királyi biztost, hogy állását rendelkezésére bocsássa. Unkelhausser dr. ismét vissza fog kerülni a horvát miniszteriumba, ahol bányhelvettségét megelőzően az elnöki osztály főnöke volt.

Egy hírlapíró ma fölkereste Unkelhaussert, aki arra a kérdésre, hogy milyen intézkedések történtek a kormányzásban, így válaszolt:

— Még eddig semmi sem történt. A királyi biztos érkezésének ideje és fogadtatásának módja még nincs meghatározva.

— Minő személyi változások lesznek a kormányzásban?

— E tekintetben báró Skerlec fog dönteni, ha megjön. Én a magam részéről őszintén örülök, hogy rövidesen visszatérhetek Budapestre.

A távozó osztályfőnök utódjaul emlegetik többek között Accurti Milán volt zágrábi főügyész, akit azonban a szerbek erős ellenszenvvel fogadnának.

A horvát ellenzék

Zágrábban teljes nyugalom van. A politikai pártok vezetői meglehetősen hidegvérrel várják az új rendszer további fejleményeit. Az unionisták természetesen meg vannak elégedve, a szerb-horvát koalíció tartózkodó álláspontot foglal el.

A jogpárt kijelenti, hogy a párt minden körülmények között már elvből is állást foglal az unionista párt és a kormány ellen és ennek a megállapítására sulvt helyez, annál inkább is, mert a koalíció is kijelentette, hogy az unionista párttal nem szándékozik együtt dolgozni. Másrészt azonban az unionista párt elleni harc mértéke részben a kormány működésétől függ, részben pedig azoktól a tárgvi koncesszióktól, melyeket a kormány nyújtani hajlandó. Van olyan unionizmus, amely a horvátok jogai ellen dolgozik, de van olyan is, melylyel mérsékelni lehet a pártot és hogyha a kiegyezési sérelmek szánálva lesznek — és ezt ebben a körben a leghatározottabban jelentik ki — úgy szerintök meg volna a legbiztosabb és legkényvelmebb ut egy becsületes unionista párt alakítására.

A Starcevic-csoport a jogpártnak ezzel a felfogásával nincs megelégedve és elégedetlenségéből nem is csinál titkot. Starcevic Mile dr. hívei félnek attól, hogy Skerlec bárónak, az új királyi biztosnak az a felhívása, hogy a Magyarországgal való unio alapján állók csatlakozzanak hozzá — eredménnyel járhat. Hivatkoznak arra, hogy annak idején Khuen-Héderváry gróf bányjelölt korában is ilyen természetű felhívással jött és sikerült is neki a nemzeti pártot megalakítani. Az akkori horvát politikai viszonyok ma is megisméltoldhetnek. Ezek a nyilatkozatok bizonyítják az 1868. kiegyezési politika esküdt ellenfeleinek ingatlagnyönbizalmát.

Bécsi vélekedés

A bécsi lapok böven foglalkoznak az új horvát kir. biztos kinevezésével és az ennek kapcsán várható fejleményekkel.

A Neue Freie Presse Ischlből beavatott helyről vannak információi Skerlec báró feladatairól. E szerint a horvát-szerb koalíció kétségtelenül meggyőződhetett Cuvaj biztosságának hosszú tartama által afelől, hogy az 1868:XXX. t.-cz. alapgondolatához, vagyis Magyarországgal és Horvátország közti állami közösséghez hozzávulni nem szabad. A mi a horvát politikusok egyéb ismert gravamenjeit illeti, a melyek első sorában áll a vasuti szolgáltatási pragmatika, a horvátok számíthatnak arra, hogy a magyar kormány részéről a lehető legnagyobb előzékenységre fognak találni. Tisza szilárdan el van tőkélve, hogy a magyar-horvát kiegyezés művét végrehajtja, Skerlec mint kiegyezési biztos van Horvátországba, nem pedig az ország büntetése és az alkotmány felfüggesztése céljából. Ezt konstatálni kell. A kir. biztosi cím Skerlecnek csupán a báni méltóság előfoka.

A Reichspost zágrábi levelezőjének cikkét közli, aki azt mondja, hogy Skerlec missziója egy

kimondottan horvát irány előkészítője és végrehajtója. Ez az irány természetesen ellentétben van a koalíció által annyi propagált azzal a gondolattal, hogy a szerbek és horvátok között nemzeti egység létezik és amely végső következtetésében már Horvátországnak a szerb eszmével való szétrömbölésére irányul. Hogy tényleg ez az irány fog most felülkerekedni, arra mutat az új belügyi osztályfőnök neve. Erre az állásra ugyanis Accurti Milán jelenlegi főállamügyészt fogják kinevezni. Ha a budapesti ígéret megvalósulnak, akkor a Skerlecz báró által Horvátországban inaugurálandó új irány elébe jogos várakozással tekintünk.

Budapest, július 23.

A berettyóújfalui választás. Naqváradról írják: Balogh Tihamér, a berettyóújfalui választókerület függetlenségi pártjának képviselőjelöltje, nagy lelkesedés között folytatja utját a kerületben. Tegnap a vármegyei párt vezetőivel Bors községben járt, ahol nagy ovációkkal fogadták. Innen Biharosra ment, ahol szintén ünneplésben volt része.

A munkásbiztosító új aligazgatója. Az Országos Munkásbiztosító és Betegsegélyző-pénztár Grossmann Miksa halálával egyik legértékesebb munkaerőjét veszítette el s az így megüresedett aligazgatói állásnak csakis hasonló megbízható, kipróbált kvalitású szakemberrel való betöltése képzelhető el. A választás természetesen — a pénztár szervezeti szabálya alapján — ismét a munkások egyik érdekképviselőjére eshetik. Értesülésünk szerint a munkások bizalma dr. Szabados Sándorban, a pénztár kiváló tudású osztályvezető titkárában összpontosul. Kétségtelen azonban, hogy a munkaadók részéről sem fognak akadályt gördíteni Szabados megválasztása elé s nem ellenezhetné az új aligazgató megerősítését a kereskedelemügyi minisztérium sem, mert Szabados eddig is, mint a szociálisták exponense, nemcsak rátermettségével, de pártatlanságával és méltányos gondolkodásával is teljes mértékben rászolgált az összes tényezőkre legrokonszenvesebb elismerésére s a munkásbiztosítópénztár föltétlenül csak fejlődhet az ő szakavatott vezetése alatt. Ilyen körülmények között nagyon valószínű, hogy Szabados egyhangú választással kerül az aligazgatói székbe.

A kézdivásárhelyi törvényszék. Kézdivásárhelyről jelentik: A régi kézdivásárhelyi törvényszéket a kormány pártérdekből áthelyezte Sepsiszentgyörgyre. Most Kézdivásárhelynek munkapárti töredéke a főispán biztatására elhatározta, hogy 27-én, vasárnap délután két órakor gyűlést fog tartani, hogy abból memorandumot intézzenek gróf Tisza István miniszterelnökhöz a törvényszék kérdésében. A munkapárt meghívójában fölhívja a város polgárságát, hogy jelenjenek meg a munkapárti közgyűlésén pártkülönbség nélkül. Az ellenzéki polgárság azonban nem fog megjelenni a munkapárti közgyűlésén, amely így résztvevők hiányában elmarad, hanem külön nagygyűlésen fogja kifejezésre juttatni álláspontját a jogtalanul elvett törvényszék dolgában.

KÜLFÖLD

A polgárháború Kinában. Sanghaiból táviratozzák: Miután az arzenál átadására vonatkozó tárgyalások nem vezettek sikerre és a déli csapatok jelentékeny erősítéseket kaptak, tegnap hajnali három órakor megkezdődött az ellenfelek között újból a küzdelem, melybe a nehéz tüzérség és a gépfegyverosztályok is beleszóltak. A fegyvertűz szakadatlanul tartott hat óráig. Mindkét oldalon nagy veszteségek voltak, de mindezülig a helyzet egyik fél javára sem változott.

Svéd tengerészek a német császárnak. Stockholmból táviratozzák: A Svenska Telegram Bureau jelentése szerint a svéd tengerésztisztek a király engedelmével elhatározták, hogy november harmadikán abból az alkalomból, hogy 25 éve tartozik a svéd haditengerészethez, diszkardot adnak át a német császárnak.

Előbb fegyverszünet, azután béke

— Komoly béketárgyalások küszöbén — A nisi konferencia — Békejavaslatok és békefeltételek — Bulgária békéért könyörög — Ferdinánd és Károly királyok távirat-váltásai — A nagyhatalmakhoz fordul Bulgária — Oroszország és a monarchia együttes akciója — Fegyverszünet — A török csapatok Drinápolyban — Véd- és dacszövetség Török- és Görögország között — A nagyhatalmak Törökország ellen — A bolgár csapatokban éhínség uralkodik — Véres ütközetek —

— Saját tudósítónktól —

Budapest, július 23.

Bulgária az engedékenységek — úgy szólván — a legszélsőbb határáig ment már. A Nisben összeült delegátusok tárgyalásai is már komoly eredményekre nyujtanak kilátást. A hadviselő felek már mindannyian beleegyeztek abba, hogy a nisi konferencia csak a fegyverszünet megkötése és a béketárgyalások előkészítése tárgyában hozzon határozatot. A béketárgyalások román területen, Bukarestben vagy Szinájában lesznek. A bolgár delegátusok eleinte akadályokat próbáltak gördíteni és nyujtani akarták a tárgyalásokat, de eme szándékukról — a szövetségesek és a román delegátusok határozott és fenyegetődzészerű kijelentései után letettek.

Örvendetes jelenség az, hogy a béke előbbi megkötésére komoly kilátás nyílt, amit Ferdinánd királynak Károly királyhoz intézett három távirata nagyban elősegített. A román csapatok parancsot kaptak az előnyomulás megszüntetésére, a török csapatok előnyomulása ellen pedig a nagyhatalmak képviselői élénken tiltakoznak a portánál és az angol szerződés megszegése miatt fenyegetődznek.

A törökök, mit sem törődve a tiltakozásokkal folyton nyomulnak előre. Drinápolyt, a hat hónapos véres harc színterét, kardesapás nélkül vették be. Kirkilissze, az első háború súlyos vereségének színtere is ellenállás nélkül került hatalmukba.

A nagyhatalmak élénk ellenőrzést gyakorolnak a balkáni események fölött. A monarchia és Oroszország ugyszólván napirenden tartja az események nyilvántartását, a francia kormány is élénken érdeklődik a háború megszüntetésének sorsa iránt.

Érdekes dolog került legutóbb napfényre a törökök és görögök kuliszak-mögötti szerepléséről is. Most tünt ki, hogy véd- és dacszövetség volt köztük Bulgária ellen, ami azonban a komoly békeakción most már hajótörést szenvedett.

Románia — a királyok táviratváltásai folytán — kezd eltérni eddig követett hadviselési medorától. Nemcsak az előnyomulást szüntette be, hanem a bolgár hadifoglyokat is szabadon bocsátja, sőt az éhínségben szenvedő bolgár hadsereg élelmiszerszállításait is elősegíti.

A szerb-görög-bolgár harcstéren azonban még mindig véres ütközetek folynak. A hadviselésben elvadult csapatok itt-ott még mindig kegyetlenkednek s mindenünnen bolgár vereségek híret hozza a táviró:

Tudósításaink a következők:

A békekonferencia

Fegyverszünet

Szófia, július 23. A román kormány újabb sürgetésére a bolgár kormány kijelentette, hogy kész megbízottakat küldeni a sinajai béketárgyalásokra. Ettől várja a szófiai kormány, hogy a román sereg abbahagyja

Szófia felé való továbbnyomulását. A Nisben levő delegátusok utasítást kaptak a fegyverszünet megkötésére. A béketárgyalások Sinajában a görög és a szerb meghatalmazottakkal simáknak ígérkezik.

Szófia, július 23. Nisből máig a bolgár delegátusoktól nem érkezett jelentés. A bolgár meghatalmazottaknak utasításuk van, hogy *liz napos fegyverszünetet kérjenek és egyidejűleg sürgessék a semleges zóna kijelölését.* Mihelyt ez megtörtént, a bolgár hadsereg részleges leszerelése meg fog kezdődhetni, azután megindulnak a béketárgyalások Bukarestben vagy Sinajában. Bulgária részéről *Toncsev és Radev* volt miniszterek lesznek a békekövetek.

Páris, július 23. Az orosz külügyminisztérium nagyon határozottan felszólította a görög kormányt, hogy a Nisben megkezdett tárgyalások csak a fegyverszünetre terjedjenek ki.

Bolgár halogatások

Bécs, július 23. Belgrádból jelentik, hogy a Nisben megkezdődött tárgyalásokat a bolgár meghatalmazottak már az első nap halogatni kezdték. Mindjárt az ülés megnyitásakor kijelentették a bolgár megbízottak, hogy azt hitték, csak a görögökkel és szerbekkel fognak szemközt állani, miután pedig a román kormány megbízottai is részt vesznek a konferenciában, ez rájuk nézve meglepetés, amely új helyzetet teremt, tehát kénytelenek Szófiából megfelelő utasításokat kérni s evégből szükségük van 24 óra határidőre. A bolgárok kérését a szövetséges Balkán-államok és Románia képviselői visszautasították. Most tehát a bolgárok úgy iparkodnak elnyujtani a tárgyalást, hogy nemcsak katonai, hanem területiális kérdéseket is belevontak a vitába és csak akkor hagyták abba ezt a taktikát, amikor az ellenfelek a tárgyalások megszakításával fenyegetőztek.

Bukarest, július 23. Minthogy Görögország beleegyezett azon román javaslatba, hogy a béketárgyalásokat Bukarestben tartsák, a román kormány felszólította a görög kormányt, hogy jelölje ki megbízottait.

A szövetségesek fenyegetődzése

Belgrád, július 23. Szerbia és Görögország nem fognak tulzott feltételeket szabni, mert nincs érdekükben, hogy Bulgáriát teljesen meggyengítsék. Szerbia területi követelése, a háborúban hozott nagy áldozatokat tekintve, szinte minimálisak. Görögországgal egyetértve először a Struma-folyót követeli határu, de ha Bulgária más politikai kérdésekben szigorúan meghatározott kötelezettségeket hajlandó vállalni, megelégszik szűkebb határral, a Struma vízválasztójával is.

A két szövetséges már értesítette erről Romániát, mely hozzájárult a feltételhez. Csakis abban az esetben, ha Bulgária vonatkozik a gyors fegyverszünetre és késleltetné a megegyezést, csak akkor lépének elő Szerbia és Görögország szigorúbb feltételekkel. Ekkor valószínűleg már Bulgária területéből is részt követelnék, jelentékeny hadikárpótlással. A szerb, görög és román hadvezetőség minden előkészületet megtett arra, hogy ha Bulgária halasztani akarná a megegyezést, akkor a csapatok Szófia ellen vonuljanak. A hadműveletek úgy vannak kombinálva, hogy mind a három sereg egyszerre érjen Szófiához.

Athé (ség.) A N...
vehető, ho...
nak három...
a szövetsé...
hajlandók...
románok...
vetségesek...
lek szinhe...
rok javasl...
elutasítják...
adni a pro...
A Nis...
vetkező ja...

1. S...
rész Szé...
rögorszá...
2. A...
képpen...
3. E...
4. E...
5. E...
zetségét...
ban ok...
miután...
gyujtoga...
lósnek.

A jap...
vetkeztébe...
lek közt...
pán a szö...
fogja kény...
elálljon.

Az...
Péterv...
nvert anna...
nak azon h...
zottai e h...
tos. A szö...
delegátusok...
katonai me...
meg a társ...
bolgár kor...
nowskinak

Merényl...
Athé...
Az Ostrov...
ban e hó...
fogtak, al...
Monasztir...
teni.

A szö...
nál dinan...

B...
R...
Szóf...
Genadiu...
által adot...
jorescu k...
gát megá...
közös óha...
cserélt vé...
mány vit...
gária a T...
Románián...
hány más...
fogad. A...
felek köz...
küldeni...
leg megá...
Ami a b...
magára a...
illeti, Ma...
e czélla...

Szóf...
tegnap é...
csapatok...
nap jutot...
vező ha...
a Román...
idő alatt

Szóf...
nagyhata...

A bolgárok békejavaslata

Athén, július 23. (Athéni táv. ügynökség.) A *Nea Immera* című lap írja: Biztosra vehető, hogy a nisi békepourparlek nem fognak három-négy napnál tovább tartani, mert a szövetségesek és Románia képviselői nem hajlandók mindenféle kifogásokat eltűrni. A románok javaslata értelmében, melyet a szövetségesek, úgy látszik, elfogadtak, a pourparlek színhelyét Bukarestbe teszik át. A bolgárok javaslatát a fegyverszünetre vonatkozólag elutasítják és háromnapos terminust fognak adni a prelimináris szerződés aláírására.

A Nisbe érkezett bolgár delegátusok a következő javaslatot fogják előterjeszteni:

1. Szaloniki és a mögötte fekvő ország-rész Szerreszig bezárólag átengedtetik Görögországnak.
2. A Sztruma-vonal Tsageziig hasonlóképpen Görögországnak engedtetik át.
3. Kavalla Bulgáriáé marad.
4. Bulgária nem ad hadikárpótlást.
5. Bulgária nem ismeri el abbéli kötelezettségét, hogy a keletmacedóniai városokban okozott károkért kárpótlást fizessen, miután Bulgária a fosztogatásokért és a gyújtogatásokért nem tekintheti magát felelősnek.

A lap ehhez hozzáfűzi: Ezen javaslat következtében valószínűtlen, hogy a háborus jelek között megegyezés jön létre. Bulgáriát csupán a szövetségesek csapatainak előnyomulása fogja kényszeríteni arra, hogy ilyen javaslattól elálljon.

Az orosz katonai megbízott

Pétervár, július 23. A P. t. i. felhatalmazást nyert annak kijelentésére, hogy a szerb sajtóirodának azon híre, amely szerint Bulgária meghatalmazottai a hó 20-án értek a szerb határra, nem pontos. A szerb hírforrás azt mondja, hogy a bolgár delegátusok között van *Romanowski* szófiai orosz katonai meghatalmazott is, pedig őt nem bízták meg a tárgyalásokon való részvétellel, hanem a bolgár kormány kérelmére megengedték *Romanowskinak*, hogy *Paprikow* tábornokot elkísérje.

Merénylet a görög miniszterelnök ellen

Athén, július 23. A *Nea Immera* jelenti: Az *Ostrovo* tavától északra fekvő *Patele* faluban a hó 18-án hatvan bolgár komitácsit elfogtak, akik a vonatot, melyben *Venizelosz* Monasztirba utazott, a levegőbe akarták röpiteni.

A szorovici katonai hatóságok bolgárok-nál dinamitbombákat találtak.

Bulgária a békéért**Román-bolgár megegyezés**

Szófia, július 23. A bolgár távirati iroda *Genadiev* sürgönyére a román külügyminiszter által adott válasza vonatkozólag jelenti: *Majorescu* kijelenti, hogy szerencsésnek érzi magát megállapíthatni, hogy a két kormány között közös óhaja a békekötési meggyorsítani. A kicserélt véleményadások alapján a román kormány vitán kívül állónak tekinti, hogy Bulgária a *Turtukaja—Dobrics—Balsik* vonalat Romániának átengedi. Románia ezenkívül néhány más feltételt javasol, melyet Bulgária elfogad. A román kormány hajlandó a hadviselő felek közti pourparlékra egy képviselőjét elküldeni. E katonai pourparlék egy egyetértőleg megállapítandó helyen fognak végbemenni. Ami a békepreliminár megállapítására és magára a békekötésre vonatkozó tárgyalásokat illeti, *Majorescu* azon a véleményen van, hogy a célra Bukarest a legalkalmasabb hely.

Szófia, július 23. A román válasz, mely tegnap érkezett ide, közli, hogy a román előcsapatok azokon a pontokon, ahová vasárnap jutottak el, megállították. A válasz kedvező hatást keltett. A kormány reméli, hogy a Romániával való megegyezés a legrovidebb idő alatt létrejön.

Bulgária a hatalmakhoz

Szófia, július 23. A kormány felkérte a nagyhatalmakat, hogy a szerbekkel és a görögökkel megindított előzetes béketárgyalásokra való tekintettel bírja rá őket a katonai operációk azonnali beszüntetésére.

Ferdinánd király Károly királyhoz

Bukarest, július 23. Tegnap délután újabb távirat érkezett *Ferdinánd* királytól *Károly* király ezimére a béke ügyében. *Károly* király a táviratra megnyugtató választ adott.

Bukarest, július 23. (Hivatalos.) Görögország és Szerbia hozzájárultak Románia azon javaslatához, hogy a preliminárakat és magát a békekötést is Bukarestben írják alá. Görögország kéri, hogy a fegyverszünetet is Bukarestben kössék meg.

A bolgár kormány a legutolsó román jegyzékre azzal a kijelentéssel válaszolt, hogy a megformulázott fő pontokat elfogadják azon reményben, hogy a többi kisebb jelentőségű pontok nem fognak nehézségeket okozni.

Ferdinánd király *Károly* királyhoz egy harmadik sürgönyt intézett, amelyben támogatja kormányva kérelmét a békekötés iránt. *Károly* király felkérte *Majorescu* miniszterelnököt, hogy *Ferdinánd* királynak e sürgönyére ugyanolyan értelmű választ küldjön, mint a második sürgönyre.

A békepreliminárakra és a fegyverszünetre vonatkozó tárgyalásokat egyszerre kell majd megkezdeni, mert a tárgyalások nyugodt menetéhez a fegyverek pihentetésére van szükség.

A román kormány utasította *Cristescu* ezredest, az egyik vezérkari főnökhelyetteset, aki jelenleg Belgrádban tartózkodik, hogy utazzék Nisbe.

Bukarest, július 23. *Ferdinánd* bolgár király távirata, amelyet *Károly* román királyhoz intézett, így szól: Az az élnék és mélyen érzett óhajom, hogy a mostani kínos helyzetnek teljesen vége vessék, vizs rá arra, hogy még egyszer Felsőgedhez forduljak a magam és kormányom nevében, hogy Felsőgedet a béke megkötésére kérem. Amidőn ezt cselekszem, egyáltalán nem szándékunk, hogy az esetleg kedvező fogadtatást, amelyben Felsőged e kérelmet részesítene, arra használjuk fel, hogy a háborus állapotot Szerbiával és Görögországgal szemben továbbra is fenntartsuk. Kormányom ép ellenkezőleg szilárdul el van határozva arra, hogy e két országgal gyorsan megkösse a békét. Beigazolta ezt épen azáltal, hogy két delegátusát küldötte Nisbe, akiket ellátott erre nézve a legmesszebbmenő felhatalmazással. Kormányom kész, amennyiben Szerbia és Görögország a maga részéről hasonló intézkedéssel válaszol, azonnal beszüntetni az ellenségeskedést és demobilizálni a hadsereget. Kormányom megadott minden biztosítékot és hajlandó ezentul is megadni minden oly biztosítékot, amelyet szándékainak és ezen nyilatkozatnak, amelyet ma kormányom nevében teszek, őszintesége tekintetében tőle követelni lehet.

Ezen érzelmekkel kérem Felsőgedet, tekintse e kijelentést kielégítőnek és szüntesse be csapatainak előnyomulását. Én és kormányom Felsőged ezen tényében szerencsés előjelét fogjuk látni a népeink közötti jó viszony mihamarábbi és szíves helyreállításának, amelyet oly nagyszámu közös emlék és közös érdek szentesít és amelyet mély sajnálattal láttunk egy pillanatra elhomályvosodni. *Ferdinánd*.

Károly király a következő távirattal válaszolt: Sietek Felsőged táviratára válaszolni, amidőn biztosítom arról, hogy engem is ugyanazon óhajom hat át, mint Felsőgedet, hogy mielőbb vége vessék a mai helyzetnek, amelyet annál inkább fájlok, mert egy pillanatra elhomályvosíthatta országaink egymáshoz való viszonyát, amelyet annyi emlék szentesít. Kormányom megismertette Felsőged kormányával azon feltételeket, amelyek megengedik országaink bizalomteljes viszonyának helyreállítását, amelynek fennállását rendkívül értékesnek tartom. Felsőged meglehet győződve róla, hogy azokat a barátságos érzelmeket, amelyeket Felsőgeddel szemben hosszú idő óta táplálok, a legutóbbi események, amelyeket a körülmények kényszerítettek reánk, nem változtathatták meg. Boldog vagyok, hogy Felsőgedtől hallom, hogy kormányva szilárdul el van határozva véget vetni a Szerbiával és Görögországgal való háborus viszonyoknak, és hogy ebből a célból már is kiküldötte megbízottait.

Ferdinánd király Szófiában van

Bécs, július 23. *Neues Wiener Tagblatt* távirati kérdésére ma a következő Szófiában feladott táviratot kapta a királyi kabinetirodától:

A király és a királyi család, hála Istennek, a legjobb egészségnek örvendenek. A király Szófiában tartózkodik, a trónörökös és öccse pedig a hadseregnél.

Danev külföldre menekült

Páris, július 23. A *Journal des Débats*-nak táviratozzák Szófiából: Itt azt híresztelik, hogy *Danev*, akinek élete veszedelemben forgott, elmenekült Szófiából a külföldre.

A nagyhatalmak akciója**A monarchia és Oroszország**

Páris, július 23. A *Figarónak* táviratozzák Pétervárról: Az olasz nagykövet közvetítésével fontos megállapodás jött létre az orosz külügyi kormány és az osztrák-magyar monarchia között. Nem kevesebbről van szó, mint arról, hogy a két nagyhatalom megállapította egymás között az érdekek azonosságát a Balkánon és megegyezett egymással abban, hogy ha a Balkánon ezentul diplomáciai eljárás szüksége fog fenforogni, egyetértéssel jár el Ausztria-Magyarország és Oroszország. Köztudomás szerint ezek a közlekedési tárgyalások diplomáciai uton már régen megindultak és most a lehető legkedvezőbb eredményre vezettek.

A francia külügyminiszter nyilatkozata

Zürich, július 23. Egy itteni ujság párisi levelezőjének állítólag alkalma volt *Pichon* külügyminiszterrel a Balkán-helyzetről beszélnie. A francia külügyminiszter úgy nyilatkozott, hogy nem fél valamely nagyhatalomnak, főleg az osztrák-magyar monarchiának elszigetelt intervenciójától, mert a nagyhatalmak közt megegyezés van és egyik sem engedi Bulgáriát megsemmisíteni, a legkevésbé Franciaország. A szerb kormány előzetes tanusít, a görögök nem fognak nehézségeket csinálni és a bolgároknak érdekében áll, hogy mennél hamarabb béke legyen. Ha a Balkán-államok egymás között megállapították a békeszerződést, akkor annak még a nagyhatalmak szankciója alá kell kerülnie, de ehhez nem lesz szükség új nemzetközi konferenciára, vagy pláne európai kongresszusra.

A törökök Drinápolyban**Drinápoly bevétele**

Konstantinápoly, július 23. *Ibrahim* ezredes parancsnoksága alatt nagyszámu lovasvasság. *Enver* bej vezérlete alatt pedig önkéntes csapatok bevonultak tegnap reggel Drinápolyba. A bolgár csapatokkal rövid küzdelmük volt csupán. A bolgárok elvonulásuk előtt a város lőszerraktárát és néhány középületet a levegőbe röpitettek.

Szófia, július 23. A nagyszámu rendes katonaság, mely tegnapelőtt Drinápoly előtt megjelent és a jelentéktelen bolgár helyőrséget felszólította a város átadására, arra készítette a bolgárokat, hogy ellentállás nélkül visszavonuljanak. Tegnap reggel a török csapatok megszállták a várost, miközben a lakosság között leirhatatlan kegyetlenkedéseket követtek el. A lakosság pániktól elfogva menekült a törökök elől, akik nem ismernek irtalmat. Ugyanez a sors érte *Kirkilisszét* is, ahol a gyöngye bolgár helyőrség szintén kénytelen volt visszavonulni. A törökök *Kirkilisszében* is rettenetes mészárlásokat rendeztek. A bolgár kormány utasítást adott a nagyhatalmaknál lévő képviselőinek, hogy a törökök által Drinápolyban és *Kirkilisszében* elkövetett mészárlások miatt tiltakozzanak a hatalmaknál.

Konstantinápoly, július 23. Az egész sajtó örömet fejezi ki Drinápoly megszállása miatt, amely az alkotmányünnep idején történt és kijelenti, hogy a drinápolyi katonaság csak az erőszaknak fog engedni.

Konstantinápoly, július 23. A szultán a drinápolyi szegények segélyezésére 2500 fontot adományozott.

Konstantinápoly, július 23. A szultán táviratot küldött a főhadvezérnek, amelyben örömeinek ad kifejezést Drinápoly és Kirklisse bevételé fölött. A szultán táviratában üdvözlést küldi a hadseregnek s minden alattvalóval szemben, tekintet nélkül azok vallására, méltányosságot és igazságot tanácsol.

Konstantinápoly, július 23. Dragumisz, a görög diplomáciai meghatalmazott egy itteni lap munkatársával való beszélgetés során kijelentette, hogy Görögország és Törökország közt véd- és dacszövetség megkötése volt terve vége, azonban csak a balkáni béke tényleges helyreállása utáni időre. Dragumisz tagadja, hogy Görögország autonómiát követelt Thrácia számára, de a bolgárok által elkövetett vandalizmus arra kényszerítette Görögországot, hogy bizonyos intézkedéseket tegyen, mert Thráciának lakossága főleg muzulmánokból és görögökből áll.

Az új váli

Konstantinápoly, július 23. Hadzi Adil, az új drinápolyi váli tegnap este állomáshelyére utazott. Kíséretében van 300 csendőz, Foulon bej francia származású ezredes parancsnoksága alatt. Hatszáz bolgár foglyot idehozta.

A nagyhatalmak a törökök hadműveletei ellen

Szófia, július 23. Diplomáciai részről közlik: A nagyhatalmak konstantinápolyi képviselői hétfőn erélyes lépéseket tettek a portán és követelték, hogy a török sereg ne folytassa az előnyomulást, hanem vonuljon vissza arra a területre, amelyet a londoni békeszerződés határ gyanánt megjelölt. A legerélyesebben a francia nagykövet lépett fel, sőt fenyegető hangon beszélt a nagyvezérrel.

A bolgárok hétfőn este a török tulerővel szemben Drinápolyban nem mutattak ellenállást és Enver bég csapatai állítólag vérontás nélkül vonultak be a városba. Közvetlenül azután a bolgár kormány tiltakozást jelentett be a portán, hivatkozva a londoni konferencia által megszabott határvonalra és hangsúlyozta, hogy a török seregnek már csak azért sem szabad új akcióba kezdenie, mert a porta kérésére Nacsevicsét Konstantinápolyba küldték, hogy az állandó jóviszony útját egyenesse. A szófia kormány sűrűsége kérte a portát, hogy a leggyorsabban rendelje vissza csapatait a bolgár területre.

Róma, július 23. Itteni diplomáciai körökben az az egyhangú felfogás uralkodik, hogy Törökország semmi szín alatt sem veheti birtokba Drinápolyt, mert ez a város a londoni békeszerződés értelmében Bulgáriáé és enélkül nem lesz béke a Balkánon, sem Kisáziában. Az olasz kormány is biztosra veszi, hogy Nisben a legrövidebb idő alatt el fogják simítani az ellentéteket.

London, július 23. Holnap a nagykövetségi konferencián az orosz nagykövet hathatós intézkedéseket fog ajánlani Törökország ellen avégből, hogy a török csapatok kiürítsék az enosz-midiai vonaltól nyugatra megszállott területeket. A porta már elismerte és Oroszország véleménye szerint a londoni békeszerződést nem lehet módosítani.

Török-görög egyetértés

Bécs, július 23. Konstantinápolyból érkezett bizalmas jelentések azt mondják, hogy a porta Görögországgal egyetérve azt kívánja, hogy Thrácia önálló tartomány legyen Drinápoly fővárossal a szultán szuverénitása alatt. Most tűnt ki, hogy a görög kormány biztatásának nagy része volt abban, hogy a török seregek akcióba léptek és egészen Drinápolyig hatoltak. A görögök szerint Thráciában igen sok görög alattvaló él, akiknek a mohamedán uralom alatt sokkal jobb sorsuk lenne, mint a vallásilag türelmetlen bolgár fenhatóság alatt. Attól félnek a görögök, hogyha Bulgária

ura maradni Tráciának, erőszakkal áttértené az ottani görögöket, míg a szultán szuverénitása biztosítaná a vallásszabadságot. Ezért pártolja az athéni kormány Törökország mostani politikáját és a végleges béketárgyalásoknál, melyek valószínűleg Bukarestben vagy Sinajában lesznek, indítványt is fog tenni Thrácia autonómiájára nézve.

Konstantinápoly, július 23. Dragumisz, Görögországnak ma ideérkezett meghatalmazottja, kijelenti, hogy a török-görög entente létrejöttének már csak csekély nézeteltérések állanak az útjában. Görögország nem követeli Tráciának az autonómiáját, a bolgár kegyelenségek azonban Görögországot bizonyos intézkedésekre kényszerítik. A szigetek és a hadikárpóllás kérdésének az elintézését a londoni nagyköveti konferenciának engedik át. Törökországnak s Görögországnak most el kell feledniük a multat és szoros együttműködésre kell összejárniuk, melyből később véd- és dacszövetség fog kialakulni. A kapitulációkat illetően az egyezmény megkötéséig minden a régiiben marad.

Hírek a harctérről

Éhiség a bolgár csapatokban

Bukarest, július 23. A román vezérkar utasítást kapott, hogy nyomban a fegyverszünet megkötése után állítsa helyre a várna-szófia vasutvonalat és segítse elő az eleségszállítást Szófiába, mert a bolgár főváros lakossága és a bolgár csapatok is éhiségben vannak.

A bolgár hadifoglyok szabadonbocsájtása

London, július 23. A románok szabadon bocsájtották a bolgár hadifoglyokat, száma nézve ötezer embert és hazaszállították őket.

Katonai attasék a harctéren

Bukarest, július 23. Az itteni katonai attasék tegnap Karábiába utaztak, hogy a Dunán vert katonai hidat megtekintsék.

Szerb győzelem

Belgrád, július 23. A Szent Nikola melletti véres küzdelem után, melyben a bolgárokat, akik Knyazsevacz várost és a Timok melletti helységeket kifosztották, visszazorítottuk és győzedelmes csapataink tegnap reggel 8 órakor Belokracikba vonultak be. A város közönsége csapatainkat lelkesedéssel fogadta. Egyidejűleg bevonultak a városba a Zajecsar felől jövő csapatok, 32 ágyút, 17 löszeres ládát, 3000 fegyvert, egy golyószórót, egy teljesen felszerelt tábori kórházat és nagymennyiségű élelmiszert zsákmányoltunk.

Görög győzelem

Szaloniki, július 23. A görög csapatok a bolgárok balszárnyát Razlokból és Nehomiából kiszorították és az ellenséget üldözik.

Török vérengzések

Konstantinápoly, július 23. Újabb hivatalos vizsgálat megállapítása szerint Rodostóban 18 örményt öltek meg, 32 törököt, akik az örmény lakosság ellen izgáltak. Letartóztattak. Mintegy száz örményt elfogtak és Konstantinápolyba szállítottak. Rodostóban ismét nyugalom uralkodik.

Szófia, július 23. A dedeagacsi parancsnok hivatalos jelentése szerint a törökök kifosztották és felgyújtották a Malgara kerületbeli Kalivria, Eilagunu, Himil, Haskurtul és Davandsi községeket. Kesin kerületben Harlagunu és Bulgarköj községeket kifosztották és utóbbit fölperzselték. Uzunköprü kerületben a basibozukok és a sorhadi katonák súlyos vétségeket követtek el.

Zavargó szerzetesek

Szaloniki, július 23. Minthogy a Panteleimon klostromban az Athos hegyén újabb zavargások törték ki, az orosz kiküldöttség kénytelen volt erélyesen fellépni, hogy a rendet helyreállítsa. 40 zavargó megsebesült. A zavargókat gőzökre szállították és Oroszországba viszik. Az orosz csapat a rend helyreállítását után visszament a hadihajóra.

A kolera Magyarországon

— Védekezések mindenfelé —

— Sajtó tudósítónktól. —

Budapest, július 23.

A délmagyarországi koleraveszedelem az újabb jelentések szerint minden valószínűség szerint megszűnt, legalább is Temesszigeten és környékén újabb megbetegedések nem történtek. A komáromi koleragyanus eseteknél viszont a veszedelmet bizonyonyal sikerül csirájában elfojtani, a belügyminiszterium már egészségügyi felügyelőt is küldött a veszélyeztetett városba és az országban mindenfelé sürgősen megtették a legszigorubb óvintézkedéstket.

Tudósításainkat itt adjuk:

A kolera

Temesvárról jelentik: A hatóságok erélyes intézkedéseinek köszönhető elsősorban, hogy az Adunamenti vidéken a kolerajárvány szűnőben van. Temessziget községben, ahol négy ember betegedett meg koleragyanus tünetek között és ezek közül három meghalt, a negyedik pedig a javulás útján van, újabb megbetegedés nem fordult elő és remélhető, hogy újabb áldozata már nem lesz a pusztító vésznek.

Temesvári jelentés szerint dr. Téry Ödön egészségügyi főfelügyelő Temesszigeten van, de ha újabb megbetegedés nem lesz, akkor ő is elhagyja a községet. Tegnap az a hír teljedt el, hogy a kolera eny nekedik áldozata is meghalt. Ez a hír azonban téves. Volt egy tragikus haláleset, de ez nincsen összefüggésben a koleraival. Nikolits Radijov huszonöt éves legény ugyanis koleragyanus tünetek között halt meg és amikor a temetési menet elindult, az öre Nikolits hirtelen összeesett és meghalt. Eleinte azt hitték, hogy fiától kapta meg a kolera és szintén a rémes betegségben pusztult el. Dr. Klein József járásorvos azonban megállapította, hogy az öreg Nikolits nem kolerában, hanem szívszélhűdés következtében halt meg. Dr. Klein József járásorvos, ki állandóan a vesztézar alá helyezett községekben tartózkodik, a temesszigeti járványról következőket jelentette ki:

— Két nap óta egyellen újabb megbetegedés nem történt. A hivatalos értesítés a bakteriológiai intézetből minden érkezett ugyan még meg, de két esetben minden valószínűség szerint kolera-ról van szó. Miképpen történt a fertőzés? A Duna a nagy esőzések folytán megáradt s a Morava, amely a Dunába ömlik, magával hozta a bacillusokat. Miután a lakosság Temesszigeten a Duna vizét issza, minden valószínűség szerint így történt a fertőzés. A lakosság most a Duna vizétől el van tiltva, félnek is a kolera-tól és így tartózkodnak a Duna vizének az ivásától. Újabb megbetegedés nem történt és az egyik beteg már felgyógyult; remélhető, hogy a kolera továbbterjedése meg van akadályozva. Csenedörök őrzik a községet és az senki sem hagyhatja el, amíg a község a zár alól fel nem lesz oldva. — Dr. Téry Ödön egészségügyi főfelügyelő Keveváron lakik még és itt várja be a miniszter további utasítását.

A komáromi gyanus megbetegedésről a belügyminiszterium ma a következőket közli:

Komáromból egy gyanus megbetegedésről érkezett jelentés. A hatóságok minden szükséges intézkedést azonnal megtették. A bakteriológiai vizsgálat még folyamatban van. A belügyminiszter Komárommegyébe egy közegészségügyi felügyelőt küldött ki a foganatosított hatósági óvrendszabályok felülvizsgálatára.

Az óvintézkedések a vidéken

Temesvári jelentés szerint a kolera-nak Szerbiából való behurcolását minden valószínűség szerint előmozdította az a körülmény, hogy a szerbiai hatóságok csak az utolsó órában értesítették hivatalosan a belügyminisztert, hogy Belgrádban, Obrenováciban, Pirotnban, Brelonáciban és má három más szerb városban föllépett a kolera. — Ezekben a szerb városokban nagy mértékben lépett fel a pusztító ragály, amelynek számos áldo-

zala van és a kétségtelenül a belügyminiszter Ferencz Sándor tevényt Ferencz Sándor módon a meg tudomására is szolgabírákat hogy a kiadott sajk végre és a fia ellenőrizni járult a vész rendőrségeknél adatokat mond és így meghius leges fertőtlenít lera tovatérjed lenül szükségessé állította a bázis kísérő személy koleragyanus utolsó áldozatoknak.

Nagybecsk temesmegyei kben a legmess meg a hatóság orvos már napken az óvinté becskereken a a kolerajárva figyelmeztetési

A temesszi tel a főváros k kommunikét a

„Május hó rekvő utasokat Báziason. Zim minden egyes Budapest főka vidékről jövő hivatalnak adja dr. Magvarevic a kerületi tisztá amíg az inkuba főorvosi hivata május óta egy sem volt koler bevaria, amíg a lógiai vizsgálat hunvtakon kon teszi a szükség legi ténykedése Gellért és Szer esetleges kolera lümitett helyeki hogy a megfig legven.”

TÁ

P

Teherán,

rök vezére, kit zandó rövid idő telt, visszaélt a helyett, hogy a sabha ment. Ú tek ki.

Francia fej

Havre, ju zök tiszteletére tükü bankettet dícsérte Havre ugymond — ja de az egész or Harcias ábrán hogy az eruopa lett erős és storos eleme a

zala van és amelyekről a bakteorológiai vizsgálat kétségtelenül megállapította az ázsiai kolerát. A belügyminiszter hosszabb táviratban értesítette Ferenczy Sándor alispánt intézkedéséről, amely értesítést Ferenczy Sándor alispán a legelterjedtebb módon a megye területén működő hatóságoknak tudomására is hozott, egyben figyelmeztette a főszolgabírákat és Fehértemplom polgármesterét, hogy a kiadott rendeleteket a legszigorban hajtásuk végre és ezeknek végrehajtását személyesen fogja ellenőrizni. A közönség különben maga is hozzájárult a vész tovahurcolásához, mert a határrendőrségeknél az utasok igen sokszor valótlán adatokat mondanak be utazási helyüket illetőleg és így meghusitják az orvosi megfigyelést és esetleges fertőtlenítést, ami kellemetlen dolog, de a kolera tovatérésének megállítására érdekében föltétlenül szükséges. Ennek elkerülése végett az alispán fölhívta a bázisai határrendőrséget, hogy lehetőleg kísérelje személyzetet adni az utasok mellé, akik a koleraquanus vidékről érkező utasokat elkísérik utolsó álmásukra és ott átadják a hatóságoknak.

Nagybacska menti jelentés szerint a szerbiai és temesmegyei kolera folytán egész Torontálmegyében a legmesszebbmenő óvintézkedéseket tettek meg a hatóságok, dr. Haidegger Lajos megyei főorvos már napok óta ellenőrzi a dunamenti vidéken az óvintézkedések szigorú betartását. Nagybacska menten a rendőrkapitány szintén megismétli a kolerajárvány elleni védekezésre vonatkozó figyelmeztetéseit és utasításait.

A főváros védekezése

A temesmegyei négy koleraesetre való tekintettel a főváros tisztii főorvosi hivatala a következő kommunikét adta ki ma délután:

„Május hónap óta az összes Budapest felé törekvő utasokat négy helyen, úgymint Orsován, Bázisán, Zimonyban és Uvidéken megfigyelik és minden egyes esetben értesítik az utas érkezéséről Budapest főkapitányságát, mely a kolerafertőzött vidékről jövő utas megérkezését a tisztii főorvosi hivatalnak adja tudtára. Az utast megérkezésekor dr. Magyarovics Mladen tisztii főorvos utasítására a kerületi tisztii orvosok megvizsgálják és öt napig, amíg az inkubációs idő tart, megfigyelik. A tisztii főorvosi hivatal szerint kétségtelen az a tény, hogy május óta egyetlen Budapesten letelepedett egyén sem volt koleraquanus. A tisztii főorvosi hivatal bevéria, amíg a temesmegyei koleraesetek bakteorológiai vizsgálata megtörténik és amennyiben az elhunytakon konstatálják a kolerát, nyomokban megteszi a szükséges intézkedéseket. A főváros jelenlegi ténykedése megelőzőleg csak az, hogy a Szent Gellért és Szent László-kórházban intézkedett az esetleges koleraesetek számára megfelelően elkülönített helyekről, azoknál gondoskodott arról, hogy a megfigyelendőeknek is alkalmas helyük legyen.”

TÁVIRATOK

Perzsa zavargások

Teherán, július 23. Salar ed Dauleh, (a zavargók vezére, kit elfogtak) aki embereivel találkozandó rövid időre becsületszóra szabadon bocsátott, visszaélt a beléje helyezett bizalommal és a helyett, hogy a láborba tért volna vissza, Kermansahba ment. Üldözésére perzsa kozakokat küldöttek ki.

Francia fegyverkezés a béke érdekében

Havre, július 23. Poincaré köztársasági elnök tiszteletére a kereskedelmi kamara 600 terítékű bankettet adott. Felköszöntőjében az elnök dicsérte Havre város sikereit. Havre lakosai — úgy mond — jól tudják, hogy városuk boldogulása az egész országé is az általános békétől függ. Hareziás ábrándoktól menten világosan megértik, hogy az erópai erőviszonyok mai megoszlása mellett erős és jól fölfegyverzett Franciaország fontos eleme az egyensulynak és az állandóságnak.

Az árvíz-pusztítások

A károk felbecslése és a segélyezés

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 23.

Az árvizek pusztításairól most állítják össze a kárbecsléseket és ezek az adatok az ország népének nagy leromlását jelentik be. Az árvízkárosultak felségítésére is megmozdultak a jöltevők, ezekre vonatkozólag, mint a pusztulásokról újabb tudósításainkat itt adjuk:

Ujabb pusztulások

Dési jelentés szerint Csicsóqombházon tegnap ismét óriási felhőszakadás volt, a patakok megáradtak, házakat sodortak el, félméter vastagságú fákat döntött ki és hordott el az ár. Ahol az árvíz végighaladt, mindenütt áttörte az utakat, elmosta a szántóföldeket.

Blenkemezőn Grunz Teréz hét éves leányt elsodorta az ár. Holttestét nem találták meg. Ez a szolnokdobokai árvíz ötödik emberáldozata.

Székeludvarhelji jelentés szerint Lövete székelv községet borzalmas katasztrófa sújtotta. Az abnormális időjárás és gyakori felhőszakadások következtében, a községtől nyugatra levő kétszáz méteres hegynek hatalmas meredek szikláját a víz alámosta és az óriási sziklatömb eleszött a helyéről, miáltal a körülötte levő földek is megcsuszamlottak. A földesuszamlás mintegy 150 holdnyi bevetett területet mozdított el és körülbelül nyolcvan ház és százhusz gazdasági épület földrengészerű robajjal összedőlt. Az utak az egész környéken elpusztultak és a földeken és gyümölcsösökben hatalmas sziklatörmelékek hevernek. A kár óriási és a lakosság közt nagy az inség.

Az árvíz károk

Az árvíz által okozott károkat Marostordában a kiküldött hivatalos bizottság a következőkben állapította meg: Az árvíz a megyében 40,000 hold területet borított el, 31 hidat és műlárgyat sodort el. A kár 4,900,000 korona. Hévészemen az ár az egész községet lakhatatlanná tette, Sükettfalvára pedig a bizottság még most sem tudott eljutni az egyméteres iszapos sár miatt. Az alispáni hivatalban számszámra kérik az Amerikába szóló utlevéleket, de a hivatal a kérést elutasította mert noha csak 12,000 korona államsegély érkezett az alispán a kérvényezőket a költő szavaival vigasztalja: „Itt élned, halnod kell.”

Miskolczi jelentés szerint a borsodmegyei Tiszamenti árvízpusztításokról a kárt még pontosan megállapítani nem lehetett, de közel jár az öt millió koronához, mely összeg jelentékeny része kiszárazásra s szegény zsellérekre jut. Az ároktörszadrogmai törvényhatósági uton a közlekedést közbiztonsági okokból a főszolgabíró beszüntette.

Rakamazi jelentés szerint a Tisza kiöntése következtében a Rakamazhoz tartozó 40,000 hold legelőt és kaszálókat a víz teljesen elborította, a lekaszált takarmányt az ár elsodorta, a lábba levő termés pedig elpusztult. A Tisza kiöntése, valamint a gyakori esőzéstől összegyülemelő vizek kiszámíthatatlan károkat okoznak Rakamaz, Timár, Zalkod, Kenéz, Tiszánagyfalu és Tiszaszilár községekben.

Nagyszalontáról alaptalannak jelentik ki azt a lapokban közölt hírt, mintha Szalontát az árvíz elöntötte volna és két millió kárt szenvedett, Szalontán árvíz egyáltalán nem volt és tenécsői területet sem öntötte el a víz.

Nagyváradról jelentik: Az árvíz okozta károkat csak most, a vész elvonultával, lehet megközelítőleg megállapítani. Bihar megye alispánjához most érkezett be öt járás főszolgabírájának a jelentése. A tenkei, belényesi és a margittai járasok főszolgabírái fél millió koronát meghaladó károkról számolnak be és a belényesi főszolgabíró gyors segítséget kér a kormánytól. A tenkei járásban a Fekete-Körös tönkretette a nagy költséggel félig felépített feketebátori partot, amelyet éppen árvédelmi szempontból kezdtek építeni a kereskedelmi miniszter rendelkezése. A költséges alapozási munkálatok — mert csak addig jutottak az építéssel — most teljesen megsemmisültek. Emberéletben sehol sem esett kár, de a margittai járásban, Széplak községben az ár igen sok állatot elpusztított.

A károsultak segélyezése

Marosújvári jelentés szerint az árvíz által okozott mérhetetlen károk némiképen való orvoslásának módjait beszélte meg Marosújvár intelligens osztálya, dr. Jancsó Ödön kerületi bányarvos kezdeményezésére, a hó 20-án tartott gyűlésében, melyen Jancsó Lajos református esperes elnököl. Dr. Jancsó Ödön előterjesztette javaslatát, melyben megvilágítva a helyzet min-

den részletét, ismertette azokat a teendőket, amelyek keresztülvitele eredménnyel kecsegtet. A gyűlés teljes egészében elfogadta a javaslatot és azután megalakította az árvíz-bizottságot, melynek ügyvezető-elnökévé gróf Teleki Ádámot és Binder József főszolgabírót választotta meg. Az árvíz által legérzékenyebben sújtott szegény lakosság segélyezésére az árva-bizottság választmánya szívesen fogad kegyes adományokat. A jószívű adakozók küldjék adományaikat Gál Béla gyógyszerész, az árvíz-bizottság pénztárosa címére Marosújvárra. Minden e célra befolyó adomány hírlapilag nyugtáztatni fog.

A Pesti Kereskedelmi Bank igazgatósága elhatározta, hogy a hazai árvíz által sújtott lakosság fölségélyezésére 10,000 koronát szavaz meg és ezen összeget Sándor János belügyminiszter kezéhez el is juttatta.

Az árvíz károsultak részére Pap Amély urnő Pápáról 30 koronát küldött be szerkesztőségünkhöz. A belügyminiszteriumhoz juttattuk.

Amerikai nagy tűzkatasztrófák

— Leégett egy gyár és egy fegyház —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 23.

Rövid híradásban megemlékeztünk az amerikai két nagy tűzkatasztrófáról, melyeknek hetvenöt ember esett áldozatul. Mostan a binghamtoni öt emeletes gyár és az oakly-fegyház szörnyű tűzveszedelméről Newyorkból még a következő részleteket jelentik:

A binghamtoni tűzkatasztrófa, amelyről most jönnek az első megbízható jelentések, rémes volt. Még nem lehet tudni, hány emberélet veszett oda, egy hír szerint huszonöt munkásleány megégett és ugyanannyi halálosan megsebesült, egy későbbi számítás azonban azt állapította meg, hogy száznegyven munkásleány közül csak tizenhét menekült mea.

A gyárépület teljes tűzálló anvagból épült, új rendszer szerint és mégis nem kellett hozzá husz percenél több, az egész ötemeletes ház egy lángtenger volt és teljesen leégett. A gyár munkásleányokat állított elő s egyike volt a legnagyobbaknak. A legtöbb leány a negyedik emeleten dolgozott. Mikor megkondult a tűzharang, a munkások azt hittek, hogy rendes tűzpróba és nem siettek a kijáratok felé. A szabály az, hogy az ajtók közelében dolgozó munkásoknak a rendes lépcsőkön kell négyes sorban lemeniük, akik az ablak mellett foglalatoskodnak, azok a vészlépcsőkön egyesével kötelesek az utcára sietni. A leányok lassan összeszedték a magukkal hozott elemőzsiájukat, hogy tűzpróba közben meguzonnázzanak, mikor aztán kimentek, remülten látták, hogy az egész lépcsőház lángokban van. A vaslépcsőkön sem lehetett lejutni, mert a vasalkotmány megtüzesedett. Egyre-másra ugráltak le a leányok a negyedik emeletről. Sok leány az alatt összeverődött tömeg közé esett s úgy módon is többen halálosan megsebesültek. Az egész tűzálló épület elhamvadt.

A Missisippi-államban lévő Jacksonban, az Oakly-telepen, a fegyverek farmján, a kényszer-munkások telepen, amelynek lakói mezőgazdasági munkával foglalkoznak, kedden éjjel támadt a tűz a főépületben, amely fából készült. A fegyverek a második emeleten egytől-egyig odaégték, mert a lépcső lángban állott és az ablakokon vasrostélyok voltak. Harminczöt elítéltek megsebesedett holttestére akadtak, mikor a romokat eltakarították.

AZ „EGYETÉRTÉS“

szerkesztősége és kiadóhivatala

VI. ker., Váci-körut 19. alatt van

A szerkesztőség telefonja 7—88.

A kiadóhivatal telefonja 7—06.

A nyomda telefonja József 5—93.

Askari

— Saját levelezőnkől. —

Róma, július 20.

A napokban Nápolyban egy askari, egy a koloniákról való szinesbőrű katona nagy és kínos botrányt idézett elő. Egy fiatal, szép, szőke hölgy annyira izzásba hozta, hogy az, midőn vérü gyermekét, hogy az, midőn lángoló tekintetét a nő nem akarta észrevenni, kézzel foghatólag kezdte bizonyosságát adni nem mindennapi gyönyörűségének. A fiatal nő segítségért kiáltott. A rendőrség közbe vetette magát és be akarta kísérni a sötéltörű szeladont. Egy pár szinesbőrű atyafi csatlakozott még hozzájuk és néhány kíváncsi, úgy, hogy a végén egész dulakodássá fajult a dolog.

A nápolyi újság, mely az esetet kommentálja, egészen jóhiszeműleg jegyzi meg, hogy a koloniák lakóit, mielőtt Itáliába hoznák őket, az európai társadalmi szokásokról, konvencionális formákról és főleg a nőkkel való érintkezéssel ki kéne oktatni. Készséges azonban, hogy ezzel sokat nyernének. Bármiféle tanítást az askari koponyájába rövidesen nehéz belevetni. A társadalmi átalakulásokhoz etikai fejlődés kell, ezt pedig egyik napról a másikra, szokások betanításával nem lehet elérni. Sokkal könnyebb lenne az olasz nőket kitanítani, hogyan érintkezzenek az askarikkal. Mert, mit tapasztalt eddig az askari Nápolyban s Rómában, mit láthatott a saját szemével. Akármennyire is tartózkodásra intették volna, önhibáján kívül meg kéne szegnie azt. Mert mostanság egy szállóige terjedt el Olaszországban, mely legjobban dokumentálja a helyzetet. „Olyan szerencsése van a nőknél, akár csak egy askarinak”. Ezt a szállóigét szélitben, hosszában mondják egész Itáliában. Ha valaki tanujia volt annak, hogy még a jobb családból való leányok is milyen elragadtatással fogadják ezeknek a színes ördögöknek nevetlenkedéseit, azok egy pillanatra sem csodálkozhatnak azon, hogy az askari azt hiszi, csupán csak kezét kell kinyújtania és az a nő az övé, amelyiket akarja. Asszonyi büszkeségről, szeméremről ezek a feketék egyáltalában tudomást sem szerezhettek maguknak.

Mi keresni valójuk van ezeknek az askariknak Európában? Régebb idő óta czipelik őket egész hordákban Itáliába. Igvekeznek őket a kultura részeseivé tenni, hogy ez által a gvarmatot közelebb fűzzék az anyaállamhoz. A római polgárság imponálni akar ezeknek a barbár feketéknek és éppen úgy el akarja kápráztatni őket, mint ahogy elkápráztatta a germán és kelta rabszolgákat, kik a cézárak diadalszekerét vonták egész Rómán végig. De a régi Róma ezzel a barbár vendégséggel sokat tanulhatott és megtanulhatta volna, hogy ne ismétlje meg még egyszer ezt a barbár elkápráztatást.

Az olasz nők is nagyon sokat ártottak elragadtatásukkal, melyet csináltak és ma is csinálnak, mivel felbresztették véle ezeknek az askariknak a nemzeti büszkeségét. Hogy ennek a tréfának milyen következményei vannak, arról egy koloniabeli olasz tiszt világosított fel. A hadseregben nagy a panasz a megdöglötlan askari dicsőítés miatt, mert ezekkel az emberekkel, kiket egész Itália dicsőített, többé semmit sem lehet kezdeni. Aki sokat érintkezett Afrikában askarikkal, nagyon megérthetik ezt a teljesen méltánylandó panaszt. Az askarik a dicsőítés következtében nem ismerik el a fehérek fölényét és később ki fog fejlődni Itáliában is ugyanaz a faji és szociális ellentét, mely az amerikai Egyesült Államokban is dühöng a feketék és fehérek között.

A nemes fekete népet nem lehet egyenlővé tenni egy csapásra az európaiakkal. Nevelni kell őket, etikailag fejleszteni, de a kultura ilyen alacsony fokán nem szabad gögössé tenni őket szeretlen dicsőítésekkel. Az askarik, kik az olasz hatalommal és fenségességgel ez uton még meg nem ismerkedtek, nehezebben lesznek ilyen módon munkájukra kötelezhetőek. Az olaszokban csak egy cél lel, hogy az askarikba az olasz fenségesség tudatát az elszedítéssel szisztematikusan vigyük át. Ezzel az engedékenységgel fogják megteremteni Itáliában a fehérek és feketék örökké tartó faji villongását.

Robbanás a wöllersdorfi lőszergyárban

— Három halott, husz sebesült —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 23.

A militarista játék megint áldozatot követelt magának. A wöllersdorfi lőszergyárban robbanás történt, három halott, husz súlyos sebesült az áldozat. Annyiszor ismételjük már meg ezeket a borzalmakat, hogy szinte elvesztik a szenzáció jellegét. Valósággal minden héten be kell számolnunk egy-egy ilyen fajta szerencsétlenségről és a legbosszantóbb a dologban az, hogy a mottó mindig ugyanaz marad: a szerencsétlenségért senkit se terhel felelősség, a véletlen műve az egész... A sok halott nem tud vádolni.

Már az első táviratunk a maga teljes borzalmában feltárta a katasztrófát. Bécsi tudósítónk jelentése szerint ugyanis a wöllersdorfi lőszergyárban, ahol a tűzérési és gyalogsági municziót szerelik fel, ma délelőtt egynegyed 11 órakor a 24 centiméteres mozsarakhoz való hüvelgyújtócsavarok szerelésénél robbanás történt, amelynél 20 munkás, illetve munkásnő különböző mérvű sebesülést szenvedett. Lehner Karolina munkásnő behalt sebeihe. Az épületnek csak az ablakai törtek be. A sebesülteket a gyári orvos, valamint a környékbeli helységek orvosai részeseittek segélyben.

Ezzel a távirattal szinte egyidejűleg érkezett meg a lőszergyár vezetőségének hivatalos felvilágosítása, amely már gondoskodott arról, hogy a felelősség alól kibujhasson az igazgatóság. A hivatalos jelentés a következő: „A felszerelés alkalmával a lőporral töltött gyújtócsavart zárócsavarral záriák el. Hogy ez szállítás közben meg ne lazuljon, egy kalapácsal hozzáékelik a hüvelvsavarrhoz. Ennél a munkánál a munkás valószínűleg túlerősen ütött a kalapácsal a csavarra, úgy, hogy a gyutacsban levő gyújtóanyag a túlerős rázkódtatástól eldurant. Meglehet, hogy azon a lemezen, amelyre a gyújtócsavart az összeékeléskor helyezik, valami idegen tárgy feküdt, úgy, hogy a gyutacsot a kalapácsütés alkalmával ez az idegen tárgy behorpasztotta és felrobbantotta. Vétkes mulasztás tehát senkit sem terhel annál kevésbé, mert az itt leírt munkálattal eddig mindig ily módon végezték. Anélkül, hogy a legesekélyebb baleset történt volna.”

A késő éjszakai táviratokból még borzalmasabb kép kezd kialakulni. Egy bécsi távirat szerint a wöllersdorfi robbanásnál megsebesült személyek közül eddig hárman haltak bele sebesüléseikbe. Ezenkívül egy fiatal munkás oly súlyosan sebesült meg, hogy aligha gyógyul fel. A sebesültek közül sokan vannak még, akik súlyosan sebesültek meg.

A robbanás az 50-es számú épületben történt. Egymásután két dördülés hallatszott, valószínűleg két egymásután elrobbant a lőszergyárban. Azonnal telefonáltak Bécsuifelre, a honnan katonaoorvosok autón siettek a helyszínére. A gyárban ekkor már elpihent minden, a munkát beszüntették. Az orvosok tizenhat beteg embert szállítottak be a bécsuifeljeli katonai kórházba. Az épület teljesen tönkretette a robbanás. Az ablakokat, ajtókat kivágta, a mennyezet is leszakadt. A kár is elég jelentékeny.

EGYHÁZAK

— (Boromisza püspök aranymiséje.)

Szatmárnémetiből jelentik: Dr. Boromisza Tibor szatmári püspök e hó 26-án Rómában fogja ünnepegni aranymiséjét. Ebből az alkalomból a pápa kihallgatáson fogadja a püspököt. A jubiláló szatmári püspök félszázados áldozársága alkalmából körülbelül 700.000 koronát fordított jótékony célra.

Az Egyetértés szerkesztősége és kiadóhivatala VI., Váci-Körút 19. sz. alatt van

UJDONSÁGOK

A pálczás fiuk

* * *

A pesti utcák aszfaltján, a tarka népvándorlásban élém-élém kerül egy-egy ugrynevezett „cserkész-fiú” is. A zöldes-szürke ingű, feltűrt karimás kalapu kisebb-nagyobb ficzkók kezében szálás dióverő póznák rengedeznek.

Elnézegtem a ványadt arcú pálczás fiucskákat, ámde felvidítás, rokonszenves érdeklődés helyett idegenkedést gerjesztenek szívemben az idegen viseletű mókás kis bábalakok, akik gyenge, erőtlens, velőlen majmolói a hatalmas angol-szász faj viruló gyermekhad szervezetének... Ott, a szigetvilág földjén ez a burkalap, ez az angol vadász-ing, ezek a hátizsákok, a tarsolyok a szegességű pálczás fegyverzet, a gyermek-hadsereget összetartó, mozgató szabályzatokkal, szokásokkal együtt nemzetüknek hagyományai alapján, nemzeti jellemüknek megfelelőleg csirázak ki és fejlődtek a nagyokat is elragadó, elbájoló hatalmas szervezetté, egységes nevelőiskolájává a talpraesett, bátor, önértékes angol nemzeti ifju seregnek, akik előtt maga György király is tisztelgő lovogal el...

... Elnézegtem a mi ványadt arcú, idegen maskarádéjukban olyan eseten, olyan mesterkéltséggel, pálczás fiainkat, ám vidulni, felderülni, elbájolódní bizony nem tudok ezeken az idegen gunyás, belső szervezetre is idegen lelkű kis madárijesztőkön.

Ó, nem magát a gyermek-seregnek illetően szervezését, játszva, szórakoztatva oktatását kifogásolom én, hanem, hogy az angol ötletet, az angol példamutatást magyarnak, magyar hagyományainknak, a mi nemzeti eszményeinknek megfelelőleg át nem gyúrták azok, akik verbunkosmesterei a magyar fiuk „cserkész-szó” seregének. Mert például csak a külsőségeket illetőleg mi másként hatna Damjanich tábornokék honvéd tábori sapkája vagy a zegedi „pörge” kalap? Az angol vászon-zajda helyett mezőkövesdi színes szőrtarisznya? Néhány fényes gombbal, izléses, kevés színördíszszel a kényelmes, kurta dolmány? Az otromba dióverő póznák helyett tölgyfabot rezes fokossal? ... A régi gyönyörű, eszes magyar játékok (mint a labdajátékok hirtelen össze sem számolható változatai!), a dalok, a mesék, a férfijellemet, a nemzeti önértéket fejlesztő magyar hagyományok, életrevaló, okos, ügyes szokások felújításával is milyen gazdag, nemes tartalmat lehetne varázsolni a mi fogékony pálczás ifjaink lelkébe? ... Persze, ha-hogy akarnának, ha-hogy mernének igazán öntudatos, önértékes, senki idegen ördögfiától meg nem hátráló kemény magyarok lenni a mi madárijesztő maskaráknak csufított cserkészficzkóink verbunkos mesterei? **M. P.**

NAPIREND Naptár. Csütörtök, július 24. Rómakath.: Krisztina sz. vt. — Prot.: Krisztina. — Görögország: július 11. Eufánia vt. — Zsidó: Thamusz 19. — A nap két reggel 4 óra 27 perczkor, nyugszik este 7 óra 44 perczkor. — A hold két este 10 óra 13 perczkor, nyugszik délelőtt 10 óra 40 perczkor. — A miniszterek nem fogadnak. — Nyitvalevő muzeumok: Nemzeti Muzeum állattára 9—2-ig, Aquincumi Muzeum 9—4-ig, Erzsébet Muzeum 9—12-ig és 3—4-ig, Ernst Muzeum (Nagymező-utca 8.) 9—4-ig, Iparművészeti Muzeum 9—1-ig, Mezőgazdasági Muzeum 10-1-ig, Ráth Muzeum (Városligeti fasor) 10—4-ig, Széchenyi Muzeum 10—12-ig. M. kir. Kereskedelmi Muzeum külkereskedelmi birszolgálat és közszállítási osztály 9—2-ig, vám- és tarifaosztály 3—6-ig. — Nyitvalevő képtárak: Magyar Biedermayerek kiállítása az Ernst Muzeumban (Nagymező-utca 8.), nyitva 9—4-ig. Belépődíj 1 korona. Állandó kiállítás a Könyves Kálmán művészeti szalonjában (Nagymező-utca 37—39.), nyitva egész nap. A Szépművészeti Muzeum régi képtára, nyitva 10—2-ig. A gróf Pálffy-gyűjtemény a Szépművészeti Muzeumban, nyitva 10—2-ig. Belépődíj nincs.

— Időjárás. Hazánkban az elmúlt 24 óra alatt a nyugati határmezékben esett, kisebb mennyiségű csapadéktól eltekintve, az időnek tulnyomóan száraz jellege volt. Nagyobb esőt jelentett Sopron (14 mm)

Egyébként változóan felhős és csendesebb idő uralkodott, a hőmérséklet pedig — bár nappal kevéssel emelkedett — aránylag hűvös jellegűt megtartotta. A hőmérséklet maximuma 26 C fok volt Eszéken, minimuma 6 C fok Kolozsvárott. — *Jóslat*: Nyugat felől hősüljedés várható, sokhelyütt esővel, vagy zivatarral.

— **Prohászka konzul Brünneben.** Prohászka Oszkár volt prizrendi konzul, aki a néhány hónappal ezelőtt lezajlott szomorú közjogi botrány szenvedő hőse volt, most *Rio de Janeiro*-ból, ahová áthelyezték, visszaérkezett Európába. Prohászka most Brünnebe utazik, hogy családját meglátogassa.

— **A pápa gárdistái.** Rómából jelentik: Répont ezredes parancsára ma délelőtt a svájci gárda tagjai összegyűltek a kápolnaudvaron, ahol felolvasták nekik *Merry del Val* államtitkár levelét, amelyben az foglaltatik, hogy a szent atyának fegyelmsértési esetek. A katonáknak, akiknek okuk volt panasza, az előírás szerint az államtitkárhoz kellett volna fordulniok. A pápa parancsára a gárda azon tagjai, akik nem akarják magukat alávetni a fegyelmenek, felszólítottak, hogy a gárdát önként hagyják el. A gárdisták nyugodtan végighalgták a pápa levelét és azután örömeikre mentek. Még a délelőtti folyamán a három gárdistát elbocsátották. Ezek vissza fognak térni hazájukba.

— **A párisi gyöngyvácska ügye.** Még ma sem jutottak nyomára a Párisban eltűnt fejedelmi gyöngyvácskának, bár a kárvallott ékszerész szerezte *Chalcas*-t, a hírneves párisi magánékszerész, aki az állami rendőrségtől függetlenül nyomoz, a milliókat érő igazgyöngyök után. *Chalcas* hirtételt tett közzé a francia és angol lapokban, hogy jelentkezék, aki ellopta a gyöngyöket, becsületszavára fogadja, hogy még a nevet sem fogja megkérdezni, nem kutat utána, hanem átadja neki a 250.000 frankról szóló csekket, amelyet a Lloyd Biztosítótársaság tüzött ki. Neki nem az a feladata, hogy a tettest kerítse kézre, hanem hogy az ékszert szerezze vissza. Persze senki sem jelentkezett. Kétszer adatta közre *Chalcas* a hirtételt a franciaországi és angliai lapokban, harmadszor már nem.

— **A vérvád meséje Trencsénben.** Trencsényi jelentés szerint hetek óta kínos, kényes izgalommal van telítve Trencsén. Új zsinagógát építenek a városban, amelynek a közeli napokban lesz a fölszentelése. A közelgő templom-avatásra nagyban készül a hitközség s a nép, amelynek emlékében még élénken élnek a tiszteszlári események és úgy tudja, hogy keresztény vér kell ahhoz, hogy a zsinagógából istenháza lehessen. A városban szerte beszélik, hogy a zsidók a *Berzina-erdőben* megölték egy keresztény kisleányt s annak a vérért keverték a malterhez, amelyet a templom építéséhez használtak fel. A hitközség vezetősége, mikor már fenyegetővé vált a híresztelés és tartani lehetett tőle, hogy véres események következnek be, kérte a rendőrséget, hogy indítson nyomozást az ügyben. A rendőrség átkutatta az erdőt, akcióba lépett a közeli falvak csendőrsége is, magukkal vitték mindazokat az embereket, akik a leány állítólagos megölésétől tudnak, de a hullára seholy sem tudtak ráakadni. Mégis felő, hogy a templomszentelés napján zavargások lesznek a városban, mert lelketlenül izgatják a népet.

— **Freystaedtler nem nőül.** A mai számunkban vidéki tudósítónk jelentése alapján megírjuk, hogy lovag *Freystaedtler* Jenő a legközelebb megnősül. E hírre vonatkozólag a lovag központi irodája a következő cáfolatot küldte lapunknak: „A mai napon becses lapjokban megjelent, Uraságunk: lovag *Freystaedtler* Jenő ur eljegyzéséről szóló hírek vagy minden valóságot nélkülöző légből kapott fantáziák vagy rosszindulatú kóhalmánvok. Fentemlített hírek helytelen és alaptalan voltát semmi sem jellemzi jobban, mint azon tény, hogy Uraságunk a Kegyetek cikkében említett hölgyet soha nem ismerte, nevét sohasem hallotta s ezen hölgynek még létezéséről sincs tudomása. Kérnénk tehát e levelünket a fentemlített hírek rektifikálása céljából azonnal és egész terjedelmében becses lapjokban közzétenni.”

— **Szerelmi dráma a réten.** A Zöld vadász vendéglő mögötti réten ma este egy munkáskülsőjű férfi és egy nő revolverrel öngyilkosságot követelt el. Mindketten még a helyszínen meghaltak. Kiletüket eddig megállapítani nem sikerült.

— **Nagy tűz a mérleggyárban.** A Gyömrői-ut 40. szám alatt levő mérleggyár gépházában éjjel 12 órakor ismeretlen okból tűz ütött ki, amely a gépházat csakhamar elhamvasztotta és átcsapott magára a gyártósepre, amely lángokban áll. Három kerület tűzörsége vonult ki, de emberföltötti munka daczára sem tudták ezideig a tüzet lokalizálni. A kár óriási.

— **Az öngyilkosok városa.** Szabadkára illik ez a gyászos nevezet, hogy az öngyilkosok városa. Egy héten belül három öngyilkosság is történt Szabadkán. *Sztipics* Ferencz, a legnagyobb bunyevácz vagyon egyetlen várományosa felakasztotta magát. A *Sztipics*-familia híres nagyvagyonu bunyevác-család. A familia vagyonát *Sztipics* Jakab, az öngyilkos dédapja szerezte, kinek szorgalma és fukarsága közmondásos volt. Mikor meghalt, *vékaszáma* maradt utána az arany és vaspántos ládája telve volt bankókkal. Verusics-pusztá, a szabadkai határ legjobban termő földterületének nagyrésze is a *Sztipics*-család kezére jutott. Az atléaerejű 17 éves *Sztipics* fiu váratlan öngyilkosságának okáról többféle verzió kering. Az összes verziók megegyeznek abban, hogy *szerelem* játszott közre halálában. *Sztipics* Ferencz már régebben egy szegénysorsu leányhoz vonzódott, kiről szülei nem akartak tudni. A másik feltéves az, hogy *Sztipics* Ferencz a múlt éjjel elmulatott 30 koronát. Szülei ezért szemrehányást tettek neki és ez lett volna oka öngyilkosságának. Bizonyosat senki sem tud. A fiu ma reggel eltűnt s csak délben akadtak rá. A verusicsi tanya félreeső helyén lógott élettelenül. *Sztipics* Ferencz szülein és négy testvérén kívül majdnem valamennyi bunyevác család gyászolja, a melyekhez közelebbi vagy távolabbi rokonai kötelek füzte. — A szabadkai 86. gyalogezred egyik főhadnagya, *Halász* Sándor kedden reggel szolgálati fegyverével szíven lölte magát és azonnal meghalt. Az öngyilkosságot *Halász* tisztiszolgája vette észre, a mikor a reggelit bevitte főhadnagynának. Levelet nem hagyott hátra az öngyilkos, csak pénztárczáját találták zsebében, melyben 19 korona volt. A vizsgálat megállapította, hogy öngyilkosságának oka csakis gyögyíthatatlan betegsége lehetett, mely ellen már évek óta keresett gyógyulást, de sikertelenül. — *Kiss* Alajos, a szabadkai 4. honvédhuszárezred őrmestere ma reggel elküldte a feleségét a laktanyába, jelentse be a napos altisztnék, hogy nem tehet szolgálatot, mert beteg. *Kiss* az asszony távollétében kiküldte öt éves kisfiát az udvarra játszani és aztán szobájába zárkózva szolgálati revolverével *halántékon lölte magát*. Hazatérő felesége, a szoba ablakból kitérő füstöt látva, rosszat sejtett, betörte az ajtót és a szoba padlóján fekvő találta utolsó sóhajtó férjét. Az öngyilkos egy névlegyet hagyott hátra, melyre ezt írta:

— Bocsássátok meg ezt a könnyelmű tettemet, de nem bírom tovább a belegségemet. — A levélből a kalonai vizsgálat megállapította, hogy *Kiss* súlyos gyomorbaja kergette a halálba.

— **Egy postamester nagy sikkasztása.** A borsodmegyei *Bélaapátfalva* nagyközségnek egyik legtiszteltebb embere volt *Berky* Gyula postamester. Vezetőszerepet játszott a községben s több egyesületnek volt az elnöke. Mert *Berky* Gyula roppant urimód viselkedett és két kézzel szórta a pénzt. Mulatságainak messzire ment s maga, ha éppen nagy kedve került, Budapestre is elrándult s néhány napig itt pezsgőzött. Telik, mondogatta, mert van vagyon. Így is hitte róla mindenki. Tulságosan költelező életmódjáról azonban tudomást szerzett a kassai postaigazgatóság is és váratlanul rovincsolást végeztek a postamesternél. Hamar kiderült ekkor, hogy *Berky* Gyula vagy *ötvenczer* koronát sikkasztott és ezt a pénzt három év alatt el is verte. Természetesen nyomban letartóztatták a sikkasztót, aki meg is vallotta bűnét és bevették a miskolci ügyészség fogházába.

— **Autotaxik Nagyváradon.** Nagyváradról jelentik: Nagyvárad követte a budapesti példát és szintén bevezette az autaxi-közlekedést. Tegnap érkeztek meg az új járművek — hat darab gépkocsi — és máttól kezdve már a közönség rendelkezésére állanak. Amennyiben a szükséglet kívánja, később több kocsit is beállítanak.

— **Házilasszonyokat érdeklő,** hat ügyesen összeállított könyvecske jelent meg a „Háztartás Könyvtára” című népszerű könyvtársorozatban, amelyet *Kürthy* Emilné, a „Háztartás” című elterjedt asszonyújság szerkesztője állított össze. Gyurott tészták, kifőtt tészták, élesztős tészták, rétesek, torták, vegyes sütemények, édességek, czukorkák, fagyaltok, krémek, kocsonyák pályázatra beérkezett kipróbált ételreceptjeit tartalmazza a hat könyvecske és kiváló jó szolgálatot tesz mindazon házilasszonyoknak, akik ezeket megvásárolják. A hat könyvecskét 1.20 korona előleges bevétele ellenében bérmentve küldi meg a „Háztartás” Magyar Asszonyok Lapja kiadóhivatala. Budapest, II. Margit-körút 5/b.

— **Bajok a milliomos cigányok körül.** Néhány hét óta Aradon tartózkodnak az úgynevezett „milliomos cigányok”, akik már az ország különböző részein telepedtek meg, de újból fölszedték sátorfájukat. Az aradi rendőrségen *Braun* Gusztáv vendéglős följelentette őket, hogy őt 210 koronával megkárosították. Edények reparálását vállalták el és 210 koronát kaptak, de az edények néhány nap múlva újból elromlottak. *Braun* azt állítja, hogy a cigányok nem is értenek a reparáláshoz, hanem megcsalják a hiszékeny lakosságot. E följelentéssel kapcsolatosan az aradi lapok cikketeket írtak a milliomos cigányokról. Így tudta meg Aradon tartózkodásokat *Kiss* József aradi földbirtokos, aki egy aradi lapban most nyílt levelet intézett a közönséghez és azt állítja, hogy ezek a cigányok orosz kémek. „Nagyszalontán — írja — szentantúja voltam, hogy a postán *nyolczvanezer* koronát vettek föl, amely összeg Moszkvából érkezett a címükre. A hatóságnak nagyon is szemmel kellene tartani őket, mert alapos a gyanu, hogy ezek az emberek kémkedés céljából utazzák be az országot és nem is értenek semmiféle mesterséghez.”

— **Pokolgép a limburgi sajtban.** Berlini jelentés szerint az a pokolgép, amelyet valaki *Carnegiének* küldött, nem volt veszedelmes jószág. A milliárdos titkára bontotta föl a csomagot és ész nélkül telefonozott a rendőrségre, mert a postadobozból nagy bádógszelence került ki, egészen olyan, mint a bomba. Elvitték az órára járó pokolgépet a rendőrség laboratóriumába, onnan rohantak vele a katonai lövöldébe, mert az óra mutatója veszedelmesen forgott előre. A lövöldében kitétek olyan helyre, ahol a robbanás nem tehetett kárt. Multak a percek, egy óra is eltelt és a pokolgép csak nem akart fölrobbanni. Most még nagyobb volt a veszedelem, nem lehetett tudni, mikor következik be a robbanás. Elhívták a tűzoltóságot és vastag vizsugarakat löveltek a veszedelmes bádógszelencére, közben pedig a rendőrség szakértő emberei odarohantak és fölnyitották nagy óvatossággal. Nem robbanó anyag, hanem *finom illatu sajt volt benne*, jófajta, hamisítatlan limburgi sajt.

— **Disznópásztorból kántor.** A zalamegyei Stridó községben egészen műveletlen fiatal disznópásztort választották meg kántortanítóvá. A választás előtt pályázat volt kiírva és az állásra jelentkezett több okleveles kántortanító, de jelentkezett egy stridói földműves fia is, a disznópásztor. Ez a pályázó azon a czímen, hogy három elemi elvégzése után a parasdi ferenczrendi barátoknál, mint disznóetető szolgált és itt a miséken az orgonát is fújtatták vele. Megtanult orgonálni, de a magyar nyelvet elfelejtette. A barátok szolgálatából később kocsisnak szegődött el egyik varasdi gazdához. Az itt szerzett nagy tapasztalatokkal végül most hazatért és pályázott a meghirdetett állásra. Hogy biztosabb legyen a dolgában, megkérte az egyik stridói paraszt leányának kezét, hogy még inkább legyen pártfogója. A stridói atyafiak meg is választották a disznópásztort. Azzal magyarázták az okleveles kántortanító mellőzését, hogy a disznópásztor nyomorék és így más munkára nem igen alkalmas.

— **Felnyársalt gyermek.** Győrnek egyik külvárosa, az úgynevezett Révfalu tele van kertekkel. Nyenkor, gyümölcsérés idején, a kerttulajdonosok valósággal rettegnek, mert a sok vásolt gyerekek az este sötétjében a gyümölcsfákat csunyán megdézsmálja. *Szabó* János 14 éves fiu is ilyen kirándulásra szánta rá magát. Ma este fél kilencz óra tájban be akart jutni *Polgár* Bertalan tekintélyes kereskedő kertjébe. Fel is mászott a palánkra és beugrott a kertbe. Ugas közben azonban beleesett az ott lévő paradicsomkarók egyikébe. A karó behatolt a fiu altestébe és szegényt a szó szoros értelmében felnyársalta. A karó másik vége a fiu gyomrából jött ki. Daczára rettenetes sérülésének, segítségért kiabált és az összefutott járőrök szabadították ki. Haldokolva vitték a kórházba.

— **Szegeden jó a gyümölcstermés.** A zivatáros időjárás vészirei között végre érkezett egy jobb hír is. Szegedi jelentés szerint Szegedre a tanyákról napról-napra érkeznek gyümölcshatások, amelyeket azután külföldre exportálnak. A gyümölcstermés az idén Szegeden bőséges. Különösen nagymennyiségű a baracktermés, mely elsőrendű. A cseresznye- és meggytermés is várakozáson felül sikerült. A rossz időjárás daczára elég jónak ígérkezik a szőlő- és almatermés is.

— **Nagy malomtűz.** Szikszói jelentés szerint tegnap délután *János* községben kigyuladt *Fáy* Árpád gözmalma és teljesen leégett. A kár meghaladja a 100 ezer koronát, de egy része biztosításból megtérül. A tűz oka ismeretlen.

— **A fiumei czápa.** Most már csak mégis remélhetjük a melegebb nyárt, az a bizonyos fiumei czápa is megjelent a láthatáron. Fiumei jelentés szerint a fiumei torpedógyár egyik tisztviselője ma délben jelentette a révhivatalban, hogy *egy hat méter hosszú czápát látott a Kvarner-öbölben.* A várva-várt vendéget a torpedógyár acéltutájának öre is látta, aki vézjelet adott. Benzines gőzös sietett oda és az ör jelentette, hogy a tutajt száz méteres sugárban czápa uszta körül. Annyira megijedt, hogy fölváltását kérte. A fiumei hatóságok a lapokban hívták föl a közönséget, hogy a fürdőzésnél legyen óvatos.

— **Elhamvadtt termés.** Szegedről jelentik: Szabó György tanyáján tűz támadt, amely a kazalba rakott buzatermést és Széll Gergely cséplőgépét elhamvasztotta. A tűz oka ismeretlen.

— **A bányába eltemetve.** Az Aachennel szomszédos Übach község mellett tegnap délután súlyos bányászerecséllenség történt. A „Carolus Magnus” nevű bányában nemrég új tárnát nyitottak, amely valószínűleg a múlt napok erős esőzései folytán beomlott és tizenhat bányászt temetett maga alá. Nyomban hozzáfogtak a mentési munkálatokhoz, de minthogy igen nagy földtömegek omlottak be, kevés remény van arra, hogy a bányászokat még élve megtalálják.

— **Az alkohol.** A rendőrség letartóztatta Német Sándor huszonnyéves asztalossegédét, aki három társával a Ső-utca 6. szám alatt lévő kocsmában dorbézolt. A kocsmáros a részeg társaságot kiutasította és amikor nem akartak elmenni, Fekete György 1978 számú rendőrt hívta segítségül. A társaság azután elhagyta a kocsma, de az utcán mintegy husz lépés távolságban Német revolvert rántott elő és a rendőrré lőtt. A golyó cséplő tévesztett. A merénylő asztalossegédét a rendőrség letartóztatta.

— **A székesfehérvári tifusz.** Székesfehérvárról jelentik: A honvédegenység között fellépett tifusz elszigeteltnek tekinthető, amennyiben két nap óta újabb megbetegedés nem történt. A honvédelaktanya gyöngyöskedő szobájában néhány honvéd még megfigyelés alatt áll.

— **Megakadályozott szerelmi dráma.** Tegnap délután Meixner Aranka husz éves házileány Erzsébetfalván megleste Jekel Bódog napszámost és vitriollal le akarta önteni. A napszámos észrevette a készülő merényletet, megragadta a leány karját és kicsavarta kezéből a vitriollal telt üveget. Meixner Aranka a főkapitányságon elmondotta, hogy a napszámos elcsábította a viszonyból gyermeke született és akkor Jekel a faképnél hagyta. Bösztut akart állani rajta és ha kiszabadul, akkor is elköveli a merényletet. A fenyegetőzdő leányt a rendőrség letartóztatta.

— **Öngyilkosság hatvan fillér miatt.** Kaposvárról jelentik: Györffy György kaposvári vasúti kalauz tizenöt éves Lajos nevű fia, ma délben Flóbertpuskával halántékán lőtte magát és haldokolva szállították a kórházba. A gyerek azért követte el tettét, mert szülei pénzéből hatvan fillért elköltött.

— **Tűz a hajón.** Pétervárról jelentik: Az itteni kikötőben horgonyzó „Leonhard” német gőzösnő tűz támadt, amelyet azonban eloltottak. A hajón szállított áruk nagy része azonban a tűz martaléka lett. A kár igen nagy.

— **A Duna halottja.** Bajánál a Sugovica nevű holt Dunaágban néhány nappal ezelőtt egy női holttestre bukkantak. Megállapították, hogy a leány Sciaeti Ferdinánd jómódu iparos 21 éves Ilona nevű leánya. Levelet találtak meg tegnap a lakásában, amelyben bejelenti, hogy öngyilkos lesz.

— **A vízbefordult utászok.** Bécsi jelentés szerint a felsőausztriai Wilhering mellett utászgyakorlatokat tartanak. A katonák az egyik moterosónakról össze akarták kötni az épülő hidnak két pontját. Munkaközben a moterosónak motorja felmondta a szolgálatot, a csónak felborult és elsüllyedt. A csónak személyzete közül egy utász a vízbe fullt, két tisztet és három közembert kimentettek.

— **Rendőri hírek.** Merénylő férj. Ma reggel Hanák András negyvenhárom éves asztalossegéd a Nagytéplom-utca és Tömő-utca sarkán megtámadta a tőle különváltan élő feleségét, Szanyi Mária harminchétféves napszámosnőt és összeszurkálta. A súlyosan sebesült asszonyt a Rókus-kórházba vitték. A merénylő férj ellen a rendőrség megindította a vizsgálatot. — **Életunt cipészsegéd.** Neumann Lajos harmincznyolcz éves cipészsegéd a Dohány-utca 28. számú ház harmadik emeletéről az udvarra ugrott és nyomban meghalt. Családi viszálykodás miatt lett öngyilkossá. — **Balesetek.** Glasner Miksa Király-utca 56. szám alatt levő pékműhelyében egy gép levágta Spitzer Erzsébet tizenöt éves csomagolóleány mutató és középső ujját. A súlyosan sebesült leányt a Rókus-kórházba vitték. — **Leskópics.** Kristófné zöldségárúsnő Gergely nevű fia, Kőrös-utca 37. számú lakásán revolverrel játszott. A fegyver közben elsült és a golyó Lefkovic arcába fúródott. A súlyosan sebesült fiút a mentők részesítették első segítségben.

— **Halálozás.** Deutsch Sándor, a szécsényi takerépkéntár igazgatóságának tagja elhunyt.

Egervári Egerváry Gyula m. kir. országos vadászati felügyelő, a Vadászlap szerkesztője és tulajdonosa, az Országos Vadászati Védegyelet titkára, jul. 22-én éjjel elhunyt. Egerváry Gyula több mint harmincz esztendőn át ritka egyéni tudással szolgálta a vadászati szakirodalmat. Az 1880-ban alapított Vadászlap-nak első számától kezdve szerkesztője, 1890-től felelős szerkesztője, utóbb tulajdonosa volt és számtalan közérdekű cikket és értekezést írt a lapban. Halála széles körökben keltett igaz részvétet. Halálát özvegye, két fia és a magyar vadászközönség gyászolja. A gyászoló családnak az ország minden részéből számosan fejezték ki részvétüket, akiknek élén József kir. herceg főudvarmesterei hivatala utján részvétátvitartot intézett az elhunyt özvegyéhez.

Dr. Szunyog Mihályné, Burger Etelka, tegnap hosszas szenvedés után, meghalt Abbáziában. Halála mély gyászba borította férjét, dr. Szunyog Mihály volt országgyűlési képviselőt és gyermekeit. Burger Erzsikét férjével, Stein Aladárral és Burger Istvánt, a megboldogult Nyiregyháza szállítják s ott a családi sírboltban helyezik örök pihenőre.

Vargha László, a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara segédtitkára, 50 éves korában, meghalt.

Heller Adolf ötvennyolcz éves korában Budapesten meghalt. Nagy kiterjedtségű rokonsága gyászolja. Párisból jelentik: Gréboval Armand író, a párisi községtanács tagja és volt elnöke ma reggel meghalt.

x **Fodor-féle vivóterem** a Koronaherceg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vivóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna- és vivásra.

A holt saison

— Saját levelezőnkől. —

Berlin, július 20.

Igy júliusban mindig panaszkodnak az emberek, vagy azért, hogy csuf az idő, vagy mert nagyon is szép és meleg, vagy mert el kell menni, vagy mert otthon kell maradniok. Panaszkodnak az ugorka-szezonra, melyben nincs semmi, mi érdeklődésüket felkorbácsolja, vagy elűzze analmukat. Legalább is a nagyvárosi embereknek mindig van júliusban valami bajuk. Akik Berlinben maradtak, szinte kétségbe vannak esve, mert minden be van zárva, minden ünnepelel és mindenki távol van. A társadalmi klikkek fürdőkön találkoznak s aki ott marad, egyedül fogvaszthatja el vacsoráját valami kihalt vendéglőben. Az egész Berlin mintha bálkán hordák által kipusztított város lenne; a benszülőttek mind elrepültek innen. Előző években mindig így is történt. Az előző években, midőn még a pénzvizenyok normálisak voltak, ilyen kihalt volt minden nyáron Berlin.

A nagy város nyáron elnéptelenedett. Az előkelő társaságok találkozó helyei üresek voltak és a legnépszerűbb mulatóhelyeken is alig lézengett ember. Most azonban másképpen van. Ma nyáron este is hangos a város és az utcákon szinte nyüzsgönek az emberek. Valami büzlik Dániában. A közgazdasági kríziseknek hekatombák estek áldozatul. Ma már a kis nyári elutazásról is le kell mondaniok a szegény berlinieknek. Hát élet ez, ha az ember el sem utazhat és szüggelnie kell magát Meverék és Müllerék előtt, kik már hetek óta a tenger mellett dideregnek, vagy Marienbadban pokkert játszanak. Azalatt mi idehaza unott arccal, tetetett vidámsággal jobb híján moziba megyünk. De meg van az embernek a belső elégtétele, hogy Meverék és Müllerék sem mehettek, nekik sem tellett volna, ha igaz uton haladnak. Mi nyugodtan megyünk az ősz elé, míg nekik valószínűleg sok kellemetlenségeket okoznak a váltólejárások és a felszámítolások.

Ebben a holt városban most nem szükkölködünk szenzációkban. Itt van a balkán-háboru, de ami ennél sokkalta érdekesebb, a Boarding palace bukása. Ez jobban érdekli a berlinieket, jölehet a nemzetre nézve kevesebbe került, mint Bulgária katasztrófája. A Boarding palace nem a mai Berlinnek készült, mert sem arányával, sem áraival, amerikai méreteivel nem talált ehhez a városához. A Boarding palace legérdekesebb és legelegánsabb hotelje a leendő Berlinnek, de a mai korban megbukott. A mesés fényűzés ezen a ponton teljesen csődöt mondott és a hatszáz szoba egészen üresen maradt. Berlin még nem tart ott, ahol Páris, hogy a Champs-Elyseet a látogatók ezrei keresik fel. A felső tízezer Charlottenburgban némi életet vár-

zolt, de a nagyvárnyu hotel fenmaradását nem tudta biztosítani.

A krízis borzalmasan pontosan bekövetkezett. De ez nem az egvedüli bukás, mivel a többiek még titkolják a közeli fenyegető válságot. Ezek feleségeiket még fürdőkre küldik és maguk a boldog szalma-özvegyeségtől remélik ügyeik rendbehozatalát. Egy bizonyos körben a nyári elutazás szinte kötelező. Erre már a cselédek is szinte kényszerítik az asszonyokat, mivel a két nyári hónap alatt ők is vakációt vesznek maguknak s ez által kényszerítik urnőjüket, hogy a háztartást az alatt feloszlassa.

Skylia és Charvdis között tánczolunk a vulkán fölött, mialatt a fiaink és leányaink nyugodtan tánczolják a tangót. A fürdőhelyeken, a bálokon, a tánczestélyeken tango-tánczosnőket követelnek. Dühöng a tango-láz. Mindenütt járják a tangót. A kis restaurantban, Sans Souciban és a Boarding palaceban egyaránt megvannak a szabályos programszerű tango-estélyek párisi mintára. A Luna-park báltermében treniroznak a párok mindhalálig a nagy nemzetközi táncversenyre, mely augusztus utolsó hetében fog lezajlani Baden-Badenben. Egész sportszerűleg fogják a világbajnokságot a tangóból megfutni. A díj 2000 márka, elég csinos összeg, melyet tánczolhat magának az ember. Természetesen a nőknek a szalmaözvegyek segítenek trenirozni. Julius a szalmaözvegyek hónapja. Ekkor kap lángra legkönnyebben a szalma, de a szív talán még könnyebben. Este egy pohár pezsgő mellett minden bajukat elfelejtik és a zenező eltompítja, elnémítja a gondokat. Ma csak a szalmaözvegyeknek van létjogosultságuk Berlinben. Őket látjuk mindenütt, ők vonulnak végig kocsijukon a Friedrichstrassen, ők tánczolnak a Luna-parkban s őket támogatják reggel felé haza. Mert Berlin júliusban a szalmaözvegyek városa.

REPÜLÉS ÉS LÉGHAJÓZÁS

⊙ **Letort utja.** Johannisthali jelentés szerint Letort francia aviatikus, a ki július 17-én, anélkül, hogy leszállt volna, Párisból Berlinbe repült, ma reggel 4 óra 30 perczkor visszafelé vette útját Párisba. A francia aviatikus egy Galanekloff nevű orosz nőt is magával visz. Hannoverben az aviatikus leszáll és folytatja útját Párisba, a hova ma este akar megérkezni. Hannoveri jelentés szerint Letort ma reggel hét órakor, leszállt a kedvezőtlen időjárás miatt, nem tudni, mikor folytathatja útját.

⊙ **A repülőgép nem foglalható le.** Az esel, melynek kapcsán a jogi kérdés felmerült, nagyon természetesen — magyarországi. A nagyváradi járásbíróság a napokban ítelt a repülőgépek lefoglalhatósága felől. Lányi Antal váradi aviatikus repülőgépét két czég ezerötszáz korona tartozás fejében zár alá vettette, a mi ellen Lányi kifogást adott be, kérvén a zárlat feloldását. Hétfőn tartották meg a tárgyalást, melyen a járásbíró elfogadta Lányi ügyvédjének azt az érvelését, hogy az aviatikusnak repülőgépe tudományos műszer, mely ezenfelül keresetének folytatásához is szükséges. A járásbíró feloldotta repülőgépét a végrehajtási zár alól s az indoklásban megállapította, hogy az aeronautika a tudomány mai állása szerint tudományos foglalkozás.

⊙ **Gyanus léggömb.** Aschaffenburgból jelentik: Tegnap belga léggömb szállott le három utassal, akik Brüsszelben szállottak fel. A feljegyzéseket és fényképeket lefoglalták és beküldötték a bajor hadügyminiszternek. A léghajó utasai rendőri felügyelet alatt állanak. A würzburgi katonai parancsnokság fog dönteni afelett, vajjon a ballon és utasai folytathatják-e utjokat.

AZ „EGYVETÉRTÉS”

szerkesztősége és kiadóhivatala

VI. ker., Váci-körut 19. alatt van

A szerkesztőség telefonja 7—88.

A kiadóhivatal telefonja 7—06.

A nyomda telefonja József 5—93.

SZIN

(*) A v...
folyamán m...
László, a M...
Feld Zsigmond
színházat. A...
mond olyan...
Beöthy vagy...
teni. Később...
pattant élet...
tendő budai...
Beöthy. Mo...
két igazgató...
tekintve, ma...
szerint Beöth...
dapesti szin...
Feld Irént é...
Feld Mátyás...

(*) Műv...
városi nyo...
hogy a mult...
lás sikere n...
versenyit ren...
Iparművészet...
vészi anyagá...
tosítani, am...
sleges egyéb...
dák garantál...
ipari szakegy...
zárulásából...

(*) Pály...
Országos Ma...
lása ötven év...
mos Izor álta...
más pályadíj...
tétélekkel. A...
illusztrációk...
és legfeljebb...
megírása. A...
életét és élet...
ugyis mint e...
és alkotásain...
társai mellé...
megillető hel...
sánál szem e...
tüntető m...
tainak és kis...
teményével...
pályaműve...
lendő művek...
landók. A pá...
nát, dr. Beöth...
Károly és dr...
pályabíróság...

TUDOL

* Magyar...
zeumok és...
hosszu során...
magyar könyv...
san szolgálják...
házankfiai ne...
A miniszterel...
külügyminisz...
tájékozást ad...
ben merre va...
szükség a me...
leg utjak léte...
kötünek, hogy...
sleges és hasz...
miniszterelnök...
szétküldése ö...
tizennégy kö...
czu Zoltán, a...
nyozta ezt az...
ként ötszáz ké...
nyolezal küld...
helyekre és p...
riába. Német...
Olasz, Török...
vinába is. A...
szeres fejleszt...
fordít...

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET

(*) **A városligeti színház sorsa.** A múlt ős folyamán merült fel az az ötlet, hogy Beöthy László, a Magyar- és Király-színház igazgatója Feld Zsigmondtól bérbe fogja venni a Budapesti színházat. Abban az időben azonban Feld Zsigmond olyan feltételeket szabott meg, melyeket Beöthy vagy nem tudott, vagy nem akart teljesíteni. Később azután a debreczeni színház terve pattant életre, majd a Krecsányival közösen építendő budai állandó színház ötlete foglalkoztatta Beöthyt. Most ismét megindultak a tárgyalások a két igazgató között és néhány részletkérdéstől eltekintve, majdnem perfekt a megegyezés, mely szerint Beöthy bérbeveszi Feld Zsigmondtól a Budapesti színházat, szerződési a Magyar-színházhoz Feld Irént és a Budapesti színházhoz rendezőnek Feld Mátyást.

(*) **Művész plakátverseny.** Több nagy fővárosi nyomdával együtt elhatározta, hogy a múlt évben rendezett üzleti grafikai kiállítás sikere nyomán nagyszabású művész plakátversenyt rendeznek. A plakátverseny vezetésére az Iparművészeti Társulatot kérték fel. A verseny művészi anyagát pályadíjak kiütésével óhajtják biztosítani, amelyeknek összegét, ugyancsak a szükséges egyéb költségeket részben az érdekelt nyomdák garantálják, részben pedig kereskedelmi és ipari szakszerveületek és intézmények anyagi hozzájárulásából kívánják fedezni.

(*) **Pályázat Lotz Károly életrajzára.** Az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat fennállása ötven éves jubileumának az alkalmából Halmos Izor által rendelkezésre bocsátott ezer koronás pályadíjra pályázatot hirdet a következő feltételekkel. A pályázat tárgya egy — az esetleges illusztrációkat nem számítva — legalább nyolcz és legfeljebb tizenkét ivre terjedő Lotz-monografia megírása. A monografia kell, hogy a mester egész életét és élete munkásságát felölelje, a mestert úgyis mint embert, úgyis mint művészt jellemezze és alkotásainak esztétikai méltatása kapcsán kortársai mellé a magyar művészet történetébe az őt megillető helyre beállítsa. A pályaművek megírásánál szem előtt tartandó, hogy a pályadíjjal kiüntetendő mű esetleg a mester rajzainak, vázlatainak és kisebb alkotásainak egy válogatott gyűjteményével illusztrálva fog megjelenni és így a pályaművel kapcsolatosan a monografiában közlendő művek és azoknak tulajdonosai is felsorolandók. A pályamunkákat egy dr. Alexander Bernát, dr. Beöthy Zolt, dr. Berzeviczy Albert, Luka Károly és dr. Szmeccsányi Miklós tagokból álló pályabírószék bírálja el.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM

* **Magyar könyvtárak külföldön.** A *Museum és Könyvtárak Országos Tanácsa* évek hosszú során a külföld magyarlakta helyein magyar könyvtárakat állít fel, amelyek hathatósan szolgálják azt a célt, hogy az idegenben élő hazánkfiak ne feledkezzenek meg magyarságukról. A miniszterelnökség már régebben felkérte a közös külügyminisztert, hogy külképviseleti hatóságainak tájékoztatást adjanak afelől, hogy hivatali kerületeikben merre vannak magyar könyvtárak s hol van szükség a meglévő könyvtárak kibővítésére, illetőleg újak létesítésére. A beérkezett jelentésekből kitérni, hogy körülbelül hetven helyen volna szükséges és hasznos magyar könyvtárat alapítani. A miniszterelnök azt javasolta, hogy a könyvtárak szétküldése öt esztendőre osztassék fel, évenként tizenégy könyvtár adományozása mellett. *Ferencczy Zoltán*, aki a Tanács megbízásából tanulmányozta ezt az ügyet, azt javasolta, hogy az évenként ötszáz korona értékű könyvtárakból évenként nyolczat küldjenek Amerikába, hatot pedig európai helyekre és pedig elsősorban Romániába, Bulgáriába, Németországba, továbbá Svájcba, Angol, Olasz, Török és Franciaországba s esetleg Bukovinába is. A Tanács a külföldi könyvtárügy rendszeres fejlesztésére a jövő évben hétezer koronát fordít.

FŐVÁROS

(*) **A gázművek igazgatója szabadságon.** Dr. Ripka Ferencz, Budapest székesfőváros gázműveinek központi igazgatója, tegnap megkezdte szabadságát.

(*) **Tanulmányozzák a Széchenyi-fürdőt.** A földművelésügyi miniszter leiratban kérte a főváros tanácsának engedélyét ahhoz, hogy az állami fürdők tisztviselői a Széchenyi-fürdőt tanulmányozás szempontjából időnként megtekinthessék. A tanács örömmel adta beleegyezését.

(*) **Megerősített főtisztviselők.** A tanács *Hannik Dezső* és dr. *Csordás Elemér* ferflőntető intézeti aligazgatókat és *Melega Sándor* kezelőtisztet állásukban a próbaidő lejártával megerősítette.

(*) **A dunaharaszti hetivásárok kérdése.** Dunaharaszti község minden hét keddjén és szombatián sertésfelhajtással kapcsolatos hetivásárt akar életbeléptetni, amire nézve a törvény szerint az érdekelt szomszédos községek közönségének nyilatkozni kell. Budapest székesfőváros tanácsa hasonló esetekben már korábban elfoglalt álláspontjához képest ezuttal is megtagadta a beleegyező nyilatkozat kiadását, miután a fővárosi vásárok országos jelentőségére való tekintettel az ilyen felhajtással kapcsolatban a szomszédos községekben vásárok tartása nem kívánatos.

KÖZIGAZGATÁS

Mi lesz ?

Budapest, július 23.

Lukács volt miniszterelnök egy szép napon nagy feltűnést keltett kijelentéssel lepte meg az országot. Azt mondta ugyanis, hogy a választójogi törvény életbeléptetését nem tudja elképzelni a közigazgatás államosítása nélkül s miathogy e törvény végrehajtásában a községi és körjegyzői karra nagy és fontos feladatok várnak, a jegyzői kar államosítása a kormány első feladata leendő.

Hírek keltek szárnyra, ellen nem őrizhető, de az autentikusság látszatát mutató forrásokból, hogy már folyik a nagy reformmű előkészítése, már készen van a törvénytervezet, már a folyó évben minden jegyzőnek kezében lesz kinevezése.

Jött a Tisza-kormány. Ennek már nem volt oly sürgős a községi reform és arról beszéltek, hogy a megállapított sorrend szerint első lesz a vármegyéik reformja, ezután jön a városoké és a sorrendet bezárják a községi közigazgatást reformáló törvények, amely utóbbiak sorába tartozók közül éppen csak a jegyzői kar fizetésrendezése fog soron és sorrenden kívül elintéztést nyerni.

Most már még enyhébb kijelentések tettek. A reformok — mondja a belügyminiszter — nem is lesznek oly mindent felforgatók, amint azt sokan elképzelik. A jegyzők fizetésrendezése sem fog megvalósíthatni, hanem csak valami létszámminimum emeléssel kívánják a legégetőbb sérelmeket ideig-óráig kuruzsolni.

Szóval a nagy reformok összehusogoródtak holmi jelentéktelen szervezeti változtatásokká.

De hát mi lesz — kérjük mi — a községi és körjegyzők, a segédjegyzők fizetésének végleges rendezésével, mi lesz közbizonyos helyzetük tisztázásával és végül mi lesz a fegyelmi törvények reformálásával? Mi lesz mindezekkel, ha a nagy reformok szépen eltűnedeznek a miniszteriumbeli irattárak dohos szagú aktahalmazában!

Csinálnak talán valami, egy-két milliót kívánó fizetésjavítást, amivel segítve senkin sem lesz, mert egy pár millió igazán egy csöpp a községi közigazgatás munkásai nyomoruságának nagy tengerében.

Szórnak alamizsnát fizetésrendezés helyett és évekre lehetetlennek teszik a jegyzői kar törekvéseinek valószínűsítését.

S kik lesznek ennek elsősorban okai? A jegyzők egyesületének, a községi tisztviselők egyesületének vezetői, akik ahelyett, hogy követelték volna a tényleges fizetésrendezést, kijelentették, hogy

egyelőre megegyeznek a jegyzői kar a fizetésrendezés átmeneti elintézésével, akik a költözések élén, a helyett, hogy elmondták volna, hogy a jegyzők és munkatársaik már a nyomor, a kétségbeesés szélén állanak, azzal állottak elé, hogy „nem kérni jöttünk”.

Ugy látjuk, hogy mindkét egyesület vezetősége arra a helytelen álláspontra helyezkedett, hogy a kormány előtt elitkolja az igazi bajokat s nem azt mondja a nyílt fórumon, ami a jegyzők közhangulatának megfelel, hanem csak annyit, ami a kormányoknak — nem kellemetlen.

A jegyzők súlyossá vált és nap-nap után súlyosbodó anyagi helyzetének oka elsősorban is vezetőségének felfelé való őszintesége hiányában keresendő s az őszinteség eme hiányát — úgy látjuk — rendszerré teszik s ez a rendszer lesz a jegyzők jogos követeléseinek temetője.

Mi felhívjuk a kormány figyelmét arra, hogy az előtte szóló vezetők nem a jegyzők ezrei közhangulatát tolmácsolták, ha tehát nem akarja félrevezettetni magát, ha nem akarja, hogy a közigazgatás el-elakadó szekere oly mély kátyuba kerüljön, amelyből aztán nem lesz ereje kiemelni, ne vegye készpénzzül a szónokok lojalitástól csurgó frázisait, hanem higgye el, hogy gyökeres segítségre van szükség, higgye el, hogy a jegyzőknek igenis van kérni valójuk s ha nem kapnak, lesz követelni is erejük.

A szegediek és a földgáz. Érdekes és jelentőségében messze kiható irás érkezett Szegedre a kolozsvári bányahivataltól, amelyet a földművelésügyi miniszter a kissármási földgáz értékesítésével bízott meg. A földgáznak tudvalevőleg két vezetőjét tervezik Budapestre: az egyiket Szegeden, a másikat Debreczenen keresztül. Ezek a vezetékek az utjukba eső városok gázszükségletét is ellátnák. Ugy látszik, ez a terv most a megvalósulás legközelebbi stádiumába jutott, amennyiben a kolozsvári bányahivatal arról értesíti Szeged várost, hogy kérik a részlettervek és azokhoz sürgősen a következő adatokra van szükség: Mennyi lüzelőanyagot használnak el a városban? Mennyi és milyen tüzelőanyagot használnak gyári, ipari és házi szükségletre? Honnan és milyen egységáron szerzi be a város a lüzelőanyagot? A gázgyár mennyi gázt termelt a legutolsó esztendőben, világításra és lüzelésre? Hányvan használatban a gázt tüzelésre, hányvan világításra és hányvan fűtésre? Mennyi a gáz előállításának költsége? Végül az iránt érdeklődik a bányahivatal, hogy mivel foglalkozik a lakosság?

TANÜGY

== **Építik a budapesti zsidó főgimnáziumot.** A Városligetben, az Aréna-uttól a Stefánia-utig húzó Abonyi-utczában a napokban kezdtek meg az új zsidó főgimnázium építését. A villanegyedben épülő új gimnázium egyik mintaszere iskolája lesz a fővárosnak. Az új főgimnáziumnak az eddigi megállapodás szerint 1914. szeptember elsejére kell elkészülnie. Az új intézetben az osztályokat fakultative nyitják meg.

SPORT

(*) **Kottingbrunn.** A Kétévesek nagy handikapja lesz holnap a főszám. Amily érdekesnek ígérkezett ez a súlyelosztó verseny a törlekés előtt, épp annyira elvesztette minden jelentőségét a lefutás napjára. Mert a nevezési lista bizony alaposan meg lett kurtítva s az állva maradtak között is több van, amelyik egy istállóbol való. Így tehát a start pillanatában csak mérsékelt számú mezőny áll szalag elé, mint ezt idén már nem egy nagyobb versenyünkön tapasztaltuk. A top weight *Szin-észte*, utána egy fél kiló előnyvel *Radotage* következnek. Azonban nem hisszük, hogy bármelyik is szerephez jusson a versenyben, mert például a másik Springer-ló: *Tüntetés* súlykirovása nekünk jobban tetszik, de még ennél is előnyösebben van elbírálva a Dreher-lovak (*Giddy Governess, Terrazzo, Lapad*) s alkalmasint ezek közül nyert az egyik. Jól állnak még súlyban *Arana* és *Lo-*

lotte. A nap másik érdekes futama a *Triesting-díj*, már csak azért is, mert a tavasz óta folyton emlegetett *Landluft* ideit debütjét itt fogja tartani. Habár a táv véleményünk szerint nem éppen inyére való, győzhet, ha nem kerül megerőltetésébe, mert ez a futam csak egy galoppnak van szárvá a későbbi eseményekre s így az istálló nem is igen ambicionálja a győzelmet. A Springer-istálló is jól van képviselve *Radoteur* és *Oiseau* révén s így ezek valamelyike fog nyerni. A meglepetés lova *Giddy Girl*. Jelöltjeink:

- I. Szemere-ist.—Agrár.
- II. Dreher-ist.—Például—Sagesse.
- III. Bergr.—Stanway-ist.
- IV. Dreher-ist.—Springer-ist.—Aroma.
- V. Springer-ist.—Landluft.
- VI. Landau-ist.—Sclavin—Gateux.
- VII. Schlesinger-ist.—Mädchen.

() **Slinn nem halt meg.** Tegnap mint meg nem erősített hírt közöltük, hogy Slinn zsoke *Anpueriról* történt bukása alkalmával halálát lelta. Ma arról értesülünk, hogy nem halt meg, de állapota súlyos.

() **Duty** valószínűleg eleget fog tenni a magdeburgi *Kronprinzen Jagd-Rennenben* levő kötelezettségének s ebben az esetben lovasa Keresztes Ákos huszárhadnagy lesz. Könnyű helyzete nem lesz, mert alaposan meg van fogva súlyban. A kiváló steepler különben fönn van Kottlingbrunnban és indulni fog a *Vöslau akadályversenyben*.

() **Kamilla.** Megirtuk a napokban, hogy Sölinger századosnak a Helenenthalira kötelezett *Kamillája* igen előnyösen mutatkozik a munkáiban. Ezt a hírnököt most megtoldhatjuk azzal, hogy a kanczára nagyobb összegű fogadások jöttek.

() **Lord Firebrandot** tegnapi rossz futása következtében törölték a Császár-díjból.

TÖRVÉNYSZÉK

§ **A Máv. háziszarkái.** A Magyar Államvasut nyugati pályaudvari raktárában tizenöt éve állott szolgálatban *Gondár Mihály* munkás. Egy névtelen levél érkezett a nyugati pályaudvar raktárfőnökségéhez, amelyben az állott, hogy *Gondár Mihály* évek óta a raktárból számos kelléket elcsent és azok nagy részét az atyafiai között szétosztogatta. A rendőrség megindította a vizsgálatot. A házkutatások során kiderült, hogy *Gondár Mihály* és *Bazsalicska Mihály* együttes lakásán nagymennyiségű lámpás, furó, kalapács és még igen sok más szerszám van felhalmozva. Azonkívül *Sztrangák Mihály* vasuti alkalmazott, valamint *Bazsalicska István* és *Sajó Pál*, akik szintén rokonai *Gondárnak*, lakásán szintén nagymennyiségű felszerelést találtak. Ma tárgyalta ezt az ügyet a budapesti büntető törvényszék ítélkező tanácsa. *Gondár Mihályt* egyrendbeli folytatólagosan elkövetett lopás vétsége miatt három hónapra, *Bazsalicska Mihályt* egyhónapi fogházra ítélte a bíróság. Az előbbiekből egy hónapot és hat napot, az utóbbinak büntetését pedig teljesen kitöltöttnek vette a bíróság. *Sztrangák Mihályt* lopás vétsége miatt nyolcz napi fogházra ítélték, *Sajó Pál* és *Bazsalicska István* ellen az eljárást megszüntették.

§ **A csendőrök és a rendőrök egymás ellen.** Az aradi törvényszéken egymás ellen támadtak a csendőrök és a rendőrök. December havában az aradmegyei *Barakony* községben a község-házáról ellopták a Wertheim-szekrényt, amelyben 50.000 korona volt. *Morár Vazul* barakonyi lakost a csendőrök letartóztatták, mert feltűnően költek. Letartóztatták még *Bur Ádám*, *Magia Miklós*, *Zsernye Ádám* és *Fejes Péter* földműveseket, akik a csendőrök előtt bevallották a lopást. A vádlottak a mai tárgyaláson tagadták. Azért vallottak, — mondták, — mert a csendőrök kiroztak és addig ütöttek, amíg azt nem vallottuk, amit ők akartak. A barakonyi rendőrök, akik már a vallatásnál jelen voltak, azt vallották, hogy *Könyves János* csendőr csakugyan véresre verte a gyanúsított embereket és ezek azután ismerték be a lopást. A rendőröket szembesítették *Könyves csendőrrel*, aki kijelentette, hogy ő csak lelkeire beszélt a vádlottaknak, de egy ujjal sem nyúlt hozzájuk. Amit a rendőrök vallanak — mondták — hazugság, valaki biztosan felbérelte őket. A csendőrök egyöntetűen valótlannak mondták a rendőrök állításait. A törvényszék a tárgyalás folytatását a hónap 28-ikára halasztotta, mert a védők új tanukat jelentettek be, akik állítólag igazolják, hogy a vádlottak a betörés éjjelén hol voltak.

§ **Aki a pénztáros szeme előtt lop.** *Bogdány József* munkanélküli csavargó már hat ízben volt lopásért büntetve. A múlt év márciusában, amint kiszabadult, leutazott Monorra, az ottani vasuti állomás pénztárosát szemelte ki áldozatul. Ugyanis megérkezése utáni napon kiment a pályaudvarra és vett egy rövid utra szóló egykoronás jegvet, majd kis idő múlva visszatért a pénztárhoz és ott azt mondotta, hogy ő a koronás helyett egy régi huszonötkrajczároszt adott. A pénztáros erre előtte kezdte átnézni a pénztárban levő pénzt, hogy megtalálja a keresett régi pénzt. *Bogdány* is segített keresni, azonban ebben nem volt köszönet, mert keresés közben tizennégy korona egynéhány fillért észrevétlenül a zsebébe csuszított. A hiányt a pénztáros csak este vette észre és gyanuja rögtön *Bogdányra* terelődött és öt másnap fel is jelentette. Ajjig történt meg a feljelentés, amidőn újabb feljelentés érkezik *Bogdány* ellen. Ugyanis a Monoron lévő nyilvános házban reggel felé egy alvó nőtől husz koronát ellopott. A törvényszék kétféle lopásért két évi fegyházra ítélte a bűnöst. A kir. ítélőtábla szüneti tanácsa helybenhagyta a törvényszék ítéletét.

§ **Csendélet a Monakó-kávéházban.** Ez év február havában a Monakó-kávéházban mulatótt *Holes Géza* magánhivatalnok. A menyasszonya mellette ült, amikor belépett a kávéházba *Holes* volt szeretője, *Pálosi Ilona*. *Holes* bosszantani kezdte a leányt, mire az odaugrott és arczul ütötte hitlen kedvesét. *Holes* erre kést ragadott és a leány után akart szaladni. A vérgeszt megadályozandó, a társaság egyik tagja, *Berger Géza* diszletemester, le akarta fogni a feldühödött embert. *Holes* tehetetlen mérgében barátja ellen fordult és egyetlen késszurással megölte *Berger Gézát*. A budapesti büntető törvényszék súlyos fegyházra büntetett másfél évi börtönrre ítélte *Holes Gézát*. A tábla azzal a megokolással, hogy *Holes* legjobb barátját szurta agyon, büntetését két évi börtönrre emelte fel.

KÖZGAZDASÁG

Földgázvilágítás az államvasutakon. A földgáz első gyakorlati alkalmazása tudvalevőleg Báznaufürdőn történt meg, ahol az egész fürdőtelep világítását a kissármási forrás felhasználásával a Magyar gázizzófény r.-t. rendezte be. A földgáz világítási célokra való felhasználásában most a Máv. foglalja el a második helyet, amennyiben elhatározta, hogy a kissármási kutakból a földgáz palackokban felfogja és az államvasuti kocsikban világítási célokra fogja felhasználni. Az erre vonatkozó kísérletek sikerrel jártak és a megoldás az, hogy a gáz palackokba sűrítve szállítják az egyes állomásokra, ahol a gázvilágításra berendezett vasuti kocsik tartályába vezetik. A megjelölt számítások szerint a vasuti világító gáz köbméterenkint egy és fél fillérébe kerül a Máv.-nak. Egy 30 gvertyavilágítvány szakaszlámpa óránként 30 litert fogyaszt, tehát a lámpa 12 órán át való használata körülbelül fél fillérébe fog kerülni a Máv.-nak. A megakarítás igen lényeges és a Máv. műszaki osztályában most szorgalmasan dolgoznak a földgáz felhasználásának tervein.

Báró Harkányi János állásai. A Ganz és Társa—Danubius gép-, vagon- és hajógyár részvénytársaság igazgatósága július 22-én tartott ülésén tárgyalta báró Harkányi Jánosnak átiratát, melyben kereskedelmi miniszterre történt kinevezése folytán alelnöki állásáról és igazgatósági tagságáról lemond. Az igazgatóság alelnökének érdemeit jegyzőkönyvileg megörökítve a lemondást sajnálattal tudomásul vette és intézkedett, hogy cégvezetési jogosultsága töröltessék.

A szeszkartel észre megalakul. A cukor-gyárak és a gyári szeszgyár érdekességéhez tartozó szeszfinomítók és a Leipziger-féle szeszgyár között létrejött s általuk is jelzett megállapodás a szesz-kartel megalakulásának biztos előjele. Észre megalakítják a kartelt s az egységes értékesítés céljaira a részvénytársaságot. A kartel végleges megalapítására irányuló törekvések eredménytelensége készítette elő a cukorgyárak és a szeszgyárak között létrejött megállapodást s azt is, hogy a melasz-szerződés csak egy évre jött létre. A spirítusz átlagos árát is ennek a szerződésnek kapcsán állapították meg, amelynek segítségével számították ki a melasz árát, 6 korona 25 fillér minimális árban állapították meg a szesz átlagos árát.

A Lloyd Hitelvédő. Az az általunk is bővebben ismertett obskurus szövetkezet, amelyről az utóbbi időben sok szó esett: a Lloyd Hitelvédő Egyesület július 31-ére rendkívüli közgyűlést hívott össze, melynek napirendje szerint előterjesztést tesznek az intézet további főtartásának módosítására. Azt hisszük, hogy bármily jószándék is vezet a szövetkezet egynéhány komoly vezetőjét, a további fentartás módosztatit valószínűtlen, hogy meg fogják találni, mert a szövetkezet alakulása és eddigi működése kárba veszett, céltalan vállalkozás.

A Kobrák-gyár tartozása. A Kobrák czipőgyár ügyében tegnapielőtt tartották meg a folszámolási tárgyalást. Dr. Horváth Elemér tömeggondnok jelentése alapján megállapították, hogy a részvénytársaság hitelezői kerekaszámában 7.500.000 korona követelést jelentettek be. A törvényszék azután megalakította a csődválasztmányt, melynek tagja lett: a Magyar Országos Középponti Takarékpénztár képviselőiben dr. Bangha Gyula, a Lezámitoló- és Pénzváltó Bank képviselőiben dr. Kann Sándor, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank részéről dr. Mezey Pál, az Első Magyar Iparbank és a talpbőr-kartel részéről dr. Glücksthal Stmu, a Budapesti Takarékpénztár és Országos Zalogkölcsön Részvénytársaság képviselőiben dr. Doroghy Ervin. A magyar czipőgyár további sorsa tehát ennek a csődválasztmánynak a kezébe van letéve; a választmány megalakítása igen fontos volt abból a szempontból, hogy most már a gyár reflektánsai megkezdhetik a csődválasztmánnyal az eladásra vonatkozó alkudozást.

Vasuti forgalmunk Romániával. A Máv. igazgatóságának jelentése szerint a román kir. államvasutak értesítettek bennünket, hogy a 127/128. és 177/178. sz. román személyvonatok Bukarest és Predeal között ismét forgalomba helyezték.

Árusítható-e a kéneggyufa? A vidéki kereskedők még mindig nincsenek teljesen tisztában a foszforos gyufa eladását betiltó rendelettel. Sokan azt hiszik, hogy a kéneg gyufát nem szabad árusítani, holott a vonatkozó rendelet csupán a foszforos, tehát mérgező anyagot tartalmazó gyújtó gyártását és eladását tiltja meg. A gyárak már az év eleje óta nem is készítenek foszforos gyújtót és így a folyó évben szállított kéneg gyújtó mind foszfor nélküli és így mérgeztelen, aminek következtében akadálytalanul árusítható. Fontos tudni azt is, hogy a foszfor nélküli gyártott kéneggyufa külsőleg ugyanolyan, mint volt a foszforral készített. Külsőleg tehát a foszfor nélküli mérgeztelen kéneg gyújtó semmiiben sem különbözik a másiktól.

Kivonat a hivatalos lapból

— Julius 23. —

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Garam Izabella sátoraljaiújhegyi állami polgári leányiskolai helyettes tanitónőt a kispesti állami polgári leányiskolához a XI. fizetési osztályba segédtanitónővé, Clemens Erzsébet dési államilag segélyezett községi polgári leányiskolai helyettes tanitónőt ugyan ezen iskolához a XI. fizetési osztályba segédtanitónővé; Farkas Mária okleveles kisdudóvónőt a lörcinrévi állami kisdudóvónőkhöz kisdudóvónővé; Jóna Ilona okleveles kisdudóvónőt az ujszentiváni állami kisdudóvónőkhöz kisdudóvónővé;

a szegedi ítélőtábla elnöke Ruppert Miklós jogszigorló, bajai lakost a vezetése alatt álló ítélőtábla kerületébe díjas joggyakornokká;

a budapesti énekstári ügyügyi igazgató dr. Farkas József díjtalan fogalmazó-gyakornokot díjas joggyügyi fogalmazó-gyakornokká nevezte ki.

Athelyezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter áthelyezte Balázs Béla csurgói állami tanítóképzőintézetet a zilahi állami tanítóképzőintézetbe.

Névmagyarosítások. A belügyminiszter kiskoru Kohn Vilmos és Oszkár szegedi lakosok Kármán-ra, Junger Béla dési lakos Fenyő-re, kiskoru Mlinek Pál nyitrai lakos Ország-ra, kiskoru Kohn Sámuel miskolci lakos Kerényi-re, Schwarcz Mihály ujkécskői lakos saját, valamint Imre nevű kiskoru gyermeke Szilágyi-ra, kiskoru Stern György kiskunfélegyházi lakos Sándor-ra, Hentín István magyarcsanádi lakos Herczeg-re, kiskoru Pintican István magyarderzsi lakos Pataki-ra, Schwarcz Rudolf bánlaki lakos családi nevének Szónvi-re kért átváltoztatását megengedte.

Felelős szerkesztő

DR. LUKÁCS GUSZTÁV JENŐ

Kiadó-tulajdonos:

Magyar Ujságkiadó Vállalat

Igazgató: ERDŐS ARMAND

Felté

csendes volt
ben a maln
tattak és mi
erőltették a
fejlődött ki.
tött tegnapi
pestvidéki u
11.60 korona
áron 3 óra
11.76 korona
Egyéb gabo
drágább, a
galomba ker
geri 8.35—
időpiaczon
lattal és es
gasabb jegy
lyamán az i
azonban az
és így csak
az árfolyam
forgalom fej

A RE

IRT

Három
nem számít
esetén szin
tem, hogy a
dühöm dac
zettem voln
Üvöltve, dü
zel-lábbal v
a kétségbee
Mionét meg
halni. Segít
dön hirtelen
tett, harezte
toll. Az erős
hogy Mioné
ber, ki tartó
dett, melybe
relmetlenül
neuilly-i der
velünk szem
kölcsön ül
meghiusult
rancsot adot
még észreve
künk átengé
és a két gaz
csinyben val
gyorsan ker
hátralevő ré
annyi időm
foghassam.
nél tovább
e hirtelen á
alább egy-eg
bot magukr
hisz ez a ki
Mi történt?
mat el akar
intéztett kérd

bővebb
ról az
telvédő
t hívott
jesztést
ódoza-
is ve-
tőjét, a
hogy
akulása
vállal-

k czipő-
fölsz-
eggon-
a rész-
000 ko-
zék az-
melvnek
akarak-
a Le-
ben dr.
ni Bank
parbank
Stmu. a
falogköl-
Doroghy
a tehát
letëve;
olt abból
ektánsai
eladásra

A Máv.
nán kir.
hogy a
vonatok
mba he-

ki Keres-
ában a
l. Sokan
ad árusi-
a foszfo-
itó gvár-
az év
jtót és
írd fosz-
következ-
ndni azt
fa külső-
késített.
es kénes
től.

bból

sügyi mi-
ni polgári
lami pol-
segédanti-
egélyeztet-
öt ugyan-
mítónővé;
ezrévi ál-
ona okle-
sisdedővő-

klós jog-
íteltábla

dr. Farkas
joggyvi

gyi mi-
ni tanító-
képzőinté-

r kiskoru
ármán-ra.
linek Pál
muel mis-
ujkéskei
gyermek
gyházi la-
lakos Her-
rszi lakos
saládi ne-
dte.

at

Csütörtök, július 24.

EGYETÉRTÉS

13

Feltétlenül legjobb szájviz

TŐZSDÉK

Gabonatőzsde

Budapest, július 23. A készáruüzletben ma csendes volt az irányzat. Csekély kínálattal szemben a malmok csak igen gyenge vételkedvet mutattak és mivel másrészt az eladók sem nagyon erőltették a vásárt, csak igen szűkarányú forgalom fejlődött ki. Mindössze alig 4000 q buza kelt el, tartott tegnapi áron. Elkelt továbbá néhány tétel pestvidéki újbuza minta szerint és pedig 79 kilós 11.60 koronás áron és 76 kilós 11.41 és fél koronás áron 3 hóra. Az eladott ó-buza legdrágább ára ma 11.76 korona volt, a legolcsóbb pedig 11.20 korona. Egyéb gabonaneműek közül a rozs 5 fillérrel drágább, a zab üzletelen, a tengeri árlatoló. Forgalmomba került: 1300 q új rozs 8.67.5, 1500 q tengeri 8.35—8.47.5 koronás áron. A határidőpiacon a mai üzlet barátságos hangulattal és csekélységgel a tegnapi zárlattal magasabb jegyzésekkel indult meg. A forgalom folyamán az irányzat szilárd volt ugyan, a hangulat azonban az egész üzleti idő alatt nyugodt maradt és így csak néhány fillér keretén belül ingadoztak az árfolyamok. A déli tőzsdén valamivel élénkebb forgalom fejlődött ki, az irányzat azonban csendes

A REJTÉLY KULCSA

— FRANCZIA REGÉNY —

IRTA: RICHEBOURG EMIL

147

Három emberrel kellett küzdenem, nem számítva a kocsiiban levőt, ki szükség esetén szintén harcra léphetett volna. Éreztem, hogy a játszma mily egyenlőtlen: minden dühöm dacára néhány pillanat alatt legyőztem volna, gyermekem elraboltatott volna! Újoltva, dühöngve, segítségért kiabálva, kézzel-lábbal verekedve elkeseredéssel küzdöttem, a kétségbeesés által megtízszerezett erővel. Mionét meg akarlam szabadítani vagy meghalni. Segítségre többé nem számítottam, midőn hirtelen a fiatal zenész barátom, ki követelt, harctéren megjelent és a kocsiira rott. Az erősbbités azonban nem volt elegendő, hogy Mionét megszabadíthassuk. Az az ember, ki tartotta, felkelt és a kocsihoz közeledett, melyben a csábító a szegény báránnyal türelmellenül várta. Szerencsére egy ember, egy neully-i derék polgár jött arra; egyidejűleg velünk szemben négy-öt ablak nyílt meg. A kocsiiban ülő belátta, hogy a merénylet ezzel megghiúsult és megijedt, mert kocsisának parancsot adott, hogy gyorsan üljön fel. Mielőtt még észrevettük volna, hogy a csalatért nekünk átengedték, a fogat vágatva elrobbant és a két gazember, ki valószínűleg a galád csínyben való közreműködésre fel volt bérelve, gyorsan kerekelt oldott, anélkül, hogy a bündij hátralevő részét kérték volna. Éppen csak annyi időm volt, hogy Mionét karjaimba fel foghassam. A harc a rablókkal négy-öt percenél tovább nem tartott; ennyi szükséges volt a hirtelen álmukból felriadtaknak, hogy legálább egy-egy nadrágot, vagy más ruhadarabot magukra kapva jöhessenek ki. — Nini, hisz ez a kis Mione, — mondták; — mi ez? Mi történt? — Nyomorult gazfickók leányomat el akarták rabolni — feleltem a hozzám intézett kérdésekre. — Megmondhattam volna

volt és alig változtak a jegyzések. — A tegnapi zárlathoz viszonyítva, végeredményképpen ma az októberi buza 3 fillérrel, az áprilisi buza 2 fillérrel, az októberi rozs egy fillérrel, az új tengeri 2 fillérrel javult, ellenben a júliusi tengeri 9 fillérrel, az augusztusi tengeri pedig 3 fillérrel csökkent.

A készárupiacon elkelt:

Buza. Tiszavidéki: 150 q 80 k 23.40 K, 100 q 79.5 k 23.30 K. Felsőtisza: 100 q 79 k 23.30 K. Pestvidéki: 1000 q 79 k 23.35 K. Raktárból: 500 q 77.5 k 22.70 K. Új buza: Pestvidéki: 500 q 79 k 23.20 K. Minta szerint. Rozs ó: 100 q 17.35 K ppar. Rozs új: 100 q 17.40 K ppar, minta szerint, 200 q 17.45 K ppar, minta szerint. Tengeri: magyar 400 q 16.15 K vagonba kpf., hibás, 300 q 16.70 K vagonba kpf., román 500 q 16.80 K vagonba kpf., 100 q 16.95 K vagonba kpf., 200 q 16.90 K vagonba kpf.

A határidőpiacon kötötték délelőtt:

Buza április 12.15—16—13—18—09—16—14, Buza október 11.58—57—62—53—61—59, Rozs október 9.15—16—08—13—12, Zab október 8.38—30—37—33, Tengeri május 7.35—34—37—36, Tengeri július 8.25—24—27—18, Tengeri augusztus 8.16—10—15—12—13.

Zárlat 1 órakor:

Buza április 12.14—15, Buza október 11.59—60, Rozs október 9.12—13, Zab október 8.33—34, Tengeri május 7.36—37, Tengeri július 8.18—19, Tengeri augusztus 8.13—14.

Bécs, július 23. Buza szilárd. Tiszavidéki 12.20—12.60, Morvavölgyi 9.90—10.10, Tót felvidéki 11.10—11.55, Délivásutvidéki 11.10—11.50. Rozs szilárd. Tót felvidéki 8.95—9.25, Pestvidéki 9.05—9.85, Délivásutvidéki 8.90—9.15. Különböző magyar 8.90—9.15, Osztrák 8.70—9.10. Tengeri tartott. Időjárás esős.

Értéktőzsde

Budapest, július 23. A román-bolgár béke-tárgyalások híreit igen kedvezően fogadta a börze. A nemzetközi pénzpiac javulása nyomán ma már a nagyközönség részéről is számos vásárló megbízás érkezett, ami az egész vonalon nagyobb fellendülésnek volt az előmozdítója. Az árnívó 3—4 koronával emelkedett, a szilárdság átment a déli tőzsdére is, amennyiben a szilárd berlini jelentés újabb tápot adott a vásárlási akció kifejezésének. A han-

gulat mindvégig szilárd maradt. A készárupiacon egy-két köszénérték és a Ganz jelentékenyen javult. A járadékpiacon tartott.

Az előtőzsdén kötötték: Osztrák hitel 619.50, Magyar hitel 817.50—818.75, Per kor. 81.10, Jelzálog 414.50—415, Magyar bank 539—540.75, Leszámitoló 506—508.50, Kereskedelmi bank 3610, Esztergom-szászvári 398—400, Salgó 748, Rima 690.50—693.25, Közúti vasut 638—639.50, Városi villamos 358.50—359, Phöbus 169—169.50 K.

A déli tőzsdén kötötték: Osztrák hitel 620.50—621, Magyar hitel 818—818.50, Per kor. 81.10—17, Keresk. Iparbank 103, Jelzálog 413.50—414.25, Magyar bank 539.50—540.50, Keresk. bank 3610—3615, Hazai sorsj. Esztergom-szászvári 400, Általános köszénb. 1025—1027, Rima 692.50—694, Közúti vasut 638—639.50, Déli vasut 125, Phöbus 168.50—169.50, Uríkány 592.

Utőtőzsde: Osztrák hitel 621, Magyar hitel 819, Leszámitoló 507, Jelzálog 414, Rima 694, Államvasut 694, Városi villamos 358, Közúti vasut 638.50, Magyar bank 540.

Bécs, július 23. A Balkán-helyzet kedvezően alakult és ennek következtében az előtőzsde alap-irányzata szilárd. Alpési és Skoda-r. 6 koronával javult. A heti ellátásnál pénz 6¼ száz. mellett könnyen kapható. A déli tőzsdén a berlini jelentések hatása alatt az irányzat szilárd.

Berlin, július 23. (Értéktőzsde.) A nagyhatalmak ígéretével szemben táplált szkepszis, hogy a törökök előnyomulását nem fogják tűrni, valamint a fölhalmozódott kötelezettségek és a küszöbön álló ultimó következtében fennálló realizációs törekvések a piac gyöngébb irányzatát idézték elő, ami bár átmenetileg Bécseszel kapcsolatban jó ellentétlasi képességet mutatott, de a második órában már újból kimondott gyöngeség jelentkezett. Névszerint a hajózási értékek szenvedtek a Nord-deutscher Lloyd és a Hapag közötti differenciák hírének hatása alatt. A harmadik órában az ár-
változások lanyha irányzat mellett jelentéktelenek voltak. A készpénzpiac ipari értékkel nem voltak egyöntetűek, de tulnyomóan csöndesek. Napi pénz 3—3½ százalék, ultimópénz 5 százalék, magánkamattal 4½ százalék.

„EGYETÉRTÉS“

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: PAJOR MÁTYÁS

nek minden sebet felszakgatta. Ez embernek tehát, kit életutálata és magánosságának vi-
gasztalan érzete öngyikosságba üzött, ez embernek még szive volt.

Rövid hallgatás, gondolkodás után a gróf folytatá: — Kedves Morillon, nincs ellenére, ha holnap reggel látogatását viszonzni fogom?

— Oh uram, ily megtiszteltetést remélni sem merészkedtem.

— Tehát ennél maradunk.

— Hány órakor részesít e szerencsében?

— Tíz órakor jövők önhöz.

— Tíz órakor várni fogom, tisztelt uram.

— Nagy örömmre fog szolgálni, önnek új lakását és berendezését megsemlélhetni.

— Igen egyszerű; előbbi szerény butorainkat csak kevéssel szaporítottam.

— Nem tesz semmit, kedves Morillonom; de ön kis otthonjának, nyájas leánya jelenléte által megvidámítva, egészen kellemesnek kell lenni.

— Igen, ha ő nem lenne oly szomorú, ha előbbi vidámsága meg lenne.

— Eloszlatjuk bánatát, könyeit kiapasztjuk és a vidámság sugarát visszavarázsoljuk arcocskájára.

XXV.

Soleure Guidó gróf, miután a Noisy-les-Monts-kastélyt másodszer elhagyta, oda többé vissza nem tért. A kastélyban legutolsó léte alkalmával tudta meg Valenszki Pétertől, hogy a kis leány, ki annak idején az öreg grófné parancsára Morel Antonianak ápolás és tartásra átadott, eltűnt.

Hogyan élt a gróf önkéntes számkivetésének hosszú éve alatt. Talán ő maga sem tudta volna megmondani.

Miután egy évet Oroszországban töltött, újra utra kelt, hogy a világot bevándorolja; a feledést, melyet keresett, épp oly kevéssé találta meg, mint fájdalomnak enyhülését. Idő-ről-időre irt — ígéretéhez képest — Valenszki Péternek.

(Folyt. köv.)

SZÍNHÁZAK:

Budapest, csütörtök, 1913. július 24.

Fővárosi Nyári Színház

Ma 1/2 órák

A masamód

Vígjáték 3 felvonásban. Irta: Heltai Jenő.

Személyek:

Gróf Bátor	Magas
Ózvegy Adámnó	Küvessy
Béla, úr, testő	Kertes
Mák I., szerkesztő	Tornyai
Kalotászegi Vilma	Molnár A.
Kádár Mariska	Árkossy O.
Krausz Klári	Jákó Amália
Szekeres	Kardoss
Madame Zephyrin	Bánházy

Műsor:

Péntek: Ousimodo, a notre-dame-i templom harangozója
Szombat: A dollárkirálynő
Vasárnap d. u.: Cigány-szerzem
Vasárnap este: A diákhercegnő

Budapesti Színház

Este 1/2 órák

Az éjjeli ügyvéd

Böhözatos operett 4 felvonásban. Irta: Feld Mátyás. Zenéjét szerző: Schütt Walter.

Személyek:

Dr. Plóca Pál	Kiss Miklós
Lulza, neje	Boris Bianca
Uzv. Manlichernó	Szatimáryne
Bernardi	Sarkady A.
Élla, neje	Aró Ilonka
Csalogány Sári,	Pallay Rózi
Vall,	Várady Jolán
Ferenó, inasa	Komoly B.
Mitt... r. Izidor	Parányi
Sára	Dolline

Műsor:

Péntek: Az éjjeli ügyvéd
Szombat: Az éjjeli ügyvéd
Vasárnap d. u.: Az éjjeli ügyvéd
Vasárnap este: Az éjjeli ügyvéd

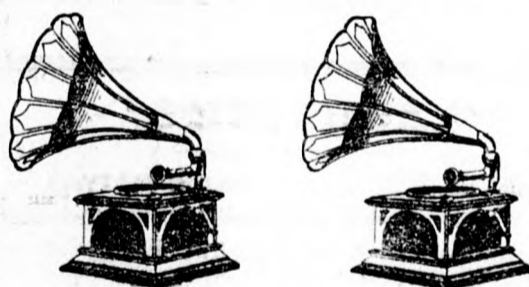
Beketow Cirkusz

Városliget. Telefon 107-46

Délután 4 órák Ma, csütörtökön 2 előadás 2 Este 7/8 órák

Délután 4 órák félárak, kicsinyeknek és nagyoknak a teljes esti műsor. Este 7/8 órák nagy különleges ségi előadás. — Mindkét előadásban: CAPT. WALE 10 idomított krokodilus a szabadon, a manesban és vízben, zárt medencében. — Vegül: Kúdelem egy órási krokodilussal a vízben. Jegyek elővétel díj nélkül kaphatók A NAP Hók-kindóhivatalában VI., Andrassy-ut 29.

Megoldva a kérdés!

Bármely beszélőgépen Pathéfon-lemez játszható, mely tudvaleg a legjobb lemez, nem kopik, nem kell tü.

10 koronáért oly hangdoboz, mely minden gépen alkalmazható és azzal Pathéfon-lemez játszható.

Ujdonság: Beszélőgép, 2 hangdoboz. — 1 Pathéfon-lemez 10 drb kétoldalu lemezzel 70 korona

kizárólag **REMÉNYI MIHÁLY** elsőrangú hangszertelepe Budapest, Király-u. 58.

Kérjen árjegyzék és lemezjegyzék.

Nagy tölcéses grammophon 10 drb lemezzel 40 korona.

Az Én Ujságom

előfizetési ára: Negyedévre K 2.50 Félévre ... K 5.— Egész évre K 10.—
Singer és Wolfner Andrassy-ut 16. sz.

Kerény Arnold

SZÁLLÍTÓ

Budapest, VII., Dohány-utca 37

TELEFON 59-16

Elvállal mindennemű elvámolásokat, szállításokat valamint postgyászfuvarozást

LIDO-VENEZIA

Európa legelegánsabb tengeri fürdője.

Excelsior Palace Hotel.
Nagy fényűzéssel kiállított szálló. Külön fürdőhelyivel.

Grand Hotel des Bains.
Elsőrangú. Kétfőn kapánakkal.

Hotel Villa Regina.
Elsőrangú. Kerttel.

Grand Hotel Lido.
Családi szálló.

Nagyszabású fürdőházak. Kapánák. Villák. Bérshobák.

Bővebb felvilágosítást ad: **BAGNI LIDO-VENEZIA.**

Thurzó-Füred.

A déli Szepességnek egy remeke ősi fenyvesek közepette. Vasúti állomás. Gőniózbánya, 572 méter. Posta és távírda helyben.

Elsőrangú klimatikus gyógyhely.

Vizgyógyintézet, vizkurák, inhalációk, diétás kurák, nap- és szabad tófürdők, villanyozás és massage. Mindennemű idegbajok, légzési, emésztési, vérkeringési, anyagcsere és más egyéb bajok ellen.

Igen védett hely. Állandóan enyhe, szép tavaszi időjárással. Kifűző konyha és olcsó ellátás. Elő- és utóidényben 30% július elejétől 6 heti tartózkodás után 60% árengedmény. Szobák egész időnyre olcsó átlányban bérelhetők. — Állandó fürdőorvos: **Vladár József dr.** Prospektussal szolgál a **FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.**

Szingazdag természeti leírások!

Makay Béla:
Hegyen-Völgyön

Természeti és vadászkönyve

Szerző ezen újabb könyve méltán sorakozik az előbbihez. Ihlet, költői lendület van minden leírásában, rajongó szeretet a szabadság: a természet iránt!!!

Ára 6 korona.

Kapható:

LAMPEL R. könyvkereskedése
Wodianer F. és Fia) r.-t.-nál
Budapest, Andrassy-ut 21. sz. és minden könyvkereskedésben.

MAKAY BÉLA
új könyve:

A lép virága

és egyéb írások

Ebben az új könyvében is megmarad a természet bűbajos világában, amelyet nálánál senki sem ismer és nem érez át jobban, de már nem csupán természeti leírásokat és vadászkepeket ad, hanem történeteket is kerekít ki.

Ára 4 korona.

LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fia) részvénytársaságánál, Budapest, Andrassy-ut 21. valamint minden könyvkereskedésben.

The Champion

Az egész világot uraló eredeti kerékpár-alkatrészeket az egész világon létező összes kerékpárhoz, külső és belső gummik, csengőket, lámpákat, pedálokat, láncokat, konzszokat és csészéket órási forgalmunk következtében mélyen leszállított nagyban eredeti gyári árban szállítunk vidékre is bárhová

LÁNG JAKAB és FIA kerékpár- és alkatrész nagykereskedők Budapest, VIII., József-körút 41. szám.

Fióküzletek: VI., Andrassy-ut 55. Baross-tér 4. és Budán, II., Margit-körút 6. Diszárjegyzék 1300 képpel ingyen és bérmentve.

Mint hogy a **Helikal Premier** kerékpárokat az utolsó két évben majd nap-nap után renkívül sok kellemelemiségünk voltak, kénytelenek voltunk a kerékpárok forgalmához az utolsó két évtől. Divatos Premier kerékpárok árban 90 korona. Helikal Premier kerékpárok 120 korona.

GUMMI
halhólyag
valódi francia és angol gyártmány, tucatankint 2., 4., 6., 8., 10., 12., és 14. K. 1 tucatnál 20% engedmény.
Mintagyűjtemény
12 darab különféle finom óvszer 4 K.
NAKIRA
törv. védett valódi indiai paragummi férf-különlegesség tucatja 12.— kor, 3 tucatnál 20% engedmény.
Uterus-Spray női különlegesség 14.— korona. Pass. Oculis, orvosi rendeltetésre 5-10 Bidet vasállványon 10. koronáig Irrigator 3.— korona és fejjebb.
Részletes, Abrás ábrákat ingyen, bérmentve és díjtartással küld a
Magyar Orvosi Műszertár,
Budapest, VII., ker., Rakész-ut 32.
(A Rókus-kórházzal szemben.)

Magyar Királyi államvasutak.

155789. 1913. sz.

A) Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága műhelyei részére 1914., esetleg 1915. és 1916. évben szükséges különféle műhelyi faanyagok szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet. A szükséges anyagok és azok megközelítő évi mennyiségei a következők:

- 50 m³ erdei bükkfa deszka.
- 110-8 m³ metszett lucfenyőfa.
- 200 m³ diófalpalló.
- 50 m³ erdei bükkfalpalló.
- 300 m³ hárs "
- 20 m³ jávor "
- 80 m³ kőris "
- 340 m³ lucfenyő "
- 250 m³ nyár "
- 90 m³ Pitsch-pine (amerikai fenyőgerenda v. palló) és
- 79.600 fm. különféle alaku fenyőzetlen diófaléc.

A pályázat tárgyát képező anyagok mennyiségét és pontos méretét feltehető őrulap valamint a számításra vonatkozó és az ajánlattételnél kötelező részletes módokat tartalmazó ajánlati felhívás az alulírt igazgatóság „anyag- és leltárbeszerzési osztályában” (Budapest, VI., Andrassy-ut 73. szám, II. emelet 43/a. ajtószám alatt) díjtalanul kapható.

Az előírt módon kiállított, ivenként egy koronás m. kir. okmánybéllyel ellátott ajánlatok az ivenként 30 filléres m. kir. okmánybéllyel ellátott és aláírt ajánlati felhívással együtt lepecsételve, legkésőbbben folyó évi augusztus hó 22-én déli 12 óráig a fentemlített szakosztálynál benyújtandók, vagy posta útján odaküldendők.

Az ajánlat borítéka e felirással látandó el: „Ajánlat 155.789/913. számhoz”.

Bánatpénz gyanánt az ajánlandó cikkek értékének 5%-a legkésőbbben folyó évi augusztus hó 21-én déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak budapesti főpénztáránál akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapírokban teendő le.

Bánatpénz nélkül vagy később benyújtott, valamint az olyan ajánlatok, melyek nem az előírt módon tételnek, vagy amelyek az aláírandó ajánlati felhívás nélkül nyújtának be, figyelembe nem fognak vétetni.

Budapest, 1913. évi július hóban.

A MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK IGAZGATÓSÁGA.

(Utánnyomás nem díjaztatik.)

= PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ =

Andrássy-ut 39.

Nyári szezonból visszamaradt áru

Andrássy-ut 39.

Füzővédő, harisnya, keztü

földszint, elől

Kötött női fűzővédő minden színben drbja 28 fillér
 Patentkötésű gyermekzokkerli csikos, minden nagyságban, párja 40 fillér
 Hosszszárú félujjakéztü csipkedisszel párja 25 fillér
 Tiszta cérna (flor) ajour női harisnya, gyönyörű minták, párja 88 fillér

Női fehérnemű

földszint, közep

Női ing himzéssel 1 kor. 95
 Himzés 6 cm. széles 10 fillér
 Himzés 10 cm. széles 22 fillér
 Füzővédő csipkével díszítve 36 fillér
 Damasztörülköző méterje 48 fillér

Női konfekció

I. emelet, Lift.

Batistbluz, huzott fagon, ára 2 kor. 10
 Fehér vaszonbluz világoskék díszítéssel, ára 8 kor. 95
 Mosodelen pongyola madeiragallér díszítéssel, ára 5 kor. 80
 Angol Lústeralj szürke teget és fekete színben, ára 10 kor.
 Lústerköpeny selyemdíszítéssel, ára 15 kor.

Csipke és kézimunka

földszint, közep

1 mtr fehér valencienne-betét 2 cm. széles 2 fillér
 Fehér batistgalér csipkeszegélyvel 26 fillér
 Fehér batist- és tül-jabot 88 fillér
 Molino-vaszonból készült falvédő, rajzolva 56 fillér

Gyermekruha-osztály

I. emelet, Lift!

Fin- és leánybluz angol zefirből, különböző színekben, minden nagyságban ára 2 kor. 50
 Leányka-ruha mintázott mosókélméből, csinos kivitelben, ára 2 kor. 50

Uri cikkek

földszint, hátsó terem

Férfi turista-öv foulardból, sötétkék alap fehér pettyel 90 fillér
 Színes rövid-nadrág fűzős 90 fillér
 Girardi-szalmakalap finom préselt szalmából 2 kor. 30
 Férfi turista-ing színes francia levantinból 2 kor. 90
 Színes férfi-ing kretonból kitűnő minőségű 2 kor. 90
 Madeira gyermekernyő izléses nyéllal 2 kor. 95

Képes nagy árjegyzék az összes létező árucikkekről ingyen és bérmentve.

STANDARD

Élethibátlan társaság Edinaburghban, Angolhon
 ALAPÍTÁSTOTT 1814. ALAPÍTÁSTOTT 1825.

Magyarországi fiók:

Buda IV., Besszék lakás-utca 4. (Standard-palota.)

Ért. bevétel... 37,326,000 korona
 Kifizelt nyereség... 190,000,000
 Vagyta... 312,000,000
 Halálozások folytán kifizetve... 708,000,000

A „Standard“ kötvényeinek nevezetesebb előnyei:
 Készségtelen biztonság. — Alacsony díjak. — Szabad világkötvények. —
 Kötvények érvényben tartása díjazások elmulasztásával. — Többször és
 előre megállapított visszafizetési érték. — Megbíráshatóság. — Feltét-
 len és teljes érvényesség esetében egyévi fennállás után. — Szabad háboru-
 biztosítás népfelkelők részére.

Díjtáblázatok kívánatra küldetnek.

Rákospalotai Takarékpénztár Részvénytársaság

Hirdetmény.

A „Rákospalotai Takarékpénztár Részvénytársaság“ rákospalotai bej. czég közgyűlési határozat folytán egyesül a „Pestmegyei Takarékpénztár Részvénytársaság“ budapesti bej. czéggel.

A kereskedelmi törvény 202. §-ának rendelkezése szerint a „Rákospalotai Takarékpénztár Részvénytársaság“ összes hitelezői ezzel felhivatnak, hogy követeléseiket jelen hirdetmény harmadszori közzétételétől számított hat hó alatt a „Pestmegyei Takarékpénztár Részvénytársaság“ rákospalotai fiókjánál annál is inkább jelentsek be, mert ellenkező esetben későbbi bejelentéseik figyelembe vehetők nem lesznek.

Rákospalota, 1913. július 21.

Rákospalotai Takarékpénztár Részv.-Társaság Igazgatósága

A budapesti értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1913. évi július 23-án.

	Mai záró árfolyam			Mai záró árfolyam			Mai záró árfolyam			Mai záró árfolyam	
	Pénz	Áru		Pénz	Áru		Pénz	Áru		Pénz	Áru
Allamadosság.											
Magyar államadosság. %											
M. kir. állami pénztárj. adom. 4 1/2	9920	9970	Pesti hazai takarékp. közs. k. 4 1/2	90	91	Angol osztrák bank K 240	330	334	Névert. Osz. K.		
Magyar aranyjardék 4	9950	100	Pesti hazai takp.-záloglev. 4	84	85	Általános bank K 200	30	35	Franklin-társulat 200	340	345
Magyar kor. ért. jár. adom. 3 1/2	72	7250	Pesti m. ker. bank frtban 4 1/2	107	110	Risó magyar iparbank K 300	325	327	Franklin-társulat 200	385	386
Magyar kor. ért. jár. adom. 4	81	8150	Pesti magy. keresk. bank 4	92	93	Hazai bank r.-t. K 200	280	281	Könyves Kálmán els. rt. 200	176	181
Államk. vkapu célj. ar. adom. 3	71	72	Pesti m. k. b. közs. k. 110 f. 4 1/2	82	83	Hermes m. ált. váltóú. K 200	380	384	Pallas' Ir. és ny. r.-t. 400	407	410
1870. évi ny.-kölcsön 100 frtos	214	224	Pesti m. k. b. közs. k. 105 f. 4	84	85	Központi keresk. iparb. K 200	105	106	Pesti könyvny. r.-társ. 1000 160.	3350	3450
Horvát-Szlavon kart. kötvény. 4 1/2	85	86				M. agrár- és jbank r.-t. 400	439	437	Révai testv. fr. int. rt. 200	210	215
Magyar-Szlovén kötvény. 4	81	82	Elsőségi kötvények.			Magyar ált. hitelbank K 400	517	518			
Horvát-Szlavon földterem. k. 4	85	86	Adria m. k. t. hajós. r.-t. 4 1/2	87	88	Magyar bank részv. K 400	589	590	Vasművek és gépgy.-részv.		
Tisza és szegedi ny. köcs. 4	140	145	Bpesti kősz. vasp. kor. ért. 4	87	88	M. ott. és iparbank K 300	288	289	Risó m. gazd. gépgyár. 200	24	440
Más kölcsonök.											
Bosnyák-Herceg. orsz. kölcson 4	90	91	Bpesti vill. v. vasut r.-t. 4	85	86	M. fakereskedők hitelit. 200	14	224	Fegyver és gépgyár rt. 300	226	329
Bosnyák-Herceg. o. v. k. 4 1/2	90	91	Budapest-pécsi vasut 4	85	86	Magy. jelz. hitelb. Ar 240	414	419	Ganz és trs. Danubius 800	3800	3850
Budapest sz. f.öv. 1897. kölcson 4	79	80	Budapest-pécsi vasut 4	85	86	M. keresk. hitelb. r.-t. 200	13	206	M.-belga fémpar. rt. 200	240	250
Budapest sz. f.öv. 1908. kölcson 4	79	80	Déli vasut 4	85	86	Magy. lesz. és p.-v.-b. 400	30	507	Nadrágyi vasipar. trs. K 400	500	570
Orosz Államkölcsön 1906. 5	104	108	Kassa-oderbergi vasut 1889. 4	85	86	M. kir. sz. oszt. s. rt. 500	108	1670	Nicholson' gépgy. rt. 100	100	570
Orosz Államkölcsön 1906. 5	104	108	Kassa-oderbergi v. 1889. ar. 4	105	106	Magyar tők. közp. jltb. 200	12	200	Rónam.-salgot. vasmű 200	692	698
Temes-Bégyavölgyi kölcson 4	87	88	Kassa-oderbergi vasut 1891. 4	105	106	M. telepitő és par. b. 200	20	347	Schlick-Nicholson gy. rt. 400	177	179
Záloglevelek és kölcson-kötvények.											
Budapesti intéz. kibocsátásai.			Kassa-oderbergi v. 1891. ar. 4	105	106	Mercur váltóúlet r. t. 200	27	274	Schlick-Nicholson gy. rt. 400	177	179
Belvárosi takarépfőztár r. t. 4 1/2	93	94	M. folyam- és tengerh. r.-t. 4 1/2	95	97	Osztrák hitelitintozat 320	620	621	Wetzler J. gép s. vagg. 250	450	485
Bpesti takp. s. orsz. zálogk. 4 1/2	97	98	Torontái helyi ért. vasutak 4	95	96	Osztrák-Magyar Bank, 1400	104	2070			
Egyes. bpesti f.öv. takarékp. 4	81	82	Úriknagy-úti v. m. k. b. rt. 4	98	99	Pesti magy. keresk. b. 1000	170.	3614			
Hazai bank r. t. kötvénye 4 1/2	90	91	Sorsjegyek.			Úti bank 400	578	583	Különféle vállalatok részv.		
Kisbirt. orsz. földh. 50 1/2 é. 4	85	86	Bazilika sorsjegy K 10	23	27	Takarékp. részvényei.					
M. agrár- és jár.-b. zálogk. 4	94	95	Bazilika sorsjegy o. felülb. K 10	26	30	Belvárosi takarékp. K 500	36.	621	Átt. o.-m. légszeszt. K 400	1267	1277
M. agrár- és jár.-b. zálogk. 4 1/2	94	95	Bazilika sorsj. nyemény-j. K 10	16	18	Nemzeti takarékpénztár 500	32.	505	Brassó-cell. gy. r. K 200	258	260
M. agrár- és jár.-b. zálogk. 4 1/2	94	95	Böcsv. nyeményj. 1874. o. K 200	471	481	Bpesti-építv. tkarp. rt. 200	12.	205	Budapesti vill. r.-t. K 200	22.	556
M. ált. takarékp. r.-t. 50 évre 4	82	83	Erzs. kir.-né szanat. sorsj. K 5	10	11	Bp. tp. és o. z.-r. rt. K 400	26.	417	Egy. izzó- és vill. r.-t. 200	345	348
M. ált. takarékp. r.-t. 65 évre 4	82	83	Jó szív' egyesületi sorsjegy K 4	14	16	Egyes. bpesti f.öv. tkp. 600	120.	224	Risó m. betöntőde rt. 200	390	395
M. ált. takarékp. r.-t. 65 évre 4	82	83	Jó szív' egyesületi sorsjegy K 4	14	16	Köbányai takarékp. rt. 200	16.	240	Risó m. gyapjarm. r.-t. 400	20.	900
M. ált. takarékp. r.-t. 65 évre 4	82	83	M. v. keresz. s. o. f. b. K 10	27	31	Magy. ált. takarékp. K 500	37.	620	Risó m. magy. részv. sort. 600	6000	6300
M. ált. takarékp. r.-t. 65 évre 4	82	83	M. v. keresz. s. o. f. b. K 10	27	31	Magy. orsz. közp. takp. 600	90.	1675	Risó m. sorsjelölő K 400	20.	110
M. ált. takarékp. r.-t. 65 évre 4	82	83	M. v. keresz. s. o. f. b. K 10	27	31	Osztr. m. vasutas takp. 500	30.	810	Risó m. spédiumgyár K 200	90	95
M. ált. takarékp. r.-t. 65 évre 4	82	83	M. v. keresz. s. o. f. b. K 10	27	31	Osztrák hitelitintozat 320	620	621	Risó m. szeszgyár. 200	551	552
M. ált. takarékp. r.-t. 65 évre 4	82	83	M. v. keresz. s. o. f. b. K 10	27	31	Pesti magy. keresk. b. 1000	170.	3614	Wetzer és Guill. kábel 400	1110	1120
M. ált. takarékp. r.-t. 65 évre 4	82	83	M. v. keresz. s. o. f. b. K 10	27	31	Úti bank 400	578	583	Flumel rizshántoló gy. 1000	6770	6820
M. ált. takarékp. r.-t. 65 évre 4	82	83	M. v. keresz. s. o. f. b. K 10	27	31	Biztosító-társ. részvényei.			1700	1900	
M. ált. takarékp. r.-t. 65 évre 4	82	83	M. v. keresz. s. o. f. b. K 10	27	31	Bécsi biztosító társaság 400	755	765	Gschwindt-fé. szeszgy. 400	1700	1900
M. ált. takarékp. r.-t. 65 évre 4	82	83	M. v. keresz. s. o. f. b. K 10	27	31	Bécsi bizt. társaság 400	755	765	Hung. mültárgyár K 200	16.	415
M. ált. takarékp. r.-t. 65 évre 4	82	83	M. v. keresz. s. o. f. b. K 10	27	31	Bécsi bizt. társaság 400	755	765	Hung. nagyszálloda rt. 160	32.	675
M. ált. takarékp. r.-t. 65 évre 4	82	83	M. v. keresz. s. o. f. b. K 10	27	31	Bécsi bizt. társaság 400	755	765	Köb. polgári. serf. r.-t. 200	988	657
M. ált. takarékp. r.-t. 65 évre 4	82	83	M. v. keresz. s. o. f. b. K 10	27	31	Bécsi bizt. társaság 400	755	765	M. cukoripar részv.-t. 1200	2720	2740
M. ált. takarékp. r.-t. 65 évre 4	82	83	M. v. keresz. s. o. f. b. K 10	27	31	Bécsi bizt. társaság 400	755	765	M. fém- és lémpáruagy. 200	230	221
M. ált. takarékp. r.-t. 65 évre 4	82	83	M. v. keresz. s. o. f. b. K 10	27	31	Bécsi bizt. társaság 400	755	765	M. gázizzófény részv.-t. 200	625	630
M. ált. takarékp. r.-t. 65 évre 4	82	83	M. v. keresz. s. o. f. b. K 10	27	31	Bécsi bizt. társaság 400	755	765	M. ruggantáruagy. r.-t. 200	300	557
M. ált. takarékp. r.-t. 65 évre 4	82	83	M. v. keresz. s. o. f. b. K 10	27	31	Bécsi bizt. társaság 400	755	765	M. vasuti forgalmi r.-t. 200	28.	428
M. ált. takarékp. r.-t. 65 évre 4	82	83	M. v. keresz. s. o. f. b. K 10	27	31	Bécsi bizt. társaság 400	755	765	Magyar villamoságyr.-t. 200	27.	478
M. ált. takarékp. r.-t. 65 évre 4	82	83	M. v. keresz. s. o. f. b. K 10	27	31	Bécsi bizt. társaság 400	755	765	Neuhaus-nástic 200	985	690
M. ált. takarékp. r.-t. 65 évre 4	82	83	M. v. keresz. s. o. f. b. K 10	27	31	Bécsi bizt. társaság 400	755	765	Phobus vill. váll. r.-t. 200	187	188
M. ált. takarékp. r.-t. 65 évre 4	82	83	M. v. keresz. s. o. f. b. K 10	27	31	Bécsi bizt. társaság 400	755	765	Royal nagyszáll. r.-t. 100	177	180
M. ált. takarékp. r.-t. 65 évre 4	82	83	M. v. keresz. s. o. f. b. K 10	27	31	Bécsi bizt. társaság 400	755	765			
M. ált. takarékp. r.-t. 65 évre 4	82	83	M. v. keresz. s. o. f. b. K 10	27	31	Bécsi bizt. társaság 400	755	765	Közlekedési vállalatok részv.		
M. ált. takarékp. r.-t. 65 évre 4	82	83	M. v. keresz. s. o. f. b. K 10	27	31	Bécsi bizt. társaság 400	755	765	Adria m. k. teng. haj. rt. 200	597	641
M. ált. takarékp. r.-t. 65 évre 4	82	83	M. v. keresz. s. o. f. b. K 10	27	31	Bécsi bizt. társaság 400	755	765	Arad-osan. egy. v. r.-t. 200	185	190
M. ált. takarékp. r.-t. 65 évre 4	82	83	M. v. keresz. s. o. f. b. K 10	27	31	Bécsi bizt. társaság 400	755	765	Atlantica' tongerhaj. 200	332	325
M. ált. takarékp. r.-t. 65 évre 4	82	83	M. v. keresz. s. o. f. b. K 10	27	31	Bécsi bizt. társaság 400	755	765	Barcs-paktrái vasut 400	345	350
M. ált. takarékp. r.-t. 65 évre 4	82	83	M. v. keresz. s. o. f. b. K 10	27	31	Bécsi bizt. társaság 400	755	765	Budapesti közuti vasp. 200	688	689
M. ált. takarékp. r.-t. 65 évre 4	82	83	M. v. keresz. s. o. f. b. K 10	27	31	Bécsi bizt. társaság 400					

E hirdetés rovathoz minden más egyeztetés nélkül nem lehet beküldeni. A hirdetés díja 1000 fillérrel, kom-
pakt betűkkel szedve hat fillérrel fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovathoz minden más egyeztetés nélkül nem lehet beküldeni. A hirdetés díja 1000 fillérrel, kom-
pakt betűkkel szedve hat fillérrel fizetendő.

Házasságokat

Diszkrétan, minden igénynek megfelelően közvetít Nagy Jenő elismerten legszolidabb házasságközvetítő irodája, Budapest, Rákóczi-ut 36. I. emelet 3. Cégnyelküli levelezés.

Tatrai málnaszörp

5 kilós postakosarakban K 8.— Barta József kon-
servgyára Felka (Sze-
resmegye.)

Haj fiatalkori

szin visszanyerését és hül-
lást óvását tanítom 4 K
45 fillér beküldésével.
Rántól óvó rózsá-arc-
nőcs 90 fill. Minden ren-
delés árához 45 fillér be-
küldésével portmentesen
szállíthatók. Relháné Nagy-
kátá. Pestmegye.

Könyveket

egyes jobb műveket, vala-
mint egész könyvtárakat az
irodalom minden ágából,
ugyszintén használt tan-
könyveket magas áron vá-
sárol Lukács Gyula antikvá-
riuma Budapest, VII. ker.,
Erzsébet-körút 15.

Házfelügyelői

Állást keres nagyobb bér-
házba intelligens géplaka-
tos, vizsgázott gépész az
édes anyával. Lífikezelés-
hez ért. Ajánlatok „Meg-
bizható 23” jellegre Szikray
hirdetőjébe, Vaczi-körút 33.

Elegánsan

butorozott külön bejárati
utcai szoba villanyvilági-
tással, fűrdőszobával
augustus elsejére kiadó a
Palatinus-házban, Közle-
bit Horn Ede, Dávid-utca
8., I. em. 8.

Eladó telkek

3 telék a vecsési András-
gy-telep legjobb helyén,
kettő együtt, kisebb gyá-
ri célra is nagyon alkalm-
mas, olcsón eladó. Jó fe-
kete föld, bőséges víz.
Bővebbet Szabadság-tér
10. szám. liftszélnél.

Tokaji

szamorodni 1906. évi 5
liter 11 korona. Tokaji
édes aszbor 5 félliteres
üveg 12 korona, bér-
mentve Grittner Lajos-
nál, Tokajban.

Kajszinbaraczkot

ötökilós postakosarakint 4
koronáért szállít: Mertz
Nándor, Nagyváradon.

Zálogcédulákat

veszek. Elzálogosított
briliánsokat, gyöngyö-
ket, aranyat, ezüstöt
és ékszereket 100 000
koronáig költségmente-
sen kiváltak és teljes
értékét kifizetem.

SINGER JAKAB
ékszerkereskedő
BUDAPEST,
Király-utca 91. sz.
Isabella-utca sarkán.

Parlamentí

gyorsírók által vezetett
magyar-német gyorsíró-
iskola. Gépirás különfé-
le gépeken és magyar-né-
met fogalmazás-oktatás.
A teljes kiképzés díja
havi 10 korona. Kereske-
delmi akadémiai rendes
tanárok által oktatott
szaktantárgyak. Az or-
szágos Magyar Gyorsíró
Egyesület miniszteri jó-
váhagyással szervezett
tanfolyamai nyilvánossá-
gi joggal. Alapította
Markovits Iván az 1863.
évben. Közérvényű egye-
sületi oklevelek. Tájé-
koztatót küld a Gabels-
berger Szakiskola (kizá-
ról) Hegedüs Sándor-
utca 7. előbb a szemköz-
ti Liszt Ferenc-tér 10.
szám alatt. A címre jól
vigyázzunk! Az egyesü-
letnek más iskolája
nincs. Az „Országos” és
„Gabelsberger Szakisko-
la” jelzőket megtevesztés
céljából utánozzák. Te-
lefon 35-68.

Felhalálók
UTMUTATÓJA szab-
dalmasához, érc-
kesítéshez nélkülöz-
hetetlen.
Díjtalanul küldi:
Aron és Molnár
szabada mi és érc-
kesítési osztálya
Budapest, VIII.,
József-körút 9. szám.

Csinosan butorozott

utcai szoba, magános urnó
vagy hivatalnok ur részére
azonnal kiadó Budán, I.,
Kékgyöly-utca 15-a. I. em.
8. ajtó.

Féregmentes

butorozott utcai szoba
intelligens ur vagy hölgy
részére elsejére kiadó.
István-ut 35. II. em. 3.

Gyorsírás

és gyorsgépirás. A Gya-
korló Gyorsíró Társaság
szaktanfolyamai lényege-
sen megnagyobbított mo-
dern hygienikus új he-
lyiségekben (Andrássy-
ut 12.) tartatnak. Leg-
alaposabb kiképzés gé-
pirás, magyar- és német
gyorsírásban. — Gabels-
berger-Markovits-rend-
szer. Beiratkozás na-
ponként. Tandíj igen
mésékelt. Díjmentes
tantárgyak: magyar-né-
met helyesírás, „Karto-
thek” amerikai könyve-
lési és nyilvántartási
rendszer, összeadó- és
számológépek kezelése.
Párhuzamos esti tanfo-
lyamokat is tartunk.
Végzett növendékeinket
díjtalanul állásba jut-
tatiuk. Glogowski és
társa, (Remington) Bu-
dapest, VI., Andrássy-ut
12. szám.

HUNGARIA
beszélőgépek
tölcsmárnélkülek is
kiszárolag eredeti első-
rangú gyártmány
részfelfizetésre is
olcsón kaphatók
Deményi és Tsa
Budapest VI., Teréz-körút 4.
Képes árjegyzék ingyen.

„Stenografia”

A „Stenografia” Orszá-
gos Gabelsberger Gyors-
író- és Gépiróiskola me-
gnagyobbított összes he-
lyiségei kizárólag Rákó-
czi-ut 20. alatt vannak.
(Előbb Rákóczi-ut 60.).
Figyelmeztetjük a közön-
séget, hogy intézetünk
elnevezéseivel sok vissza-
élés történik és ezért az
új cím Rákóczi-ut 20.
jól megjegyzendő. A ma-
gyar-német gyorsírási,
gépirási, helyesírási és
kereskedelmi szaktanfo-
lyamokra naponta lehet
beiratkozni. Ingyenes
gépirásoktatás. A tan-
órák a nap bármely sza-
kában reggel 8 és este 9
óra között szabadon vá-
laszthatók. Előkészítő
tanfolyamok a gyorsírás-
tanítói és tanítónői viz-
sára, mely vizsga a mi-
nisztériumtól kinevezett
állandó vizsgálóbizottság
előtt történik. Sürgős
esetben a gyorsírás és
gépirás egy hónap alatt
megtanulható. Ingyenes
és biztos állásközvetítés.
Írásmunkák készítése és
sokszorosítás. Beiratások
egész nap, kizárólag Rá-
kóczi-ut 20. (előbb Rá-
kóczi-ut 60.) Tájékoztá-
tót küld az igazgatóság.
Telefon 101-25.

Soványosság

Az egyedüli ered-
ménytől kísért házi-
szer a dr. William
Hartly tanár ameri-
kai erőtápló-pora. Sovány-
nyak tartós, szép telt
testidomokat nyerne.
— **Hölgyek remek**
keblet. Hat hét alatt
20 kiló gyarpodásért
jótállást. Verszegény-
ség, grengesség, ideges-
ség ellen és gyomor-
bajosoknak nélkülöz-
hetetlen tápszer. Ki-
tűntetve: Chikagó,
Berlin, London, Ham-
burgban. Köszönő le-
velek minden orszá-
ból. Dobozonként 1
irt. 10 kr. Használati
utasítással. Főraktár
Balázs Károly E. dro-
gueria VII., Damja-
nich-utca 33. Telefon
József 28-29.

American Shoe Company Limited

Amerikai cipő r.-t.

Elsőrendű valódi
amerikai cipő
különlegességek
kizárólagos előrusítása.

Nyári ujdonságok!

BUDAPEST
IV. Kigóy-tér 1. (Királyi bérpalota)
V. Dorottya-utca 5-7.
VII. Erzsébet-körút 42.
DEBRECZEN
Piac-utca 44.
ZAGREB
Ilica 22.

Kérje képes árjegyzékünket!

EVŐESZKÖZÖK

ezüsből és alpacca ezüsből,
DISZTÁRGYAK, ALKALMI AJÁNDÉKOK
a legelőnyösebben
POLGÁR KÁLMÁN ÉKSZERTELEPÉN
Budapest, VI., Teréz-körút 5. szám, I. emelet.

VIDEKI MEGRENDELÉSEKRE KIVÁLÓ GONDOT FORDITOK.
ÁRJEGYZÉK 2000 RAJZZAL INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

Mendelovits Adolf

asztalos-mester

TELEFON
JÓZSEF
949

Román-stíli ebédlő, leg-
jobb kivitelű hálószoba
és uriszoba olcsó ár-
ban eladó. — Ugyanott
konyha és előszoba butor

Budapest VIII. 25
Népszínház-u.